הויבט זונטאג אן צו לייענען אונזער נייעס אינטערעסאנטע ראמאן - ,,צרות פון קינדער''

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

אונזער'ס טעלעפאן נומערן זענען 6830 6831 טריניטי

אונזער אפיס איז אין 542 דאנדעס וועסט

VOLUME XVII No 7244 — Friday, February 21st, 1930 — יום ו', כ"ג שבט, פרשה יתרו, תר"צ. — טאראנטא, פרייטאג דער 21־טער פעברואר, 1930. — PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEB 25 1930 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

N Y Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N Y

אראבער מערדער ארעסטירט נאך לאנגען קאמף מיט סאלדאטען

ירושלים פעב. 20, (איטא).

די פאלעסטינער פאליציי זוכט נאך אלץ די אראבער מערדער וועלכע האבען געמאכט די שחיטה אויף אידען אין צפת לעצטען אויגוסט. איין אראבער וועלכער האט זיך גאנץ לאנג ארויסגעדרעהט פון דער פאליציי, איז נעכטען ארעסטירט געווארען נאך א שלאכט מיט סאלדאטען וועלכע האט אנגעהאלטען עטליכע שטונדען. דער אראבער האט אויף די סאלדאטען אויסגעשאסען 100 קוילען, און די סאלדאטען אויף איהם 500 קוילען. ער איז ערשט ארעסטירט געווארען נאכדעם ווי ער איז געפאלען א פארוואונדעטער.

פיערטע סעסיע פון 16־טען קענעדער פארלאמענט דערעפענט צערעמאניאל

טראהן רעדע ענטהאלט ניט קיין נייעס. — נייע סענאטארען איינגעשוואוירען. — רייכער גאווערנאר דזשענעראל באל נאך ערשטער זיצונג. — פענסיע אקט אויסבעסערונג.

אטאווא, פעב. 20.

מיט די געוועהנליכע צערעמאניעס ווי יעדעס יאר, האט זיך היינט געעפענט די פיערטע סעסיע פון דעם זעכצעהנטען קענעדער פארלאמענט.

דאס איינציגע אויסערגעוועהנליכע איז געווען דער גאר גרויסער עולם וועלכער איז געקומען צו דער דערעפענונג.

דער גאווערנאר דזשענעראל, לארד ווילינגדאן, איז געקומען צום פארלאמענט באגלייט פון א סקוואדראן דראגונען. אזוי שנעל ווי ער האט זיך באוויזען ביים טויער האבען 19 הארמאטען אויסגעשאסען א סאלוט. ביים פארלאמענט איז ער באגעגענט געווארען פון א מיליטערישער עהרען וואך און פרעמיער קינג, און איז פון פרעמיער קינג מיט די אנדערע באגלייטער געפיהרט געווארען אין סענאט, דארטען האט שוין אויף איהם געווארט ליידי ווילינגדאן, וועלכע איז געקומען מיט צעהן מינוטען פריהער.

די פארלאמענט מיטגלידער זענען געווען פארזאמעלט אין פארלאמענט טשעמבער, און אזוי שנעל ווי דער גאווערנאר דזשענעראל איז אנגעקומען איז א ספעציעלער שליח פון סענאט, לויט אן אלטען מנהג, געגאנגען רופען די פארלאמענט מיטגלידער.

דריי מאל א קלאפ אין דיל ארום טיהר וואו די פארלאמענט מיטגלידער זענען געזעסען, און דאס איבערגעבען די שליחות אז די מיטגלידער ווערען גערופען אין סענאט, האט פארענדיגט די צערעמאניע, און די פארלאמענט מיטגלידער מיט דעם ספיקער אין דער שפיץ,

(פארזעצונג אויף פייזש 3)

פועלי ציון בייסטייערן 500 דאלאר צום געווערקשאפטען קאמפיין וועלכער עפענט זיך מארגען אין טאראנטא

נעכטען אוונט זענען ביי א פארזאמלונג פונ'ם געווערקשאפטען קעמפיין קאמיטעט פארענדיגט געווארען אלע הכנות פאר'ן צעהן טויזענט דאלאר קעמפיין, וואס ווערט מארגען אוונט דערעפענט מיט א באנקעט אין בראנזוויק תלמוד תורה האל.

דער באנקעט וועט דערעפענט ווערען פון א. רייגוויין, פארזיצער פונ'ם קאמיטעט, און רעדעס וועלען געהאלטען ווערען פון קאנטראלער דזשיימס סימפסאן, און די צוויי געסט, דר. שמריה לעווין און דר. ש. יורים.

ביי דער נעכטיגער פארזאמלונג האט מען אויך פארגעלעזען א ליסטע פון בייסטייערונגען, פון וועלכע די גרעסטע איז דערווייל פון דער פועלי ציון ארגאניזאציע, וועלכע בייסטייערט צום קעמפיין 500 דאלאר.

דער באנקעט וועט זיך עפענען פונקט 9 אזייגער שבת אוונט, און צום באנקעט ווערען אלע געלאדען. די מעהרסטע ארגאניזאציעס האבען אויך געלאזט וויסען, אז זיי שיקען ספעציעלע דעלעגאטען צום באנקעט, און זיי וועלען דארטען באגריסען דעם קעמפיין, מיט ממשות'דיגע בייסטייערונגען.

דר. ווייצמאן שלאגט אפ די באשולדיגונג אז די אידען בארויבען די אראבער פון זייער לאנד

סט. לואיס, פעב. 20.

אין א מעסעדזש צו דער קאנווענשאן פון נאציאנאל פאנד אין מיטעלוועסט, וועלכע עפענט זיך קומענדען זונטאג אין סטאטלער האטעל, זאגט דר. חיים ווייצמאן, אז עס איז ניט אמת די באשולדיגונג, אז דערמיט וואס אידען דערארבערען לאנד אין פאלעסטינע שעדיגען זיי די אינטערעסען פון די אראבער.

דאס לאנד וועלכעס די אידען קויפען איז ניט פון דעם ארימען אראבער נאר פון די רייכע עפענדים ביי וועמען די ערד פוסטעוועט.

דעלעגאטען פון 13 שטאטען אין מיטעל און דרום מערב שטאטען ארגאניזירען די נאציאנאל פאנד קאנפערענץ.

אין זיין מעסעדזש זאגט דר. ווייצמאן, אז מיט קויפען באדען אין פאלעסטינע באפעסטיגען די אידען זייערע פאזיציעס אין לאנד.

מ. מ. אוסישקין האט אויך צוגעשיקט א מעסעדזש צו דער קאנפערענץ, אויפפאדערענדיג די אידען צו שאפען מעהר געלט צו קויפען נאך באדען אין פאלעסטינע.

חזן שלמה סאלסקי ע"ה געבראכט נעכטען צו זיין אייביגער רוה

די אידישע טאראנטא האט נעכטען מלוה געוועזען איינעם פון איהרע עלטערע חזנים, אין דער פערזאן פון חזן שלמה סאלסקי, וועלכער איז געשטארבען נעכטען פ"יה אין זיין וואוינונג, 13 פיידזש סטריט, אין עלטער פון צוויי־און־זעכציג יאר.

אזוי שנעל ווי די נייעס פון זיין טויט איז באקאנט געווארען, זענען אין הויז פון נפטר געקומען אלע חזנים, ווי אויך פיעלע וועלכע האבען זיך געלערענט זינגען ביי איהם, און דארט פארבראכט ביז צו דער לויה.

אין נפטר'ס וואוינונג האט איהם מספיד געוועזען הרב יעקב גארדאן, און חזן בארקין האט געמאכט דעם מלא. נאכהער איז די עגלה געפיהרט געווארען צו דער תלמוד תורה יעקב יצחק ריינעס, וואו חזן הערמאן האט געמאכט א מלא. פון דארט האט מען דעם ארון צוגעפיהרט צו דער פאלמערסטאן עוו. שול. דער ארון איז אריינגענומען געווארען אין האל פון שול, וואו הרב מאיר בערגער האט געמאכט א הספד און חזן בעקער האט געמאכט א מלא, און פון דארט איז דער ארון אפגעפיהרט געווארען צום בית הקברות אויף דענפארט עוועניו, וואו עס האט איהם מספיד געוועזען חזן ב. וולאדאווסקי.

צו דער לויה איז געקומען דער איינציגער זוהן. א. סאלסקי, וועלכער איז גוט באקאנט אין די היגע מוזיקאלישע קרייזען, געוועזען א דיריגענט ביי חזן ב. וולאדאווסקי, און וועלכער פארנעהמט איצט א חזנות שטעלע אין איינער פון די גרעסטע שולען אין באלטימאר.

דער פאשטארבענער איז קראנק געוועזען א לענגערע צייט. לעצטענס איז ער געווארען פיעל ערגער, און די דאקטוירים האבען אויפגעגעבען די האפנונג איהם צו ראטעווען.

די אבלים, ווי די פרוי, דער זוהן און א טאכטער, זיצען שבעה אין 13 פיידזש סטריט.

אידישע פרוי פארלירט א פוס אין אן אויטאמאביל אומגליק

מארק גוד, פון סימאן סטריט, א טרייבער פון א טראק וועלכער באלאנגט צו דער אנטעריא לייס קאמפאניע, איז נעכטען ארעסטירט געווארען אויף א קלאגע פון קרימינאלער נאכלעסיגקייט, נאכדעם ווי ער האט איבערגעפאהרען מרס. מערי שאפירא, 62 יאר אלט, אויף דעם קארנער דאנדעס און פאלמערסטאן עוועניו. דער ארעסט איז געמאכט געווארען נאכדעם ווי די פאליציי האט אונטערזוכט די אומשטענדען אונטער וועלכע דאס אומגליק האט פאסירט.

גלייך נאכ'ן עקסידענט איז מרס. שאפירא אפגעפיהרט געווארען אין האספיטאל, וואו די דאקטוירים האבען געפונען פאר נויטיג איהר אפצושניידען א פוס. עס איז אויך נויטיג געווען איהר צו געבען בלוט, ווייל זי האט א סך בלוט פארלוירען אין דער צייט פון דער אפעראציע און פריהער.

שטאדט טאטעס וועלען זיין ביי דער קרוינונג פון אסתר המלכה

מעיאר וועמפ, די פיער קאנטראלערס און די אלדערמאנס פון וואורד 4, האבען אנגענומען די איינלאדונג פון אסתר המלכה באל קאמיטעט, בייצווואוינען די קרוינונגס צערעמאניע פון אסתר המלכה און איהר פרינצעסין ביים באל, קומענדען פרייטאג אוונט אין קאליסעאום.

דער קאמיטעט וועלכער באשטעהט פון טעטיגע טוערס פון אידיש נאציאנאלען ארבייטער פארבאנד און פועלי ציון, ארבייט ענערגיש צו מאכען די אונטערנעהמונג פאר א קאלאסאלען ערפאלג.

בילדער קומען נאך אריין און נייע בילדער וועלען בלויז אנגענומען ווערען ביז קומענדען מיטוואך, נאכהער וועט זיך אנהויבען דאס צעהלען פון די שטימען פאר די קאנדידאטקעס.

כינעזער באקומט א צושפאלטענעם קאפ

טשענג אינג, א כינעזער פון 511 קאלעדזש סטריט, האט באקומען א צושפאלטענעם קאפ פון אן אומבאקאנטען מענשען וועלכער ווי עס ווייזט אויס, האט איהם געוואלט בארויבען.

דער כינעזער האט זיך געגענגעשטעלט דעם רויבער, און דער לעצטער האט זיך באנוגענט מיט געבען א זעץ דעם כינעזער מיט א מילך פלעשעל איבער'ן קאפ, איידער ער איז אנטלאפען.

עלטערע אידישע פרוי וויל ראטעווען א קינד און ווערט פארוואונדעט

וועלענדיג ראטעווען א קליין קינד פון איבערגעפאהרען צו ווערען, האט מרס. חנה שטארקמאן, 75 יאר אלט, פון 679 קווין סטריט וועסט, באקומען ערנסטע וואונדען, ווען זי איז געטראפען געווארען פון א סטריט קאר נעכטען נאכמיטאג.

ווי עס ווערט דערקלעהרט האט מרס. שטארקמאן דערזעהן ווי א קליין קינד וויל אריבערגעהן די גאס, אבער דא איז אנגעקומען א סטריט קאר און אויך אויטאמאבילען. מרס. שטארקמאן איז געלאפען כאפען דאס קינד, אבער דאס קינד איז אריבערגעלאפען, און מרס. שטארקמאן איז געטראפען געווארען פון דער סטריט קאר.

מרס. שטארקמאן איז צוגענומען געווארען אין וועסטערן האספיטאל, פון וואנען מען האט זי שפעטער צוריקגעבראכט אהיים. די פאליציי האט ניט געקענט געפינען דאס קינד וועלכעס מרס. שטארקמאן האט געוואלט ראטעווען.

ל. נ. טאלסטאיס תחית המתים היינט אין סטענדערד

היינט אוונט, שבת בייטאג און אין אוונט, ווערט אין סטענדערד טעאטער אויפגעפיהרט ל. טאלסטאי'ס ,,תחית המתים''. דאס, ווי עס ווערט דערקלעהרט, זענען די לעצטע דריי פארשטעלונגען פון דער טעאטער קאמפאניע מיט העגריעטא שניצער אין דער שפיץ, וועלכע גאסטראלירען אין סטענדערד טעאטער.

די יעצטיגע קאמפאניע אין סטענדערד טעאטער האט געוואונען א צאהל פריינט צווישען דעם טעאטער געהענדען עולם אין טאראנטא, און עס איז קיין צווייפעל ניט אז די טעאטער ליעבהאבער וועלען זיך קומען זעגענען מיט דער קאמפאניע.

אין די לעצטע דריי פארשטעלונגען באטייליגט זיך די גאנצע קאמפאניע אהן אויסנאהמע.

סאוועטען רעגירונג וועט הינריכטען די ארעסטירטע רבנים און קהלה פיהרער

באריכטען וועגען דעם האבען דערהאלטען רבנים אין פוילען, און עס פאנאנדערגעשיקט צו רבנים און כלל טוער איבער דער גאנצער וועלט.

ווארשא, פעב. 20, (איטא).

הרב ישראל שאפירא, באקאנט אלס דער גראדזשיסקער רבי, האט היינט דערהאלטען א באריכט, אז די סאוועטען רעגירונג האט בדעה אומצוברענגען די ארעסטירטע רבנים און די פארשטעהער פון דער קהלה וועלכע זענען לעצטען שבת ארעסטירט געווארען אין מינסק, און ווערען אנגעקלאגט אין קאנטער־רעוואלוציאנערער אקטיוויטעט.

באקומענדיג דעם דאזיגען באריכט האט א דעלעגאציע פון רבנים זיך געווענדעט צום אמעריקאנער קאנסול אין פוילען מיט א בקשה ער זאל זיך אריינמישען און העלפען ראטעווען די ארעסטירטע. אלס א צייכען פון טרויער האבען די רבנים קריעה געריסען און זענען געגאנגען אין שול צוזאמען מיט אנדערע אידען זאגען תהלים.

און עהנליכען באריכט וועגען דעם, אז די סאוועטע רעגירונג האט בדעה צו הינריכטען די ארעסטירטע, האט דערהאלטען הרב חיים גראדזשענסקי פון ווילנע, וועלכער האט גלייך ארויסגעשיקט א צאהל טעלעגראמען צו פראמינענטע אידישע כלל־טוער און רבנים אין אלע טיילען פון דער וועלט, צו זעהן ראטעווען די ארעסטירטע, זיי זאלען זיך ווענדען צו זייערע רעגירונגען און זעהן עטוואס טאן.

די אידישע באפעלקערונג אין פוילען איז שטארק אויפגערודערט צוליעב דעם באריכט.

דר. סירוס אדלער, דער פרעזידענט פון דער אמעריקאן דזשואיש קאמיטע אין ניו יארק, האט היינט פאר א פארטרעטער פון דער ,,איטא'' דערקלעהרט, אז ער האט אויך דערהאלטען א טעלעגראמע פון הרב גראדזשענסקי פון ווילנע, וועגען דעם אז די סאוועטע רעגירונג קלייבט זיך צו הינריכטען די ארעסטירטע רבנים אין מינסק, און דער רב בעט איהם ער זאל זעהן עטוואס טאן פאר די אומגליקליכע.

אמעריקאנער סענאטאר וויל העלפען פארארטיילטע רבנים

וואשינגטאן, פעב. 20, (איטא).

קאנגרעסמאן דיקשטיין און סאבאט האבען היינט דערהאלטען אינפארמאציע, אז 14 רבנים פון מינסק, צווישען וועלכע עס געפינען זיך אויך גלוסקין און פעווזנער, זענען פאר'משפט געווארען הינגעריכטעט צו ווערען.

דערהאלטענדיג די דאזיגע אינפארמאציע האט דיקשטיין ארראנזשירט א קאנפערענץ צווישען די סענאטארען באראַ, קאפלאנד און וואגנער.

ווי די ,,איטא'' דערוויסט זיך, איז דער צוועק פון דער קאנפערענץ, אז די סענאטארען זאלען עטוואס טאן צו העלפען די רבנים. עס ווערט פארשטאנען, אז סענאטאר באראַ איז דערשיטערט געווארען פון דער נייעס, און עס איז מעגליך אז ער וועט דירעקט זיך ווענדען וועגען דעם צו דער סאוועטען רעגירונג.

לעגיסלאטור שטימט נעגען פרויען רעכט אין קוויבעק

קוויבעק, פעב. 20.

נאך דעבאטען וועלכע האבען אנגעהאלטען צוויי טעג, האט די קוויבעקער לעגיסלאטור מיט 37 שטימען געגען 29 צוריקגעוויזען דעם געזעץ־פראיעקט צו דערלויבען פרויען צו פראקטיצירען אלס אדוואקאטען אין קוויבעק. די דעבאטען זענען געווען היציגע און זענען ניט געפיהרט געווארען אויף פארטיי ליניעס. ליבעראלען האבען געשטימט מיט קאנסערוואטיווען פאר דעם, און דער זעלבער פאל איז געווען געגען. די געגנער האבען אנגעוויזען, אז אויב מען וועט ערלויבען פרויען אדוואקאטען פראקטיצירען, וועט מען פרויען מוזען געבען אויך שטימרעכט.

אידען אין אמעריקע ווערען אויפגעפאדערט תפילה צו טאן געגען רעליגיעזער פארפאלגונג אין רוסלאנד

ניו יארק, פעב. 20, (איטא).

א רעזאלוציע אז אויך די אידען פון אמעריקע זאלען תפילה טאן געגען דער רעליגיעזער פארפאלגונג אין סאוועטען פארבאנד איז אנגענומען געווארען פון דער ספעציעלער קאמיסיע פון סינאגאגען־ראט אין אמעריקע. די רעזאלוציע פאדערט אויף די אידען צו פראטעסטירען און האלטען ספעציעלע תפילות שבת דעם 7־טען מערץ.

אין דעם סינאגאגען־ראט זענען פארטראטען דער פארבאנד פון ארטאדאקסישע אידען אין אמעריקע, דער אמעריקאנער רבנים פארבאנד, דער פארבאנד פון ארטאדאקסישע שולען, און אנדערע רעליגיעזע פארבאנדען.

דער טעקסט פון דער רעזאלוציע איז:

,,דער סינאגאגען ראט פון אמעריקע, וועלכער פארטרעט ארגאניזאציעס מיט מיליאנען אידען פון אלע ריכטונגען, שליסען זיך אן מיט אנדערע רעליגיעזע פארטרעטער אין די פאראייניגטע שטאטען, און פראטעסטירען געגען דער פארפאלגונג אויף רעליגיעזער פרייהייט אין ראטען־פארבאנד.

,,אין דעם נאמען פון די אידען וועלכע האבען אלע מאל געקעמפט פאר רעליגיעזער און געוויסענס פרייהייט, אפעלירען מיר צום געוויסען פון דער מענשהייט געגען די מיטלען וועלכע די סאוועטען רעגירונג האט אנגענומען צו פארפאלגען די שול און די קירכע. מיר רופען אלע אידען אין לאנד פון פרייהייט זיך צו פארזאמלען אין שולען און עפענטליכע פלעצער תפילה צו טאן געגען דער רעליגיעזער פארפאלגונג אין ראטען פארבאנד''.

יעדער שול ווערט אויפגעפאדערט צו באריכטען צום ראט וועגען דער דורכפיהרונג פון דער רעזאלוציע.

פראצעס איבער קלעפ און א פלאץ אין דער בית יעקב שול געענדיגט דורך ארביטריישאן

די ארביטריישאן קאמיטע אין דעם סכסוך צווישען הערי סאפמאן און זעליג וואגמאן, האט היינט אריינגעבראכט איהר ענטשיידונג צו ריכטער טייטלער. די ענטשיידונג איז, אז וואגמאן דארף באצאהלען 50 דאלאר צו סאפמאנ'ען, באצאהלען די אויסגאבען פון דער ארביטריישאן קאמיטע, און צוריקציהען זיין ,,קאונטער־קליים'' פון געריכט.

די דאזיגע ענטשיידונג איז דער קליימאקס פון א געשלעג וועלכער האט זיך אנגעהויבען אין דער בית יעקב שול, הענרי סטריט, לעצטען ראש השנה.

סאפמאן, וועלכער איז א פארמער אין וועסטאן, האט געקויפט א טיקעט צו דאווענען ראש השנה אין דער בית יעקב שול; זיין פלאץ איז געווען פונקט דער וועלכען וואגמאן האט געזאגט אז עס איז זיינער, און ווען סאפמאן האט פון פלאץ ניט געוואלט ארונטער, איז געקומען צו א געשלעג.

סאפמאן האט אנגעקלאגט אין געריכט וואגמאנ'ען אויף 500 דאלאר שאדענערזאץ פאר די קלעפ און דער חרפה אין שול.

ווען דער פראצעס איז פארגעקומען פאר ריכטער טייטלער, האט דער לעצטער גוט אויסגע'מוסר'ט ביידע צדדים, אנגענדיג זיי, אז מיט אזעלכע ענינים געהט מען ניט אין געריכט נאר צו אן ארביטריישאן קאמיטע. הרב גארדאן און ע. פולען זענען געווען די ארביטריטארס, מיט'ן אויבענדערמאנטען רעזולטאט.

לעגיסלאטור מיטגליד פון סט. פעטריקס פארטיידיגט דעם אטוירני דזשענעראל האנ. וו. ה. פרייס

האנארייבעל וו. ה. פרייס, דער אטוירני דזשענעראל פון אנטעריא, האט נעכטען אריינגעבראכט אין דער לעגיסלאטור א ביל צו אמענדירען דעם אנטעריא סעקיוריטי פראודס פרעווענשאן אקט. דער דאזיגער אקט איז צו פארהיטען דעם עולם פון שווינדלערישע בראקערס.

די אויסבעסערונגען וועלכע דער אטוירני דזשענעראל האט אריינגעבראכט זענען אין איינקלאנג מיט די פראיעקטען וועלכע די קאנפערענץ ביי וועלכער עס זענען געווען די אטוירני דזשענעראלס פון אלע פראווינצען, האט אויסגעארבייט.

די אמענדמענטס גיבען מעהר רעכט די עקססטשענדזש באארדס צו האלטען אן אויג אויף שווינדלער, און שרייבט פאר שטרייננערע שטראפען פאר שווינדלער.

עדווארד דזשיי. מוירפי, דער נייערוועהלטער מיטגליעד פון סט. פעטריקס געגענד, איז נעכטען ארויסגעטרעטען מיט זיין ערשטער רעדע אין דער לעגיסלאטור. אין זיין רעדע האט ער שטארק אנגעגריפען דעם פיהרער פון דער אפאזיציע, האנארייבעל סינקלעיר, פאר אטאקירען דעם אטוירני דזשענעראל.

דער אטוירני דזשענעראל, האט מר. מוירפי געזאגט, דארף גראטולירט ווערען פאר זיין ענערגישער האנדלונג געגען די שווינדלערישע סיילסלייט פון אמעריקע, וועלכע האבען אויסגעשווינדעלט צעהנדליגע טויזענטער דאלאר פון קענעדער בירגער, און זיין פארפאלגען די פינאנציעלע ,,רויבער''.

אויב האנארייבעל מר. סינקלעיר'ן איז ניט געפעלען די קלאגען אונטער וועלכע דער אטוירני דזשענעראל האט באפוילען צו ארעסטירען די בראוקערס, און די קלאגען זענען ישווינדעל, וועלכע קלאגען וואלט דער פיהרער פון דער אפאזיציע געבראכט געגען זיי? אויב ער איז אויפריכטיג, דאן ווייסט ער אז דאס זענען די ריכטיגע קלאגען, סיידען ער וויל זיך פארדעקען מיט קאמופלאזש, די הערן קיים האט עס אמבעסטען אילוסטרירט.

ע. דזשיי. מוירפי איז ווארים אפלאדירט געווארען.

סענאטאר וויל פארלייכטערן אימיגראציאנס געזעצען

וואשינגטאן, פעב. 20, (איטא).

סענאטאר טיידינגס פון מערילענד, האט נעכטען אריינגעבראכט א ביל אין סענאט, אויסצושליסען פון דער אימיגראציאנס קוואטא אלמנות און מוטערס פון אמעריקאנער בירגער.

דער ביל איז איבערגעגעבן געווארען צו דער אימיגראציאנס קאמיטע.

א ביל אריינצולאזען עלטערן פון בירגער א[illegible] עטליכע[illegible] רען אין פ[illegible] שטיין.

גוד ביי! פאזיטיוו די לעצטע דריי פארשטעלונגען אין סטענדערד טעאטער גוד ביי!

היינט אוונט, שבת בייטאג און אוונט

לעוו טאלסטאי.

הענריעטא שניצער, משה זילבערקאסטען, יעקב זאנגער און לעוו טאלסטאי'ס

תחית המתים

די פאלקס לידער און טענץ אראנזשירט ביי יעקב זאנגער.

הענריעטא שניצער.

קינד שטארבט פון בראנד־וואונדען

דאס אכט יאריגע מיידעלע, עוועלין העד, וועלכע איז צוגענומען געווארען אין טאראנטא איסט דזשענעראל האספיטאל, ליידענדיג פון בראנד־וואונדען, איז גע־שטארבען נאכדעם ווי זי האט 14 שעה זיך געמאטערט אויפ'ן טויט.

דאס מיידעלע האט געוואלט אנצינ־דען די געז, ביי איר חבר אין הויז, ווען אירע קליידעלאך האבען זיך אנגעכאפט און זי איז שרעקליך צוברענט געווארען.

אסתר ווייגראט
251 אוגוסטא עוועניו
א קאנדידאטקע אין אסתר המלכה קאנטעסט.

וויפיל שטימען האט איהר? אפגעגעבען פאר אסתר המלכה

אן אייך, וועהלער, איז געווענדט וועלכע צוויי מיידלאך עס זאלען אויסגעוועהלט ווערען אלס אסתר המלכה און איהר פרינצעסין. אייערע שטימען וועלען געבען צוויי מיידלאך א פרייע רייזע קיין ארץ ישראל, כבוד, פאפולאריטעט און אפשר אויך זייער גרעסטע געלעגענהייט אין לעבען.

זעהר א קורצע צייט פארבליבען אריינצושיקען בילדער!

די קרוינונג פון אסתר המלכה און איהר פרינצעסין וועט פארקומען ביים גראנדיעזען אסתר המלכה מאסקאראד באל פרייטאג אוונט דעם 28־טען פעברואר אין קאליסעאום. באזארגט זיך מיט בילעטען באצייטענס.

שיקט אריין אייערע בילדער

בלויז עטליכע טעג זענען געבליבען צום באל. שיקט אריין אייערע בילדער באצייטענס. איהר קענט זיך פאטאגראפירען פ ר י י אין דער עלייט סטודיא 615 קווין סטריט וועסט.

וואהל קופאן פון אסתר המלכה קאנטעסט

איך וועהל ———————————
איך גיב פאר איהר ——— שטימען און איך שיק ——ס. ——$
נאמען און אדרעס פון וועהלער ———————
———————————
———————————
———————————

באמערקונג: — איהר קענט אויספילען דעם קופאן אין אידיש אדער ענגליש און אפגעבען ביז 250 שטימען אויף איין קופאן. א שטימע קאסט 5 סענט.

שיקט דעם קופאן און די סומע צו:

י. ווייגראט, 542 דאנדעס סט. וועסט, טאראנטא.

וואו צו באקומען בילעטען צום אסתר המלכה באל

וואלערשטיינס אייז קריעם פארלאר, 332 ספעדיינע עוו.
היימאנס בוך געשעפט, 412 ספעדיינע עוו.
מינצ'ס רעסטאראן 250 ספעדיינע עוו.
רובינ'ס רעסטאראן, 370 קאלעדזש סט.
„אידישער זשורנאל", 542 דאנדעס סטריט וועסט
וועקסלער'ס רעסטאראן, 276 קאלעדזש סט.
א. קאץ, פייפער און פיינט סטאר, 605 קאלעדזש סט.
פעלדמאנ'ס בארבער שאפ, 352 ספעדיינע עוו.
פארבאנד הויז, 24 סיסעל סט.
שטיינהויז און גרינבוים, 500 קווין סטריט וועסט

די שטעלונג פון אמע־ריקען פעדערישאן

(פארזעצונג פון פיידזש 4)

דער איז פאר מיר ניט געווארען די שטע־לונג פון דער אמעריקען פעדערישאן אף לייבאר צו דעם פראבלעם.

פרעזידענט גרין האט טאקי אליין א סך גערעדט אויף דער קאנווענשאן וועגען דעם ענין.. אבער פון זיינע רייד אויף דער קאנווענשאן איז שווער ארויסצודרינגען א שטארקע געגנערשאפט צו רעגיסטראציע פון אימיגראנטען, אפילו צוואנג אימיגרא־ציע.

אבער לאמיר בעסער באזייטיגען די צווייפלען און אננעהמען, אז מר. גרינ'ס איצטיגע קאטעגארישע ערקלעהרונג, אז ער איז געגען יעדען געזעץ פאר א צוואנג רעגיסטראציע פון אלע אימיגראנטען, איז זיין לעצט ווארט. דאס וועט אפשר העל־פען באזייטיגען דעם פארדאכט, וואס עס הערשט אין א סך קרייזען, אז די אמערי־קען פעדערישאן אף לייבאר איז געווען די איניציאטארען פון דעם שענדליכען רע־גיסטראציע־פלאן.

(איטא).

אליהו דאגלאס
ROYAL TICKET OFFICE
153 Queen St. W. Ad 2047
אפיציעלער אגענט פון אלע שיפס קאמפאניעס.
שיפסקארטען, אימיגריישאן.
אינשורענס, סיטיזען פייפערס.
א. ז. וו.
דאלארען נאך אייראפא
שיקט דורך אונז געלט צו אייערע אין דאלארען.
קרובים, גאראנטירט אויסגעצאהלט ספעציעל איז עס וויכטיג פאר רוסלאנד.
געלט געשיקט יעדען טאג ביי פאסט, ריידיא, קייבעל.
שנעל ראיעל

עלעקטרישען
הויז וויירינג און ריפיירינג, עסטי־מענטס. קיין דזשאב צו גרויס אדער צו קליין. קיין שאדען צו דעקאראציעס ביים פיקסען.
איך האב אויך א פולען סטאק פון הארדוועיר פיקסטשורס, לעמפס און רופינג סופלאיס.
דזש. דזשייקאבסאן
926 דאנדעס סטריט, וועסט.
טעלעפאן טריניטי 2111.

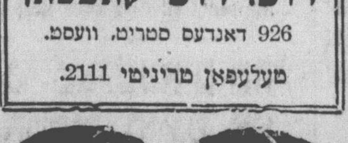
האט איהר אויגען טראבעל?
האט איהר קאפ שמערצען?
דאן זעהט זיך מיט דעם אידישען
אפטאמעטריסט
און אפטישען
דר. העגרי העריס
279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינע)
אפען ביז 9 אוהר אין אוונט.
Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
278 College St., near Spadina
Open until 9 p.m.

דער אידישער קעניג

היסטארישע שפאנענדער ראמאן פון חורבן בית ראשון, ביז בנין בית שני.

באארבייט ספעציעל פאר'ן „זשורנאל"

פון יבנה

(33־טע פארזעצונג)

בר כוכבא האט יעצט געהאט אויגען אויף ירושלים, וועלכע טורנוסרופוס האט יעצט שטארק באפעסטיגט און האט אהין צוגעצויגען די גאנצע רוימישע קראפט. ער האט גערופען צו זיך בר סוסין און האט איהם געהייסען ער זאל געהן צו טורנוסרופוס'ען און זאל זיך פאר איהם פארשטעלען אונטער דעם נאמען אבינדב, און זאל איהם זאגען אז ער איז געשיקט פון בר סוסין מיט דעם אויפטראג איהם צו בענאכריכטען אז דאס פאלק איז זעהר שטארק אונצופרידען פון בר כוכבא'ן און ווען ער וועט געגען איהם ארויסטרעטען אין אן אפענער שלאכט וועט ער געווים די מלחמה געווינען.

איך רעכען אז מיין גאנג איז אומ־זיסט — האט בר סוסי געענטפערט — טורנוסרופוס וועט געגען דיר ניט ארויס־געהן אויף דעם שלאכט פעלד וואו ער וועט ניט באקומען פרישע קרעפטען פון רוים אדער פון אן אנדער זייט.

איך בין ניט אויסען ער זאל מיט מיר שטרייטען אויף דעם פרייען פעלד — האט בר כוכבא געענטפערט — איך מיין דא עפעס אנדערש. מיט דיין גאנג צו איהם ווערסטו פארשטעהן צו איזן ער פאר־זיכערט אז איך וועלכער האט זיך פאר איהם פארגעשטעלט אונטער דעם נאמען בר סוסי בין איהם געטריי ווי ער האט פריהער געמיינט.

נו און אויב ער וועט מיינען אז דו ביזט איהם געטריי וואס וועט נאכהער זיין?

נאכהער וועלען מיר ביידע פריי אריין געהן אין ירושלים, און מיר מוזען גוט באטראכטען די פעסטונג, דען ווי מען האט מיר דערצעהלט האט ער זי זעהר שטארק געמאכט, דארום מוז איך אליין אלעס אנקוקען, און נאכהער וועל איך שוין וויסען וואס איך האב צו טאן.

זעהר גוט איך וועל געהן — האט בר סוסי געענטפערט.

יא אין איין גאנג זאלסטו ניט פאר־געסען אפטרעטען אין דער שטאדט ביתר צו אסנת'ן, און זאלסט איהר פון מיר א הערצליכען גרוס אפגעבען, דו זאלסט איהר זאגען אז איך דענק אימער וועגען איהר.

בר סוסי האט מיט דער גרעסטער מיה זיין כעס פארשטיקט.

דיר בר סוסי אלס מיין געטרייעסטען פריינד קאן איך פארטרויען אז נאך אלע מלחמות וואס גאט וועט מיר העלפען, איך וועל אונזער לאנד אויסרייניגען פון די רוי־מער וועל איך דאן הייראטען מיט דער שעהנער אסנת, איא איהר פאסט צו זיין א קעניגין און טראגען די אידישע קרוין אויף איהר שעהנעם קאפ?

אנדערש קאן קיינער ניט זאגען — האט בר סוסי געענטפערט און זיין בלוט האט אין איהם געזאדען — יא, איהר פאסט צו זיין א קעניגין, און איך ווינש דיר שוין גליק מיט איהר.

נו געה אין גאטעס נאמען — האט איהם בר כוכבא געזאגט — איך ערוואר־טע דיך אין זעקס טעג ארום.

ווער ווייס צו וועל איך מיך קענען אומקעהרען אין זעקס טעג ארום.

נו ווערסטו קומען אין צעהן טעג ארום, אלס איינס וויל איך לאזען אביסעל אונ־זערע סאלדאטען אויסרוהען, געדענק זשע און פארגעס ניט זיין ביי אסנת'ן.

נו עס איז די העכסטע צייט צו אר־בייטען — האט בר סוסי געזאגט ווען ער איז געבליבען אליין — איך רעכען אז עס איז שוין געקומען די צייט וואס איך וועל מיין פלאן קאנען אויספיהרען, יא פריינד בר כוכבא! דו מאגסט טאקע זיין משיח אבער גיכער ווערסטו חתונה האבען מיט דעם טויט אלס מיט מיין אסנת'ן, אסנת מוז בלייבען מיינע, און די אידישע קרוין וועל איך מיט איהר טיילען אבער ניט דו, דו האסט מיר אליין דעם שווערד אין דער האנד געגעבען איך זאל דיר דעם קאפ שניידען, איך בין דיר זעהר דאנק־באר דערפאר, דו וועסט שוין ביי מיר ווערען אוים משיח און אוים בר כוכבא.

נאך יענעם טאג האט ער געמאכט די רייזע נאך ביתר.

(זעכצעהנטער קאפיטעל)

א געררס פון חתן.

אליין טרויעריג איז אסנת געזעסען אין איהר צימער, און האט דורך דעם פענסטער ארויסגעקוקט אין דער רוישענ־דער גאס.

זי האט געהאלטען ווארט. עטליכע מאל אין טאג האט זי גאט געבעטען פאר איהר בר סוסין, און פאר זיין הער בר כוכבא. זי האט געוואוסט אז זי זייגען די צוויי זיילען אויף וועלכע דאס גאנצע אידענטום איז יעצט געשטיצט. און די גאנצע אידישע האפנונג איז אן זיי אנגע־שפארט. זי האט אויך געפיהלט אז בר סוסי איז דער איינציגער אויף דער וועלט וואס אין איהם העגגט איהר גאנץ לעבען, דארום האט זי געבעטען דעם שומר ישראל ער זאל די ביידע העלדען היטען און שיצען מיט זיין שטארקער האנט.

אבער די תפלות אליין האבען זי ניט געקאנט בערוהיגען, אבוואהל זי האט גע־האפט אז גאט וועט איהר געבעט אננעה־מען, פונדעסטוועגען האט זיך אלץ גע־שראקען פאר אן אונגליק. זי האט גוט געוואוסט אז אין א קאמף איז דער גרעס־טער העלד ניט זיכער מיט זיין לעבען, און דעם שונא'ס פייל וויל גאר קיין אונטער־שייד מאכען צווישען העלדען און שוואכע. דער געדאנק האט איהר קיין רוה געגעבען. זי האט פארלארען דעם אפעטיט פון עסען און אויך דער שלאף איז פון איהרע אוי־גען פארפלויגען. און ווי איהר אויף צו להכעים אום איהר שרעק צו פארדאפלען האט זי אימער שרעקליכע חלומות גע־זעהן, אמאל האט זי געזעהן בר סוסין לי־גענדיג אויף דער ערד מיט א געלעכערטער ברוסט. אמאל איז ער פאר איהר פארגע־קומען געשמידט אין שווערע קייטען צווי־שען אונצעהליגע געוואפענטע רוימער. און אנדערש מאל האט איהר אויסגעוויזען אז מען טראגט ארום זיין קאפ פון וועלכער עס גיסט זיך זעהר פיעל בלוט.

אבוואהל אסנת איז ניט געווען פון די פרויען וואס האבען זיך געשראקען פאר חלומות, פונדעסטוועגען האבען די שלעכ־טע חלומות אויף איהר זעהר א שלעכטען איינדרוק געמאכט און וואס מעהר זי האט זיך געשראקען האבען זיך אלץ די שלעכ־טע חלומות מעהר פאר איהר געוויזען.

זי האט געהערט פון די נצחונות וואס די אידישע העלדען האבען איבעראל גע־מאכט, זי האט זיך זעהר דערפרעהט אלס זי האט אזעלכע נייעסען געהערט, אבער יעדעס מאל האט ווי א אינערע שטימע צו איהר געשריען: ווער ווייס צו דיין בר סוסי האט ביי די נצחונות דאס לעבען ניט פארלארען.

מען קאן זיך פארשטעלען איהר פרייד אלס זיצענדיג פארטיעפט אין אזעלכע שווארצע געדאנקען, האט איהר דיענסט־מיידעל איהר געמאלדען אז אבינדב איז דא.

זי איז פון איהר ארט אויפגעשפרונ־גען און איז איהם אנטקעגען געלאפען, עס האט געהאלטען דערביי זי זאל איהם אויך אויף דעם האלז פאלען. נאר דאס מאל האט זי זיך פריהער דערמאהנט אז דאס פאסט פאר איהר ניט, און זי האט איהם נאר די האנט געגעבען און האט העכסט נייגעריג געפרעגט: דו קומסט פון דער שלאכט אבינדב?

יא פון דער שלאכט און גלייך צו דיר.

וואס מאכט בר סוסי? — האט זי געפרעגט דערציטערט — און האט מורא געהאט פיליכט וועט זי פון אבינדב'ן שרעקליכעס הערען.

ער איז גאט צו דאנק געזונד, האט בר סוסי געענטפערט, ער האט מיר גע־שיקט צו דיר.

וואס האט ער דיר געהייסען דו זאלסט מיר זאגען.

ער האט מיר געהייסען איך זאל דיר זאגען אז ער בענקט שטארק נאך דיר, און ער צעהלט די מינוטען ער זאל דיך שוין קאנען זעהן.

אה, איך דאנק דיר, איך דאנק דיר ליעבער אבינדב פאר דעם טייערען גערוס. נו דערצעהל, דערצעהל ווייטער.

ווייטער? ווייטער האט ער מיר געהייסען איך זאל דיר זאגען אז ער איז געזונט, און דו זאלסט גאר קיין זארג וועגען איהם האבען, און ער האפט אז . . .

נו ענדיג וואס האפט ער? האט אסנת ניינעריג געפרעגט.

ער האפט, אז דו וועסט זיין די גליק־ליכסטע אין דער וועלט.

איך צווייפעל ניט אין דעם, אז קוים וועט ער בשלום צוריק צו מיר קומען וועל איך די גליקליכסטע זיין.

ווי איך פארשטעה מיינט בר סוסי נאר אן אנדער גליק אונטער די ווערטער. האט בר סוסי שמייכלענדיג געזאגט.

וואס פאר אן אנדער גליק קען ער דא מיינען?

אבוואהל ער האט מיר ניט געזאגט, נאר איך פארשטעה זעהר גוט זיין מיין מיט זיין געדאנק.

זאג מיר אום גאטעס ווילען וואס פארשטעהסטו? — האט אסנת העכסט אונרוהיג געפרעגט.

(ווערט פארגעזעצט)

אומזיסטע שמערצען!

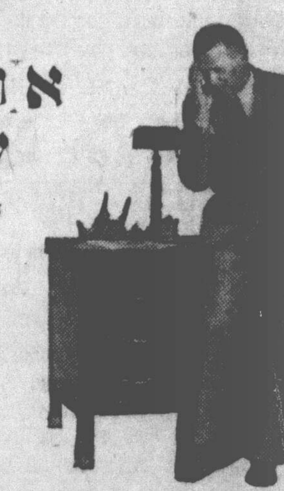

דער מאן וואס וואלט ניט געטריבען זיין קאר א האלבען מייל, ווען עס איז עפעס ניט אין ארדנונג, וועט זעלבסט מאטערען זיין קאפ א גאנצען טאג, כאטש עס וועהטאגט אים.

אזא שטראף איז ניט זעהר גוט פאר זיינע נערוועןן! עס איז ניט קלוג און ניט נויטיג. ווייל א טעב־לעט אדער צוויי אספירין וועט צו יעדער צייט באפרייען פון א קאפ־וועהטאג. אלזא, גערענקט דיזען אנגענומענעם מיטעל געגען שמער־צען, און מיידט זיך אויס א סך אומזיסטע, וועהטאגען. לייענט די באשטעטיגטע דירעקציעס און איר וועט געפינען א סך נוצען פאר דיזע טאבלעטס. פאר קאפ־וועה־טאג: צו אפשטעלען קאלדס, צו פארלייכטערען א קראנקע האלז און פארקלענערען די אינפעקציע. פאר דערלייכטערען נויראלדזשיק, ניוריטיק, און רומאטישע וועהטא־גען.

מענשען האבען זיך געוואונדערט אויב אספירין קען זיין שעדליך. די דאקטוירים האבען געענטפערט אויף דער פראגע מיט יארען צוריק. עס איז ניט. איינינע צווייפלען נאך אויב עס העלפט ווירקליך צו שמערצען. דאס איז געסעטעלט! ווייל מיליאנען מענער און פרויען האבען אויסגעפונען אז עס העלפט. צו קורירען די אור־זאך פון יעדען וועהטאג מוזט איר אנפרעגען אייער דאקטאר; איר קענט זיך שטענדיג אבער פארלאזען אויף אספירין פאר באלדיגער הילף.

BAYER ASPIRIN
TRADE MARK REG.

טשעסטערפיעלד סעטס

געמאכט צו ארדער און רעמאדעלט. לויט אייער אייגענעם פארלאנג און געשמאק.
מיר גאראנטירען אונזער ארבייט און נוצען די בעסטע מאטעריאלען. פולשטענדיגע צופרידענהייט גאראנטירט. אלע לייטעסט סטיילס און דעזיינס.
מיר גיבען אויך אויף לייכטע אויסצאהלונגען.

הענדעלמאן אפהאלסטערינג קא.

טריניטי 4176

פלאנעווען 5־דעק באס מיט האטעל באקוועמליכקייטען

אויף דעם באס וועט זיך געפינען א סווימינג פול, טאנץ זאל, עראָ־פלאן לאנדונגס פלאץ און וואס נים . . .

אין דער לעצטער צייט, אין אונזער מעכאנישער צייט פון ערפינדונגען און ענטדעקונגען, האבען מיר זיך שוין אויפ־געהערט צו חידוש'ען ווען מיר הערען וועגען אלץ נייע איינפאלען, וועגען אלץ נייע אויפטואונגען אין דעם פעלד פון מעכאניק און ערפינדונג, זאגט מען אונז פאר־אויס עפעס א נייע ערפינדונג אין דער נאהענטער אדער אפילו אין דער ווייטער צוקונפט, מעג עס דערווייל אפילו זיין בלויז פאנטאזיע, בלויז חלום, נעהמען מיר עס שוין אן פאר מעגליך, פאר א ווירק־ליכקייט — מיר ווייסען: פאר אונזער מעכאנישער צייט איז קיין אונמעגליכעס ניטא.

לייענען מיר וועגען א זעהר גרויסען פינף פלאריגען אויטאמאביל, וועלכען מען פלאנעוועט פאר דער צוקונפט און וועל־כער וועט, לויט די פלענער, בענוצט ווע־רען פאר פון ברעג צו ברעג לוסט רייזען.

די פלענער זיינען געזעהן געווארען אויף דער לעצטער אויטאמאביל אויס־שטעלונג, וואס איז לעצטענס געהאלטען געווארען אין ניו יארק.

ווי מען גיט איבער איז דער פלאן פאר אזא גיגאנטישען אמניבוס שטודירט געווארען פון אויטאמאביל, רעילראוד און טראנספארטאציאנס אינזשענערען עקס־פערטען און ניט נאר האלטען זיי אז דער פלאן קאן פארווירקליכט ווערען, אז ער וועט אין דער צוקונפט ווערען א פאקט, נאר זיי זיינען פשוט באגייסטערט פון איהם.

לויט די פלענער וועט דאס זיין א גוואלדיג גרויסער אויטאמאביל וואס וועט פארמאגען פינף פלארס. עהנליך צו די באסעס וואס מיר זעהען שוין לויפען אויף די גאסען ביי אונז אין שטאדט.

אונזערע היינטיגע באסעס, ווי איהר ווייסט, פארמאגען בלויז צוויי פלארס, אן אונטערשטע דעק און אן אויבערשטע דעק. דער נייער סארט וועט אבער זיין פיעל־פאך גרעסער ווי אונזערע היינטיגע. ניט נאר דערפאר וואס ער וועט פארמאגען אנ־שטאט צוויי גאנצע פינף דעקען, נאר אויך צוליעב די גאר גרויסע און פיעל באקוועמ־ליכקייטען וואס וועלען אויף איהם איינ־געריכטעט ווערען פאר דער באקוועמליכ־קייט און פאר דעם קאמפארט פון די לוסט רייזענדע.

דאס וועט באמת זיין א פאלאץ אויף רעדער. יעדע מאדערנע באקוועמליכקייט יעדע מאדערנע איינריכטונג, וואס דער מענשליכער מוח קען זיך נאר פארשטע־לען און ווינשען, וועט זיך געפינען אויף דיעזען סופער־מאדערנעם באס. די פא־סאזשירען וועלען פאר קיין פאל ניט פיה־לען אז זיי זיינען אויף א רייזע. אז זיי געפינען זיך אויף אן אויטאמאביל וואס טראגט זיך איבער די וועגען פון אמעריקע נאר עס וועט מאכען דעם איינדרוק ווי זיי זיצען אין א רייך אויסגעשטאטעטען, מא־דערנעם האטעל מיט אלע באקוועמליכ־קייטען און באטראכטען די פאנאראמע ארום זיך, ווייל אויף דיעזען אמניבאס וועט פון פויגעל מילך ניט פעהלען.

ערשטענס וועלען דארט איינגעריכ־טעט ווערען צוויי עלעוויטארס. איינער וואס וועט פיהרען פאסאזשירען פון איין פלאר צום צווייטען, און א צווייטער פאר פראכט פאר זייער באגאזש.

אין הינטערשטען טייל פון דיעזען אמניבאס, אויף דעם ערשטען דעק, וועט זיך געפינען א סווימינג פול, אזוי אז די פאסאזשירען וועלכע זיינען געוואוינט יע־דען פריה מארגען צו כאפען א שווים, וועלען ניט בארויבט ווערען פון דיעזער היים באקוועמליכקייט. זיי וועלען דאס אויך קאנען אויספיהרען אויף דער רייזע, אויף דעם צווייטען דעק וועלען זיך געפי־נען רומס פאר די פאסאזשירען. אויף דעם דריטען דעק וועט זיך געפינען דער הויפט עס־סאלאן, אן אפרוה צימער און א גרוי־סער באל־זאל, וואו די פאסאזשירען ווע־לען זיך קאנען אונטערהאלטען מיט טענץ, קאנצערטען און פארשידענע אנדערע פארוויילונגען. אויף דעם פערטען דעק וועלען זיך געפינען שפאציר און זון פאר־לארס און אויף דעם העכסטען דעק וועט זיך געפינען פלאץ פאר פריוואטע אויטא־מאבילען, וואס די פאסאזשירען וועלען מיט זיך מיטנעהמען אויף דער רייזע אויף א לאנדונגס פלאץ פאר אן עראפלאן.

וועט מען זיך, ווי איהר זעהט, אויף אזא רייזע ניט לאנוויילען. וועט זיך איי־נעם פארגלוסטען צו זעהן א געוויסען פלאץ, לאמיר זאגען יעלאו סטאן פארק, וועלכער געהט ניט אריין אין דעם מאר־שרוט פון דער אמניבוס רייזע, וועט ער זיך קאנען דורכפליהען מיט דעם ערא־פלאן, זעהען דאס פלאץ און דאן אניא־גען דעם אמניבאס.

אום איהר זאלט זיך קענען מאכען א באגריף ווי גרויס אט דיעזער סופער־מאדערנער אמניבאס וועט זיין, וועט זיין גענוג ווען מיר וועלען אייך זאגען אז ער וועט זיין פופצעהן מאל אזוי לאנג ווי א געוועהנליכער היינטיגער אויטאמאביל און אכט מאל אזוי הויך.

וואלט מען טאקע איינגעפיהרט אזעל־כע פאלאצען אויף רעדער אפילו גלייך מארגען; דער פלאן איז שוין דא און מען קאן איהם זעהר לייכט אויספיהרען. איז אבער א צרה וואס אונזערע היינטיגע ווע־גען זיינען נאך ניט שטארק גענוג אז אי־בער זיי זאל זיך קאנען באוועגען אזא שווערע משא. די אינזשענערען גלויבען אבער אז נאך פריהער ווי 1950 וועלען מיר שוין קאנען מאכען א רייזע אין אזא מארערנעם אמניבאס.

די הייוועים וועלען גאנץ גיך זיין גענוג שטארק צו טראגען אויף זיך א נח'ס קאסטען אויף דער יבשה.

נו, אז מיר וועלען לעבען, וועלען מיר זעהען.

גרויסער דאבעל ביכעל
120 בלעטלאך
בעסטע אין דער וועלט
בלויז
5c
פארמיידעט נאכמאכונג

די בענק אף נאווא סקאשיא

אויסלענדישע דרעפטס געקויפט און פארקויפט

מיר האבען גרויסע פארבינ־דונגען מיט אויסלאנד און מיר קאנען ארויסגעבען דראפטס פאר ענגלאנד, פראנקרייך, דייטשלאנד, עסטרייך, פוילען יוגאסלא־וויע, טשעכא - סלאוואקיע, און כמעט אלע פרעמדע לענדער.

אונזערע אפישעלס געפינען זיך אין לאנדאן און ניו־יארק. דירעקטע טעלעגרא־פישע "ווייערס" צו מאנ־טרעאל און ניו־יארק, בעסטע עקסטשיינדזש רייטס.

קאפיטאל — $10,000,000
רעזערוו — $20,000,000

THE BANK OF NOVA SCOTIA

קווין און מעקאל סטריטס.
ת. סאטערלאנד, מענעדזשער
ספעדיינא און דאנדעס
ס. פ. ניקאהם, מענעדזשער.

פאיל שמערצען

פארשווינדען אין א מינוט

"ברענעניש, שטעכעניש און שמערצען האבען זיך געענדיגט אין א מינוט מיט "סוטא־סאלווא", שרייבט ל. ט. סירס. בלוט האט אויפגעהערט צו געהן. פאילס זענען שנעל פארשוואונדען. אויסגעמיטען אפעראציע. קריגט שנעלע רעזולטאטען היינט. ביי אלע דראגיסטען.

פייפער הענגינג און פיינטינג

איך מאך די בעסטע דזשאבס אין פיינטינג און פייפערהענגינג. גוט און ביליג. בעסטע צופרידענהייט. טעלעפא־נירט גלייך טריניטי W 7304.

מ. קירשענבוים 30 קאר סטריט.

פיערטע סעסיע פון סענעדטר פארלאמענט

(פארזעצונג פון פיידזש 1)

צוזאמען מיט די אויסלענדישע פארטרע־טער זענען אוועק אין סענאט וואו דער גאווערנאר דזשענעראל האט געהאלטען די טראהן רעדע.

נייע סענאטארען פארנעהמען זייערע פלעצער

איידער דער פארלאמענט איז גע־עפענט געווארען זענען איינגעשווארען געווארען די צוויי נייע סענאטארען, הא־נארייבעל ראבערט פארק און האָנ. מרס. ווילסאן. צווישען די אריסטאקראטקעס האט זיך א גאנצען טאג געקאכט, מען האט פראבירט טרעפען און וואס פאר א קלייד די ערשטע פרוי סענאטארין וועט קומען צו דער זיצונג. לויט אן אלטען מנהג קומען סענאטארען אין געוועהנלי־כע געשעפטס אנצוגען, און די נייע סע־נאטארשע איז גראדע געקומען אין אן איווינינג דרעס, פונקט ווי אלע ארים־טאקראטקעס.

אין דער טראהן רעדע האט די רע־גירונג קיין נייעס ניט געזאגט וועגען דעם וואס עס וועט פארהאנדעלט ווע־רען ביי דער יעצטיגער סעסיע, עס איז בלויז באקאנט געווארען וועגען דעם זעהר דערפאלגרייכען יאר 1929 וועלכע קאנעדע האט געהאט, וועגען דער פאר־אייניגונג פון די באזונדערע קלענערע אייזענבאהנען אין דער קענעדיען ניישא־נאל, אפגעבען די מעריטיים פראווינצען זייערע נאטירליכע רייכטימער, פארבע־סערען דעם פענסיע אקט פאר די מלחמה וועטעראנען, א באריכט פון דער אימ־פעריאלער קאנפערענץ וועגען מעהר אומ־אפהענגיגקייט פאר קענעדע, און נאך קלענערע געזעצען, ווי אויסבעסערען דעם וואהל געזעץ, דעם באנקראט געזעץ און אנדערע.

גלייך נאך דער טראהן רעדע איז באשטימט געווארען א פראגראם קאמי־סיע, און די זיצונג איז געווען צו ענדע. אין אווענט האבען זיך די פארלאמענט מיטגלידער און סענאטארען אמוזירט ביים גאווערנאר דזשענעראל באל און מיטאג אין רידעו האל.

THE DOMINION BANK

קווין און דזשאן סטריט, טאראנטא

לארעט ספעציעל איין אין איהר ברענטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר היימיש אין דער באנק.

געלט קיין אייראפא שיקען מיר צו די ביליגסטע פרייזען. אויסגעצאהלט אין אמעריקאנער דאלארס, אדער ווי אזוי איהר ווילט.

יעהט אונז אייער איהר שיקט געלט. איהר וועט זיכער זיין איפרידען.

ס. ק. [illegible] מענעדזשער דזשאן סט. ברענטש.

זשורנאל פרעס לימיטעד

ווען איהר באשטעלט אייערע

פרינטינג

ביי אונז, זייט איהר זיכער מיט די בעסטע ארבייט!

טעלעפאנירט טריניטי
6830 — 6831

און אונזער א פארטרעטער וועט אייך קומען זעהן.

"זשורנאל" פרעס לימיטעד
542 דאנדעס וועסט

צו פאררענטען

5 און 6 רומיגע אפארטמענטס צו פאררענטען אין א מאדערנער אפארט־מענט הויז מיט אלע קאנוויניענס. אויף יוקליד עוועניו. פרעגען 338½ יאנג סט.
3816-2-21

צו פארדענטען א הויז פון 7 רומס, אלע קאנוויניענס. פרעגען 248 פאלמער־סטאן עוועניו.
3841-2-23

צו פארענטען צוויי שעהנע רומס אלע קאנוויניענס. פרעגען 448 ריטשמאנד סטריט וועסט.
3842-2-21

צו פארענטען אן אפארטמענט פלעט פון 5 רומס, סטים היט, הייסע וואסער, הארדוואוד פלארס, סענטער לאקיישאן, ערשטען פלאר, שעהנע בעק ווארענדא. ביליג רענט מיקאל סטריט.
פרעגען ערלייד 5645.
3861-2-23

צו פארענטען 6 רומיגע סאליד בריק הויז, עלעקטריק, געז, באדרום, 5 דארלי פליים, אויף בעי סטריט צווישען עלם און וואלטאן סטריט, פרעגען 568 קווין סט. וועסט.
3847-2-23

רעדוצירט צו 14 טויזענט דאלאר. סקוועד פלען, 7 רומס, סאן רום באהייצ־טען גאראדזש מיט א סך בוימער ארום. וועלס היל דיסטריקט. — אייגענטימער הילקרעסט 1800.
3850-2-23

צו פארענטען א דריי רומיגע פלעט אין א ניי געבילדעטע היים. א יונג קאפעל פארגעצויגען. פרעגען 21 פאלמערסטאן עוועניו.
3849-2-23

צו פארענטען א 10 רומיגע הויז, אלע קאנוויניענס, צוויי באזונדערע פלעטס 94 בעלוויו, פרעגען לאידברוק 3946.
3852

מענינג עוועניו נארט פון קאלעדוש צו פארענטען אן אונטערשטען דופלעקס אפארטמענט 5 רומס, סאן רום הארדוואוד פלארס, אלע קאנוויניענס, גאראדזש, יעצט ליידיג. פרעגען רענדאלף 0889.
1964-2-27

סטיצקים סייל

איך געה ארויס פון די דזשאבינג ביז־נעס, און מיר זענען גרייט צו פארקויפען די סחורה צום פובליקום פאר דזשאבינג פרייזען צום ריטייל טרייד.

קומט און איבערצייגט אייך ווי בי־ליג איהר קענט קויפען סחורה ביי מיר.

דער סטאק באטרעפט ארום 35 טוי־זענט דאלאר פון סילקס און וואולענס.

קומט און סייפט געלט.

ה. סטיצקי

358 ספעדיינא עוועניו.
טעלעפאן טריניטי 5855.

פאטראניזט די איינציגע אידי־שע ווינדאו קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז פעקטארי אפיס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מא־כען קאנטראקטען מאנאטליך, און יעהרליך. 422 בעי סטריט. טעלע־פאן ערלייד 3087 נאך 7 אווענטען טריניטי M 6520

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
422 BAY ST

ה. גראנטשטיין און קא.

דזשענעראל קארפענטער קאנטראקטארס און קאבינעט מייקערס

107 אקספארד סטריט

טריניטי W 2095.

מיר מאכען די בעסטע ארבייט און גאראנטירען די העכסטע צופרידענ־הייט. ווענדט זיך צו אונז און מיר וועלען אייך געבען די ביליגסטע עסטימייטס פאר

פראנטס, גאראדזשעס, ווארענדעס, פרענטש טירען, פארשידענע פעקטארי ארבייט א. ז. וו.

ספעציעלער פרייז פאר הארדוואוד פלארס. מיר נעמען אן פון דעם גרעס־טען ביז'ן קלענסטען דזשאב און גא־ראנטירען פולסטע צופרידענהייט.

פארלאנגט

פארלאנגט א האוזמייד. מוז קענען קאכען שרייבט פיין, באקס 893 זשורנאל
1966

פארלאנגט עקספיריענסד אפרייטארס צו ליידיס קאוטס. נאר עקספיריענסד זא־לען זיך ווענדען. עקסקלוסיוו ליידים גאר־מענט 225 ריטשמאנד וועסט.
9767-2-23

די רוסישע שוהל

29 סענטער עוועניו פארלאנגט א חזן פאר דעם נאנצען יאהר. דער פאסינגער זאל זיך ווענדען צום פרעזידענט מר. נאראוווסקי 234 קווין סטריט וועסט, אדער צום גבאי מר. טאבאטשניק 172 יוקליד עוו. ער קען קומען שבת פאר א פראבע.
1968

קארפענטער

און דזשענעראל קאנטראקטאר

י. קאץ

נעהמט ארבייט פאר הארדוואוד פלארס, פענסי ארבייט, אלע סארטען אר־בייטען און הויז אלטערעישאנס. אויך אלערליי פעקטארי ארבייט.

79 מיידזשאר סט.

טעלעפאן קינגסדייל 8442. מיר מאכען ארבייט ריפ אויסצאהלונגען אויך

ווען איך דארפט בויען אדער מאכען בילדינג אלטערייישאנס

פארגעסט ניט

י. קעמין

דזשענעראל קאנטראקטאר פאר די לעצטע 25 יאהר

מר. קעמען לאזט אייך וויסען, דאס ער איז א רעגיערונגס באשטימטער פייער אינשורענס אדזשאסטער.

פאר צופרידענהייט און גאראנטי אין בילדינג און אין פאל פון א פייער פארגעסט ניט

דזשענעראל קאנטראקטאר און פייער אדזשאסטער.

I. KAMIN
1296 קווין סט. וועסט
לעיקסייד 7319.

רעוו. ש. ז. גרינגארטען

אנערקענט אין אלע האספיטעלער אלס מוהל פון ערשטע גראד. אויך און אינטעליגענטער מסדר קדושין

רופט מיר אויף אייערע שמחות. איך וועל אייך דינען צו דער בעסטער צופרידענהייט.

פאר ארימע אומזיסט

מיין אדרעס: 395 מארקהאם סטריט

טעלעפאן טריניטי F 9048

היטעט אף אייער געזונט!

איהר ווערט איינגעלאדען קומען עסען אין דעם ניי ערעפענטען

רעסטאראן

און לאנטשרום

460A ספעדיינע עוו.

וואו די עסענס וועלען פאזיטיוו זיין פריש, ריין, געשמאק און וועלען אפהיטען אייער געזונט

מאלצייטען וועלען סערווירט ווערען צו יעדער צייט. איהר וועט אויך קע־נען באשטעלען אלע לאנטשעס אלא קארט.

פאזיטיוו אין א פיינער געזעלשאפט און אונטער אן עקספיריענסד מע־נעדזשמענט.

מיר נעהמען אויך אן קייטערינגס צו חתונות, פארטיס, באנקעטען און אלע אונטערנעהמונגען.

לואיס קאהען, אייגענטימער.
460A ספעדיינע עוו.
טעלעפאן טריניטי 3950

צו פארקויפען

צו פארקויפען אדער בייטען פאר טאראנטאר פראפערטי א סאליד בריק הויז מיט צוויי גאראדזשעס אין האמילטאן אין גוטען דיסטריקט. טעל. קינגסדייל 0020.
3789-2-21

צו פארקויפען א נייעם פארד טראק. גענוצט 1 מאנאט. פרעגען 35 וואולסלי סטריט.
3857-2-23

צו פארקויפען א 6 רומיגע הויז מיט א סטאר. גאראנטירט א לעבען צו מאכען. שרייבט זשורנאל באקס 898.
3822-2-23

צו פארקויפען פוירניטשור פון א דריי רומיגען אפארטמענט. אורזאכע פא־מיליע. פארלאזט טאראנטא. פרעגען 525 דאנדעס סטריט וועסט.
1963-2-23

צו פארקויפען א סטיישאנערי סטאר טוט גוטע ביזנעס. אורזאכע פרוי איז קראנק. פרעגען 858 דאנדעס סט. וועסט.
3844-2-23

צו פארקויפען 8 רומיגע הויז, אלעס אפ־טו־דייט, מיט אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס, סייד ענטערענס, ליין. פרעגען 294 ראבערט סטריט.
3863-2-23

צו פארקויפען א פערד און וואגען און הארנעס. פרעגען 314 גרייס סטריט.
3838-2-23

צו פארקויפען צוויי פלאטפארמעס סקיילס. די גרעסערע וועגט ביז א האלבען טאן. פרעגען 195 קלערמאנט סטריט.
3818-2-23

צו פארקויפען א פליטינג מאשין, גוט ווי ניי, ווערט 500 דאלאר, וועט פאר־קויפט ווערען פאר א ביליגען פרייז. זשורנאל באקס 892.
1961-2-26

א פאנאגראף צו פארקויפען ביליג, אין גוטען ארדער. נאכפרעגען 10 גרענרוש עוועניו.
3840-2-21

צו פארקויפען א טיילאר סיום, גלייך ווי ניי ווערט 235 דאלאר, וועט פאר־קויפט ווערען פאר א ביליגען פרייז — זשורנאל באקס 891.
1961-2-26

איבערצוגעבען גראסערי פרוכט און וועדזשיטייבעל ביזנעס אין 51 קענזינג־טאן עוועניו, מיט 6 רומס. רענט 30 דא־לאר. אורזאכע קראנקהייט.
3833-2-21

איבערצוגעבען א גוט געהענדיגע רעדי טו וועיר ביזנעס אין בעסטען לאקיי־שאן פון שטאדט. זיכער געלט צו מאכען, ניט נויטיג קיין סך געלט צו אינוועסטען. אורזאכע מאנופעקטשורינג ביזנעס. פרע־גען זשורנאל באקס 890.
3839-2-21

א זעלטענער שאנס צו קויפען א גוט געהענדיגע דזשאנק ביזנעס. מען דארף ניט קיין גרויסע געלט. צו מאכען א זיכערען גוטען לעבען. א גוטע פעקטארי טרייד. פרעגען 215 גרייס סטריט.
3837-2-22

חזן ב. וולאדאווסקי

היגיעניש - געשולטער סוירדזשען

מוהל

— אויך —

מאדערנער מסדר קדושין

סוירוויסעס אין ענגליש

עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז דער בענעפיט פון זייערע קינדער.

קאנטרי לייט קענען מיך אויך רופען צו זייערע שמחות. איך וועל קיינעם נים אנטזאגען צו קומען.

וואוינונג 62 בראנזוויק עוועניו.
טעלעפאן קינגסדייל 8832.
ארימע אומזיסט.

מיר לייהען געלט פון 1.00 ביז 5 טויזענט דאלאר

אויף דיימאנדס, דזשועלרי און אנ־דערע ווערטפולע סעקיוריטיס. נוטע באהאנדלונג גאראנטירט.

SECURITY LOAN CO.
83 קווין סט. וועסט

פארלאנגט

א ש"ב מומחה מיט פראנאנישע פעהיגקייטען צוגעפאסט צו אלע פאדע־רונגען פון א קהלה אין א קאנטרי, פאר־לאנגט א שטעלע.

ווענדען זיך שריפטליך זשורנאל באקס 500.

***

א פרייוועט נוירס

א אידישע, גראדואירט אין קיעוו, גענוען פיער יאהר אין מאונט סיני האספיטאל, נעהמט אן נוירסינג אין יעדע קייס, פרע־גען ל. גאמער, 120 יוקליד עוועניו. טע־לעפאן טריניטי W 4480.
4451-2-29

א דייטשע פרוי פארלאנגט צו טאן אלערליי הויז־ארבייט. קען גוט קאכען. איז ווילינ צו וואוינען אין הויז.
פרעגען טריניטי J 6428.
385-2-24

א דייטשע פרוי פארלאנגט צו טאן אלערליי הויז ארבייט. קען גוט קאכען.
פרעגען טריניטי j 6428.
3853-2-24

אוילקלאט קארפעטס און לינאליאום געלייגט און פארריכט.
הילקרעסט M 2304.
3820-2-23

עקספיריענסד פרעסער פארלאנגט צו א סטים־מאשין צו סעקאנד הענד. פרעגען 124 עליזאבעט סטריט.
3845-2-21

פארלאנגט אן עקספיריענסד סיילס־ליידי צו ליידים רעדי טו וועהר. איינע וואס קען נאכקוקען נאך א סטאר. גוטע ווידזשעס סטעדי פאזישאן צום ריכטיגען פערזאן. פרעגען 598 דענפארט עוו.
3829-2-21

פארלאנגט אן עקספיריענסד סיילס־ליידי צו ליידים רעדי טו וועהר. פרעגען 1043 קינגסטאן ראוד, האווארד 8518 אווענטען.
3830-2-21

אן עלטערע פרוי פארלאנגט צו רענ־טען א רום אהן פארניטשור וואו זי וועט אויך קענען קאכען אין רום. צענטראל לאקיישאן. טעלעפאן לאמבארד 3923.
3831-2-21

פארלאנגט א גוטען אל־ ־ אראונד פאר קאטער, איינער וועלכער קען אינ־וועסטען געלט אין א גוט געהענדיגע ביז־נעס שרייבט זשורנאל באקס 891.
1959-2-21

פארלאנגט אן עקספיריענסד קאסטום שניידער. פרעגען 564 דאנדעס סטריט וועסט.
3836-2-21

א גוטער עקספיריענסד רעזיינער אויף קינדערשע קאוטס פארלאנגט א פאזישאן גוטע רעפערענסעס. טעלעפאן קינגסדייל 6219.
3827-2-23

פארלאנגט אן אפעריימאר צו קינ־דערשע קאוטס, זאל אויך קענען נייען ביי האנט. פרעגען 221 אסינגטאן עוו.
3843-2-21

א גוטער עקספיריענסד רעזיינער אויף מיסים און טשילדרענס קאוטס פאר־לאנגט א פאזישאן גוטע רעפערענסעס. טעלעפאן קינגסדייל 6219.
3827-2-24

פארלאנגט א פרוי צו הויז ארבייט. מוז קענען קאכען. פאר א קליינע פאמיליע פון ערוואקסענע מענשען. גוטע היים. טעלעפאנירט קענוואוד־W 5156.
3851-2-23

ארט פיינטער, דעקארייטער און פיי־פער הענגער. ערשטע קלאס ארבייט און מעסיגע פרייזען. רופט טריניטי 3723, מיסטשענקאו.
3826-2-23

מיר צאהלען 6 סענט א פונט פאר טייערס וואס מען קען זיי פיקסען. 203 אסינגטאן עוועניו.
3860-2-23

פארלאנגט א מאן אלס א קוכער.. פרעגען 83 פאלמערסטאן עוועניו.
3810

פארלארען מיטוואך אווענט א ליידים שווארצען פאקעט בוק אויף באטהורסט סטריט, מיט שליסלאך און קליינע סומע געלט. עהרליכער געפינער טעלעפאנירט טריניטי W 0179.
3848-2-23

פארלאנגט א אידישע מיידעל צו הויז ארבייט פרעגען ה. איבראמס אין 2 דיארסי סטריט.
3862

פארלארען א קאמענע גאנצע שווארצע קאץ, דעם 14־טען דעם מאנאט. א קינדערס פעט. באלוינונג 5 דאלאר. טעלע־פאן לינדהורסט 6826. מרס. טיילאר.
3855

א. יונגערמאן זוכט ארבייט ביי עני טרייד 193 אגוסטא עוועניו.
טריניטי W 5849.
3856-2-24

פארלאנגט עקספיריענסד פינישערס צו דרעסעס און בלייזערס. פרעגען ווינאס דרעס 221 ריטשמאנד סט. וועסט.
1965

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
M. Clavir, Pres. and Gen. Mgr.
PUBLISHED BY
JOURNAL PRESS, LIMITED
542 Dundas St. West. Telephone Trinity 6830-6831
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
Single Copy—3 cents
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913

צום היגען צעהן טויזענט דאלאר געווערקשאפטען קאמפיין

מארגען אווענט וועט אויף א פאלקס־באנקעט אינ'ם גרויסען זאל פון דער בראנזוויק עווענץ תלמוד תורה דערעפענט ווערען דער היגער געווערקשאפטען קעמפיין פאר צען טויזענט דאלאר, וואס איז טאראנטא'ס קוואטא פונ'ם האלבען מיליאן דאלאר, וואס דער נאציאנאלער געווערקשאפטען פאנד האט זיך געשטעלט אלס אויפגאבע צו שאפען אין די פאראייניגטע שטאטען און קאנאדע.

דארף מען די היגע אידען מען ניט דערציילען די פיעלזייטיגע טעטיגקייט וואס ווערט אנגעפירט אין ארץ ישראל מיט די געווערקשאפטען פאנד געלדער. זיי ווייסען שוין פון פאר־א־יארען און פון פאר צוויי־יארען, און פון אלע פריערדיגע יארען, וואס עס ווערט געטאן און געשאפען אין ארץ ישראל א דאנק די סומען וואס דער געווערקשאפטען פאנד שיקט איבער צו די ארבייטער אין ארץ ישראל.

דאס אליין, וואס צו דער דערעפנונג פונ'ם קעמפיין קומט אזא באקאנטע ציוניסטישע פערזענליכקייט ווי דר. שמריה לעווין, איז גענוג גאראנטיע פאר דעם, אז דער פאנד ווערט אינדארסירט פון אלעמען, און יענע ציוניסטישע פריינט פונ'ם ארבייטענדען ארץ ישראל, וועלכע זענען ביז יעצט געוועזען פאסיוו צו דער ארץ ישראל'דיגער אידישער ארבייטערשאפט, דארפען זיך יעצט מער דערנענטערען, און מער ביישטייערען פאר'ן דאזיגען וויכטיגען פאנד.

און דאס וואס צו דער קעמפיין דערעפנונג קומט אויך א צווייטער גאסט, א דירעקטער שליח פון דער ארץ ישראל ארבייטערשאפט, דר. ש. יורים, דארף זיין א דערמוטיגונג פאר'ן גאנצען נאציאנאל־סאציאליסטישען עלעמענט, אריינצואווארפען זיך מיט נאך מער ענערגיע אינ'ם קעמפיין.

פון פארטרעטער פון איבער פופציג ארגאניזאציעס, פון אלע שאטירונגען און ריכטונגען, איז צוזאמענגעשטעלט געווארען דער היגער געווערקשאפטען קעמפיין קאמיטעט, אזוי אז עס איז ניט די ארבייט פון איין גרופע, נאר פון די ברייטע פאלקס־מאסען, און ממילא דארף ניט זיין שווער צו דערגרייכען מיט אלעמענס מיטהילף די זיך געשטעלטע קוואטא פון צען טויזענט דאלאר.

די אידישע טאראנטא, סיי דער ארבייטער עלעמענט, און סיי דער בירגערליכער עלעמענט, האט שוין מער ווי ביי איין געלעגענהייט באוויזען, אז עס איז פאראן ביי זיי א ווארעמע און פאזיטיווע באציאונג צו דער ארץ ישראל זאך בכלל, און צו דעם ארבייטענדען ארץ ישראל בפרט, און מיר ווילען האפען, אז אויך דאס מאל וועט די באציאונג זיין אזעלכע, און די דערוואַרטונג פון א דערפאלגרייכען קעמפיין וועט רעאליזירט ווערען.

זאל דער מארגענדיגער פאלקס־באנקעט מאכען א גוטען אנהויב, און זאל דער קעמפיין זיך פארוואנדלען אין א שטורם־קעמפיין, אזוי אז עס זאל בלויז נעמען געצעלטע טעג, און די קוואטא זאל זיין פארפולט.

די באנייטע פארפאלגונגען אין ראטען רוסלאנד

זענען ווי קיינמאל פריער באנייט געווארען די רדיפות אויף די ניט־קאמוניסטישע און רעליגיעזע עלעמענטען. נאך אנהויב חודש האט דער געוועזענער רוסישער פרעמיער, נ. קערענסקי, געווארענט די וועלט וועגען די באנייטע פארפאלגונגען, מאכענדיג אויפמערקזאם אויף דעם, אז די ראטען רעגיערונג איז פעסט אנטשלאסען אין דער דאזיגער פאליטיק. און יעדער טאג ברענגט נייע איינצעלהייטען וועגען די דאזיגע רדיפות, וואס ווייזען אויס באזונדערס שטארק צו זיין בנוגע אידען. וועלכע האבען אנגעהויבען פארפאלגט צו ווערען ניט נאר רעליגיעז, נאר אויך אין יעדען אנדערען זין, איינגעשלאסען אפילו די הילפס־ארבייט.

ווערען ארעסטירט רבנים, און מען איז זיי חשד אין קאנטר־רעוואלוציע, באשטראפט מען די רעליגיעזע אינסטיטוציעס וואס מען שניידט אפ פון זיי די פאסט, די עלעקטרישע באלייכטונג, און אנדערע גוטוועגדיגקייטען, פארלאנגט מען אז עס זאל ליקווידירט ווערען דער "ארט", וועלכער העלפט פראדוקטיוויזירען די דעקלאסירטע עלעמענטען, און מען אטאקירט אפילו דעם "אגרא־דזשאינט", טראצדעם וואס צו דער לעצטער ארגאניזאציע האט מען זיך פארהאלטען גאנץ פריינטליך.

מיר האבען אלזא אין ראטען־רוסלאנד א נייעם קורס, וואס שטייגט נאך איבער מיט זיין שטרענגקייט און בייזקייט, אפילו די פריערדיגע פעריאדע פון מיליטערישען קאמוניזם, און טראצדעם וואס מאסקווע זוכט נאך אלץ צו פארשרייען די ציין, און צו ווילען פארגלעטען די ווירקליכקייט, ווערט מען דאך געוואר, וואס עס פאסירט דארטען.

האט דעריבער אין אויסלאנד אנגעהויבען צו וואקסען די פראטעסט־באוועגונג געגען רוסלאנד, ניט נאר אין ענגלאנד, נאר אויך אין פראנקרייך, און אפילו אין די פאראייניגטע שטאטען, וועלכע האט ניט קיין אפיציעלע דיפלאמאטישע פארבינדונג מיט ראטען־רוסלאנד, וואקסט אויך די פראטעסט־באוועגונג, וואס פארלאנגט אז אמעריקע זאל עטוואס טאן.

און די דאזיגע צוואוואקסענע באוועגונג האט זיכער אין זיך א געזונטען קערן, ווייל די קאמוניסטישע פירער וועלען זיך מוזען בויגען פאר'ן דרוק פון אויסלאנד.

פאליטישע קוריאזען

עס זענען פאראן קוריאזען ניט נאר אין לעבען, נאר אויך אין דער פאליטיק.

ווען עס איז נעכטען מיט פולער צערעמאניע דערעפענט געווארען די פארלאמענט־סעסיע, איז צווישען די אנוועזענדע אויך געוועזען די ערשטע פרוי־סענאטארין אין קאנאדע.

אבער צו דער זעלבער צייט ווען דאס איז פארגעקומען אין דער פעדעראלער הויפט־שטאדט, אטאווע, איז אין דער שטאדט קוויבעק, וואו עס זיצט יעצט פארזאמעלט די קוויבעקער לעגיסלאטור, פארווארפען געווארען (מיט 37 שטימען געגען 29) דער געזעץ־פראיעקט, וואס האט געדארפט דערלויבען פרויען צו פראקטיצירען אדוואקאטור.

און נאכמער, די אפשטימונג איז ניט געוועזען קיין פארטיי־אפשטימונג. עס זענען אפגעווישט געווארען פארטיי־צאנקערייען. אלע האבען זיך צוזאמענגעמישט, און געשטימט געגען פרויען גלייכבארעכטיגונג אין דער אדוואקאטען־פראפעסיע.

קוויבעק איז אמאל געוועזען די קאנאדישע הויפט־שטאדט, און ניט נאר איז זי געבליבען די עלצטע שטאדט און "קעפיטעל" נאר אויך אין אויפפאסונג, אלט און צוריקגעשטאנען, און קען ניט גיין מיט דער מאדערנער צייט.

וואס זאל'מען טון מיט קינדער פון גע'גט'ע עלטערן ?

בארימטע עקספערטען זאגען ארויס זייערע מיינונגען איבער דיזער פראגע.

וואס זאל מען טון מיט די קינדער וועלכע פאלען קרבנות פון צושמעטערטע פאמיליען לעבענס ווען דער טאטע צוקריגט זיך מיט דער מאמען, און זיי גט'ן זיך? זעהר פיעל איז שוין גערעדט געווארען וועגען די אורזאכען וואס צושמעטערען די אינסטיטוציע וואס הייסט הייראט, אבער ביז ניט לאנג צוריק האט מען אפילו ניט דעבאטירט וועגען דער אנגעווייטאגטער פראבלעם פון קינדער, וועלכע בלייבען איבער ווי אויפ'ן וואסער, נאכדעם ווי די טאטעס גט'ן זיך מיט די מאמעס.

אין דעם ,,פאבליק לעדזשער'' ווערט איבערגעגעבען זעהר א אינטערעסאנטע דיסקוסיע פון מענשען, וועלכע ווערען באטראכט אלס עקספערטען איבער דיזער פראגע. איינער פון זיי, דזשאדזש פיטער ב. הענסאן, שלאגט פאר אז נאכדעם ווי מאן און פרוי גט'ן זיך אדער זיי צושיידען זיך, זאל די סטייט־רעגירונג נעהמען די קינדער אונטער איהר השגחה.

,,איך מיין ניט צו זאגען — ערקלעהרט דזשאדזש הענסאן — אז דער שטאט זאל אויטאמאטיש צונעהמען די קינדער אזוי שנעל ווי זייערע עלטערן צוגעהען זיך. אבער דערפאר ווייל די מעהרסטע קינדער פאלען קרבנות פון אזא צושיידונג, איז ניט מעהר ווי רעכט, אז איידער דער גט אדער די ערלויבעניש פאר דער צושיידונג ווערט ארויסגעגעבען, זאל דורכגעפיהרט ווערען א גרינדליכע אונטערזוכונג וועגען דעם טאטען אדער וועגען דער מאמען און וועמעס השגחה די קינדער ווערען איבערגעגעבען. אמאל קאן זיך ארויסווייזען אז דער גייסטיגער צושטאנד וואס האט צושמעטערט דאס פאמיליען־לעבען פון דעם פארעל קאן אויך האבען א שלעכטע ווירקונג אויף דער מאראל פון דעם קינד. אויסער דעם קאן דאס קינד ניט קריגען קיין ריכטיגע ערציהונג ביים טאטען אדער ביי דער מאמען אליין, ווייל דאס קינד נויטיגט זיך אין זיי ביידע. א גט מאכט פון דעם קינד א פאקטישען יתום. עס איז דעריבער קיין וואונדער ניט פארוואס מיר האבען אזוי פיעל יונגע פארברעכער, און אויב מיר ווילען פארהיטען אזעלכע קינדער פון אריינפאלען אין שלעכטער געזעלשאפט, מוזען מיר אויף זיי אויפפאסען''.

מאקס סטויער, דער בארימטער ניו יארקער אידישער לאיער, וועלכער האט פארטראטען הונדערטע פארלאף ביי גט־פראצעסען, איז ניט איינשטימיג מיט דזשאדזש הענסאן, אז מען זאל די קינדער פון גע'גט'ע עלטערן שיקען אין א אינסטיטוציע.

,,צו שיקען אזא קינד אין א אינסטיטוציע מיינט ניט נאר שטעלען אין געפאהר די צוקונפט פון דעם קינד — ערקלעהרט דער בארימטער לאיער, נאר די הייראטס־אינסטיטוציע ווערט דורכדעם אונטערגעגראבען, ווייל ווען דאס קינד וועט אונטערוואקסען וועט עס וויסען זעהר ווייניג וועגען הייראט. אויב די סביבה פון דעם קינד'ס היים איז א שלעכטע, דאן מוז מען דאס קינד אוועקשיקען צו דעם טאטען'ס קרוב אדער צו דער מאמע'ס א קרובה, אדער אין א פריוואטער היים, אבער בשום אופן ניט אין א פילאנטראפישע אינסטיטוציע''.

ווען די סטייט־רעגירונג וואלט געקאנט אויפפאסען אויף אזעלכע קינדער ווי עס בעדארף צו זיין, וואלטען ניט געווען אזוי פיעל יונגע פארברעכער ווי מיר האבען איצט. דאס איז דער שטאנדפונקט פון דזשאדזש ג. בריל, וועלכע איז יאהרענלאנג געווען א לעהרערין און א לאיערקע, און איז איצט די צווייטע פרוי מעדזשיסטרייט אין דער געשיכטע פון ניו יארק. זי אליין איז א מאמע פון צוויי קינדער.

,,עס פארשטעהט זיך — ערקלעהרט זי, אז קיין זאך אין דער וועלט קאן ניט פארנעהמען דעם פלאץ פון פאטער און מוטער ליעבע אין דעם קינד'ס הארץ. עס זענען אבער פאראן צוויי קלאסען קינדער פאר וועלכע אן אינסטיטוציע איז אין אזא פאל א ברכה. דאס זענען קינדער פון א יונגער מאמע, וועלכע איז גרייט מקריב צו זיין איהרע קינדער פאר גוד טיימס, און די קינדער פון מאמעס וועלכע קריגען ניט גענוג סופארט פון זייער מענער. און מוזען דעריבער געהן אליין ארבייטען. קינדער פון אזעלכע מאמעס, אבער ניט קיין אנדערע, דארפען אוועקגעשיקט ווערען אין א אינסטיטוציע, אבער אפילו אין זייער פאל מוז מען וויסען, אז דאס איז נאך ניט די לייזונג צו דער פראבלעם. ווייל אן אינסטיטוציע טויטעט גאנץ אפט די נשמה פון דעם קינד. דער בעסטער וועג וואלט געווען צו עפענען סקולס, וואו יונגע באים און מיידלאך זאלן געלערנט ווערען אלץ וואס האט צו טאן מיט הייראט, און דאס וואלט זיכער פארקלענערט די צאהל גט־פראצעסען''.

דר. וו. בעראן וואולף, דער בארימטער פסיכיאטאר פונ'ם ניו יארקער קינדער־קאורט, דענקט אז א גוטע אינסטיטוציע איז נאך אלץ בעסער פאר'ן קינד ווי א שלעכטע היים.

,,איך בין ניט איינשטימיג — זאגט ער, אז א היים, אפילו ווען זי זאל זיין א געפאהר פאר דעם קינד, זאל אויפגעהאלטען ווערען, ,,צוליעב די קינדער''. עס איז אונמעגליך אז עלטערן וועלכע האבען זיך איינער דעם אנדערען ניט ליעב און רעספעקטירען זיך ניט, זאלען קענען ריכטיג ערציהען זייערע קינדער, נאכדעם ווי זיי בעטען זיך איבער''.

,,די ענטשיידונג וועגען דעם צי דאס קינד פון גע'גט'ע אדער צושיידטע עלטערן זאל בלייבען ביים טאטען, ביי דער מאמען, אדער זאל אוועקגעגעבען ווערען אין אן אינסטיטוציע, אאז ענטשיידונג דארף אונטער אלע אומשטענדען געמאכט ווערען פון צוויי פסיכיאטרען צוזאמען מיט דעם ריכטער פאר וועלכען די עלטערן האבען פארגעלייגט זייערע טענות.

,,עס איז אמת אז מוטער־ליעבע אדער פאטער־ליעבע קאן ניט פארביטען ווערען פון קיין זאך אין דער וועלט, אבער עס איז בעסער צו האלטען דאס קינד איז א גוטער אינסטיטוציע, איידער צו לאזען עס אין א שלעכטער היים''.

וואס איז די שטעלונג פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר צו דער פראגע פון אימיגראנטען רעגיסטראציע

א געשפרעך מיט וו. גרין פרעזידענט פון אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר

פון י. פארסקי.

די אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר איז, מוז מען מודה זיין, ניט שטארק פאפולער צווישען די אידען אין אמעריקע (ביי די אידען אין אייראפא שוין זיכער ניט). עפעס איז דער דאזיגער נאמען צופיעל פארבונדען מיט באשרענקונגען פאר אימיגראציע און בכלל האלט מען, אז אלע צרות פאר "פרעמדע" און אימיגראנטען אין לאנד שטאמען פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר. אפילו די לעצטע פלענער פון די אימיגראציע שונאים, אז אלע 'פרעמדע" זאלען זיך מוזען רעגיסטרירען, האט מען צוגעשריבען, אז זיי שטאמען פון דער "אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר.

פון דער אנדערער זייט אבער, הערט מען אפט, אז די פיהרער פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר קומען צו די מיטינגען פון די אידישער ארבייטער, שניידער, פאריער א. א. וו. און ביי אלע סטרייקען פון די אידישע ארבייטער וויזט די פעדערעישאן ארויס איהר גרייטקייט צו אונטערשטיצען זיי סיי פינאנציעל און סיי מאראליש. ספעציעל איז באקאנט אז דער פרעזידענט וויליאם גרין איז אן אפטער גאסט צווישען די אידישע ארבייטער. ער קומט צו זיי ווען זיי סטרייקען, מאכען באנקעטען אדער ביי אנדערע געלעגענהייטען.

וואונדערען זיך דעריבער א סך אידען און טראכטען זיך ווי קומט עס אז פון איין זייט פיהרט אן די דאזיגע מעכטיגע ארגאניזאציע מיט איהרע דריי מיליאן מיטגליעדער — א פאליטיק, וואס קען באטראכט ווערען אלס רעאקציאנער און ענגהארציג און פון דער אנדערער זייט חנ'דעלט זי זיך צו די אידישע ארבייטער.

דאכט זיך אין כמעט יעדען לאנד אין דער וועלט ווערט אן ארבייטער ארגאניזאציע באטראכט אלס אזא, וואס קעמפט פאר ליבעראלע אידעען און איז געגען דעם, אז עס זאל בארויבט ווערען די אינדיווידועלע פרייהייט פון יעדען בירגער, אבער דא אין לאנד ווערט די גרעסטע אמעריקאנער ארבייטער ארגאניזאציע באטראכט כמעט אלס א קאנסערוואטיווע און האלב רעאקציאנערע באוועגונג.

די אייראפעאישע ארבייטער ארגאניזאציעס וואונדערען זיך ניט זעלטען וועגען דער פאליטישער און געזעלשאפטליכער צוריקגעשטאנענקייט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר. מען וואונדערט זיך דארט, וואס אן ארבייטער ארגאניזאציע איז די ערשטע צו קעמפען פאר אימיגראציע באשרענקונגען און איז אויך אפט איינע פון די, וואס פארטיידיגען ניט־פראגרעסיווע אידעען און געזעצען אין לאנד.

אויך די לעצטע אנטי־פראגרעסיווע באוועגונג, וואס געהט איצט דא אן, אז עס זאל איינגעפיהרט ווערען א רעגיסטראציע, אדער א פאספארטען סיסטעם פאר אלע אימיגראנטען, וואס געפינען זיך אין לאנד. אויך די דאזיגע באוועגונג זאגט מען, האט געקראגען איהר יניקה אין די רייהען פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר. אין וואשינגטאן רעדט מען אפען וועגען דעם, אז ווען ניט די אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר, וואלט מען ניט געוואגט אפילו צו טראכטען וועגען אזא געזעץ.

איז אט, האבענדיג דאס אלעס אין זינען, בין איך געגאנגען זיך דורכרײדען מיט דעם פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר, וויליאם גרין, וועלכער ווערט געהאלטען פאראנטווארטליך פאר אלעס וואס די דאזיגע ארגאניזאציע טוט.

עס איז אפשר ניט בלויז א צופאל, וואס דער פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר, שטעהט איין אין האטעל לינקאלן, ווען ער קומט אויף א באזוך קיין ניו יארק. די דאזיגע השערה

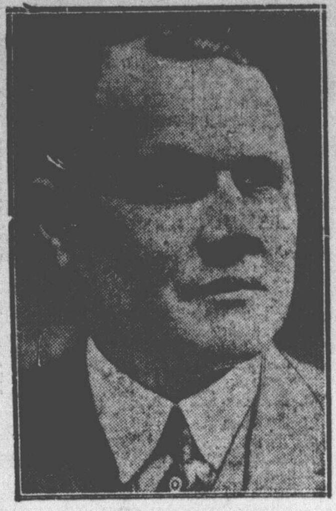

וויליאם גרין

פארשטארקט זיך דערמיט, וואס די פיהרער פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר מיט מר. גרין בראש האבען מיט איינינגע טעג צוריק, טאקע אין לינקאלן האטעל געפייערט דעם געבורטסטאג פון דעם גרויסען אמעריקאנער פרעזידענט, וועלכער האט באפרייט די אונטערדריקטע ראסע דא אין לאנד.

איך בין געקומען זיך זעהן מיט מר. גרין אויף צומארגענס נאכדעם, ווי ער איז ארויסגעטראטען אויף א פארזאמלונג פון אידישע ארבייטער. אויף דער דאזיגער פארזאמלונג האט דער וויצע־פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר מעטיו וואל, ערקלערט אין נאמען פון פרעזידענט גרין, אז זייער ארגאניזאציע איז ניט פאר א צוואנג רעגיסטראציע פון אלע אימיגראנטען אין לאנד. עס איז כאראקטעריסטיש, וואס כאטש מר. גרין איז אליין געווען אויף דער פלאטפארמע פון דעם מיטינג, האט ניט ער אליין, נאר זיין געהילף גערעדט אין זיין נאמען וועגען דער רעגיסטראציע פראגע.

דאס האט נאך מעהר פארשטארקט מיין נייגעריגקייט צו וויסען וואס זאגט גרין, דער פרעזידענט אליין וועגען דער פראגע פון רעגיסטראציע, וואס ווערט צוגעשריבען, אז זי שטאמט פון איהם.

איך האב איהם געטראפען אין א צימער אויף דעם צעהנטען שטאק פון לינקאלן האטעל, וואו דער פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר האט מיך זעהר פריינדליך אויפגענומען. ער האט ניט געוואוסט וועגען וואס איך וויל מיט איהם ריידען, און ווען איך האב איהם, נאך איינינגע מינוט, געשטעלט די פראגע וועגען זיין שטעלונג צו דער רעגיסטראציע פאר אימיגראנטען, איז זיין פנים פלוצלינג געווארען ערנסטער און האט אפילו ארויסגעוויזען סמנים פון אונצופרידענקייט.

ער איז אויפגעשטאנען פון זיין זיץ־פלאץ און האט גענומען שפרייזען איבערן ניט־גרויסען צימער.

"מר. מעטיו וואל האט דאך שוין נעכטען אויף דער פארזאמלונג פון די פאריערס (פעלץ ארבייטער) ערקלערט אונזער שטעלונג צו דער דאזיגער פראגע", האט מר. גרין זיך צו מיר געווענדעט, מיט א האלב נערוועזען טאן, פארזוכענדיג דערמיט צו ערלעדיגען דעם, פאר איהם א פנים אונאנגענעהמען ענין.

"טאקי צוליעב דעם בין איך געקומען צו אייך" — האב איך איהם ערקלערט, "איך וואלט וועלען הערען פון אייך אליין אלס פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר, צו איהר זענט קעגען דער רעגיסטראציע פון אויסלענדער?"

זיין פנים איז געווארען נאך ערנסטער, און ער האט געזאגט: "נאטירליך בין איך מסכים צו דעם וואס מר. וואל האט נעכטען געזאגט. עס זיינען ניט אמת די באריכטען וועגען דעם, אז די נאציאנאלע עקזעקוטיווע פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר, האט אויף איהר לעצטער זיצונג אנגענומען א רעזאלוציע, וואס פאדערט איינצופיהרען א געזעץ, אז אלע אימיגראנטען אין לאנד זאלען זיך מוזען רעגיסטרירען. מיר האבען די דאזיגע פראגע איבערהויפט ניט אויפגענומען אויף אונזער לעצטער זיצונג פון דער נאציאנאלער עקזעקוטיווע, וואס איז פארגעקומען פאריגען חודש אין סט. פעטערסבורג, פלארידא".

"וואס איז אבער אייער שטעלונג צו דער דאזיגער פראגע, צו זענט איהר פאר, אדער געגען א רעגיסטראציע פון אימיגראנטען?" האב איך ווייטער געפרעגט.

מר. גרין האט ארויסגעוויזען סימנים פון ניט־צופרידענקייט, הערענדיג די דאזיגע פראגע.

"מיר האבען דאך שוין קלאהר געמאכט אונזער שטעלונג וועגען דער רעגיסטראציע ענין אויף אונזער לעצטער קאנווענשאן וואס איז אפגעהאלטען געווארען אין טאראנטא, קאנאדע, אין אקטאבער 1929, האט מר. גרין געענטפערט, עס איז דארט ערקלעהרט געווארען, אז א פרייוויליגע רעגיסטראציע פון די אימיגראנטען וואלט א סך געהאלפען דערצו, אז עס זאל פארקלענערט ווערען די צאהל ניט־לעגאל אריינגעקומענע אין לאנד.

"איהר פארשטעהט דאך, אז עפעס מוז געטאן ווערען געגען דעם אז עס זאלען ניט אריינקומען אויף אן אומלעגאלען אופן צעהנדליגער טויזענטער מעקסיקאנער און כינעזער יעדעס יאהר, וועלכע פארפלייצען דא דעם ארבייטס־מארק און נעהמען אוועק די פרנסה פון די אמעריקאנער ארבייטער".

"וואס פארשטעהט איהר אונטער "פרייוויליגער" רעגיסטראציע ?"

"איך האלט, אז יעדער אימיגראנט זאל האבען א מעגליכקייט ארויסצוקריגען א באשטעטיגונג, אז ער איז געזעצליך אריינגעקומען אין לאנד. דאס וועט איהם געבען א געלעגענהייט צו באווייזען זיין לעגאליטעט, אין פאל ווען דאס וועט פון איהם געפאדערט ווערען, דאס וועט זיין פאר איהם א שוץ פאר מעגליכע אונאנגענעהמליכקייטען", זאגט דער פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר.

"אבער די וואס קומען אריין לעגאל האבען דאך סיי ווי געוויסע פאפירען, וואס באווייזען דאס, דארפען זיי זיך אויך רעגיסטרירען?"

"ניין, אויב אימיצער האט שוין וועלכען עס איז באוויז וועגען זיין לעגאליטעט אין לאנד, דארף פון איהם ניט געפאדערט ווערען אז ער זאל זיך רעגיסטרירען", ערקלעהרט מר. גרין.

איך האב זיך געווענדעט צו מר. גרין מיט נאך איינינגע פראגען, כדי קלאהרער צו מאכען, וואס ער מיינט אונטער פרייוויליגער רעגיסטראציע, אבער זעהענדיג אז די פראגעס זיינען איהם ניט צום הארצען, האב איך אנגענומען זיין עצה נאכצוקוקען די רעזאלוציעס, וואס עס זענען אנגענומען געווארען וועגען דער פראגע אויף דער לעצטער קאנווענשאן פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר אין טאראנטא.

איך האב דאן געשטעלט מר. גרינען די דירעקטע פראגע:

"צו פלאנט איהר אריינצוטראגען א ביל אין קאנגרעס, אז עס זאל איינגעפיהרט ווערען א צוואנג־רעגיסטראציע פאר אלע אימיגראנטען וואס געפינען זיך אין לאנד? און אויב אזא ביל וועט פון אימיצען אנדערש אריינגעבראכט ווערען, צו וועט דאן די "אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר אונטערשטיצען אזא ביל?"

אויף דעם האט מר. גרין קאטעגאריש געענטפערט

"ניין, מיר וועלען ניט אריינטראגען אזא ביל אין קאנגרעס, און מיר וועלען אויך ניט אונטערשטיצען אזא געזעץ, אויב ער וועט פארגעשלאגען ווערען פון אימיצען אנדערש".

צופרידענשטעלענדיג זיך מיט דעם דאזיגען קלאהרען ענטפער, האב איך זיך געזעגענט מיט מר. גרין, מיט דער כונה אויסצוגעפינען וואס עס זאגען די רעזאלוציעס וואס די לעצטע קאנווענשאן פון דער אמעריקען פעדערעישאן אף לייבאר האט אנגענומען בנוגע דער פראגע.

איך האב געלייענט איינמאל און נאכאמאל די דאזיגע רעזאלוציעס. איך האב שטודירט די רעדעס, וואס עס זענען געהאלטען געווארען וועגען דער רעגיסטראציע פראגע. אויף דער קאנווענשאן און איך מוז מודה זיין, אז א סך קלאהר־

(פארזעצונג אויף פייזש 2)

תחזקנה!

פון מ. גילער.

(צו דער מארגענדיגער דערעפענונג פון געווערקשאפטען קאמפיין.)

איך זעה אייך —
איר שטייט ביז די לענדען געבויגען,
געזונקען אין לעבענס־געפערליכע זומפען,
וואו דורות קיין מענשליכע פוס האט געטראטען,
וואו דרות א יאמער פון ווילדע שאקאלען
צורייסט ווי אויף שטיקער דעם מדבר'ישען חלל
און ס'כאפט אזש אן אימה, א ציטער ביים הארצען —
א, טייערע, ליבינקע אידישע קינדער!

איך זעה אייך!
איר זייט ווי די זעלנער געלאדען
מיט שטאלענע, אייזערנע ארבייטס־מכשירים,
די ארבעל פארקאשערט, די הערצער צושפילעט,
מיט הארטע און שטייפע צוברענטע געזיכטער,
מיט אויגען, וואס ריידען פון מוט און עקשנות,
פון ווילען און שטרעבען צו זיין די דערלייזער,
באפרייער פון חרוב־געווארענעם ציון! . . .

און ס'הויבען זיך האמערס און ס'הויבען זיך רידלען,
און ס'טראגט זיך און ס'יאגט זיך אלין העכער און העכער
א הילכיגער עכא פון קאסעס און סערפעס,
געמישט מיט די שטימען פון מענשליכע ברוסטען,
וואס קלינגען אין רוים ווי א היילגער אנזאג:
— מיר בויען, מיר שאפען, מיר לעבען אויף ווידער
דעם ווייטען פארגאנגענעם אידישען עבר! . . .

און כ'זאג אייך:
עס טראגט זיך פון טויזענטער הערצער,
פון אלטע, פון יונגע, פון פרייע, פון פרומע,
א ווארימע תפילה, א הארציגע ברכה
און שניידט זיך אריין אין דעם גליענדען מדבר
און גרייכט אייך אזוי ווי א בת־קול פון הימעל,
וואס מונטערט, וואס וועקט און דערהויבט די נשמה:
— תחזקנה ידיכם, תחזקנה ידיכם! ! !

בכבוד אויף א אידישער בארענעסין אז זי האנדעלט מיט לעבעדיגע סחורה

פון ווארשא שרייבט מען:

קיין ווארשא איז געקומען צופאהרען צו איהרע קרובים די אידישע פרוי, באראנעסין שרה ראזען דע סאניקאוו פון ארגענטינא. גראד האט איהר שוועסטערס זוהן חיים איש, זיך צוקריגט מיט זיין פרוי, וועלכע איז פון איהם אנטלאפען, און איש האט געמאלדען דער פאליציי, אז זיין ווייב האט איהם בעגנבעט און צוגענומען וויינע זאכען.

פאר דער פרוי האלט איהר שוואגער הענריק קוטארוק, און ווען איש איז געפאהרען מיט פאליציי דורכצופיהרען א רעוויזיע ביי זיין ווייב איז אויך מיטגעפאהרען קוטאריק, אום בייצואווינען די רעוויזיע. אויפ'ן וועג האט קוטאריק זיך צוקריגט מיט איש'ן זאגענדיג צו איהם אז ער דארף ניט זיין קיין יחסן דערמיט, וואס זיין מוהמע די ארגענטינישע באראנעסין, האנדעלט מיט לעבעדיגע סחורה. וועגען דעם האט זיך דערוואוסט די באראנעסין און זי האט אנגעקלאגט אין געריכט קוטאריק'ן פאר רכילות און בעליידיגונג. פראצעס איז איצט פארגעקומען אין ווארשאווער שטאדטישען געריכט. א פאליציאנט האט עדות געזאגט, אז דער אנגעקלאגטער האט טאקי געזאגט, אז די ארגענטינישע באראנעסין האנדעלט מיט לעבעדיגע סחורה.

אלס עדות איז אויך געווען איינגעלאדען דער ארגענטינישער גענעראל קאנסול אין ווארשא, אנדזשיי וואלאס, וועלכער האט ערקלעהרט, אז ער קען די באראנעסין שוין 5 יאהר, זי איז זעהר אן ארענטליכע פרוי און א וואוילטעטיגע.

דער באפאלמעכטיגטער פון דער באראנעסין ארוואקאט ראזענבערג, האט ענטגעוויזען, אז אזעלכע רכילות שאדען דעם גוטען נאמען פון דער וואוילטעטיגער פרוי וועלכע איז אין ארגענטינא איבעראל געשעצט, און ער האט געפאדערט דעם אנגעקלאגטען געהעריג צו בעשטראפען.

דאס געריכט האט קוטאריק'ן פאראורטיילט אויף א מאנאט תפיסה.

א נייע לעבען

(סקיצע)

פון פנחס ביזבערג

— .1 —

דער יונגער קאָלאָניסט ריווקין שטעהט א זומער פארנאכט פאר זיין אקארשט אויסגעבויטער שטוב אינמיטען פון זיין אייגען פעלד, א מידער פון דורכגעפּראַצעוועטען טאָג, אָבער א צופרידענער, פון גליק דורכגעשטראהלטער. דער יונגער מענש מיט דעם פארברוינטען פּנים פון די ארגענטינער זון, מיט די גרויסע אָדערנע הענט, דריקט אויס ענערגיע און ווילענסקראפט מיט זיין גאנצען וועזען. דאָס איז א מענש א קעמפער, און אן עקשנות'דיגער. א שטאָדט מענש אויפגעצויגען ביי עלטערן רייכע סוחרים. באַקומט פלוצלינג א שטרעבען איבערצואנדערשען זיין גאנצען לעבענס - שטייגער. ווערען א פויער. אויף זיין לשון הייסט עס: ווערען א שאפענדער פּראָדוקטיווער מענש אויפ'ן שויס פון די מאמע ערד, אפּזאָגען זיך מיטאמאָל פון די אלע פארגעניגענס, בעלער, סמאָקינגס, קראוואַטען א. א. ווייל אזוי האָט איהם דיקטירט זיין געוויסען. רעזיגנירען פון דעם אלעם, אפּזאָגען זיך פון די מעגליכקייטען צו פיהרען א לייכט לעבען.

ביי ריווקינען האָט זיך אויסקריסטאַליזירט די אידעע און נאָכ'ן סוף פון דער וועלט־שחיטה. די פעלקער האָבען זיך ניט מוחל געווען איינאנדער נאָך דעם מורא'דיגען בלוט־באַד, דער שלום אפּמאַך האָט פארשפּרייט א פארפעסטענדען האס צווישען די נאציעס, און א גרויסע דאָזע שנאה איז פארטיילט געוואָרען אויף דעם אלטען אידישען פאָלק, א כוואליע פון אנטיסעמיטיזם האָט פארפלייצט די וועלט דאָס רוב פון דעם אומגליקליכען מזרח אייראָפּעאישען אידענטום האָט זיך געראנגעלט מיט'ן דלות און הונגער און אָנגעפיהרט א קאמף פאר'ן שטיקעל ברויט, און זיכערקייט פאר'ן נאקעטען לעבען.

דאן האָט זיך דערוועקט אין די אלע אויפגעטרייסעלטע צושמעטערטע אידישע קיבוצים א בענקעניש נאָך אן איינגעפונדעוועטען לעבען, נאָך א זויבערע עקזיסטענץ, נאָך א זיכערען באָדען אונטער די פיס. אַלץ האָט זיך געפּאקט און וועג אריין, א היסטעריע פון וואנדערען, מען איז געפאָהרען קיין ארץ ישראל צו דער פארשפּראָכענער נאציאנאלע היים, געקלאפּט אין די געשלאָסענע טויערען פון די גרויסע צפון אמעריקאנער רעפּובליק, וואָס האָט עגאָאיסטיש אָפּגעזאָגט די היימלאָזע, און וואו איז דען פאראן א לאנד אויף דעם ערד קוגעל וואו די וואנדערער האָבען זיך ניט אפּגעשטעלט ? - דער וואנדערער האָט זיך ניט געשראָקען פאר די ווייטסטע אומבאקאנטסטע ווינקלען פון דער ערד. די פאנטאזיע האָט האלוציאנירט פון די גליקען אין פרעמדע ווייטע מקומות.

געווען א סך צווישען די טרוימער, וואָס האָבען באַשלאָסען, אויב זיך גאר ענטוואורצלען פון די דערעסענע שטיפהיימען, זאָל שוין פארקומען דאָרטען אין די נייע היימען א ראדיקאלע ענדערונג אין דעם לעבענס־שטייגער. געווען זענען עס די אומרוהיגסטע, די עהרליכסטע, די יונגענד.

די דאָזיגע יונגעלייט האָבען באַנאַסען מיט שוויים די שווער אויסגעקויפּטע פאלעסטינער ערדען, האָבען געקעמפט מיט די אונרעגולמעסיגקייטען און קאַפריזען פון ארגענטינער קאמפען, און וואו נאָר עס האָט זיך געגרינדעט א נייער דאָרפישער ישוב זיינען זיי דאָס געווען די וואָס זיינען גרייט געווען צו ליידען פאר דעם נייעם גלויבען, פאר דעם נייעם אידעאל.

דער קאָלאָניסט ריווקין איז דאָס איינער פון פיל אין אן ארגענטינער אידישע קאָלאָניע, אן אויסגעלייטערטער פון דורכגעליטענעם, און א צופרידענער וואָס ער האָט זיינס אויסגעפיהרט. מיט ערנסטע קיינמאָל ניט לאָכענדע אויגען, שטייפע נעקרייזעלטע האָר, פאר זיין אייגען הויז אויף אייגען לאנד, מיט איהם זיין יונגע פרוי מיט אן אינטעליגענט אידעל פּנים, וואָס דאָס דאָרף האָט נאָך ניט אויספייעט צו לעגען דערויף זיין חותם.

אויף שקיעה ראנד שטארבט אָפּ בים־לעבוויזן דער טאָג. הימלען צופלאַמען זיך אין טויזענטער פארבען דאָס יונגע פאר פאָלק אטעמט איין מיט גיריגקייט דאָס דערפרישענדע דרום ווינטעל. הינטערן הויז כוואליען זיך די פרישע מאאיסען. דאָס ווינטעל טראָגט זיך דורך שטיפעריש און באוועגט די ברייטע גרינע בלעטער. די פערד צוריקגעקומען פון אקערען וואלגערען זיך מיט תענוג אין גראָז. פאַרן הויז ציהט זיך אן אלעע פון יונגע אקאַציעס בוימער, איינגעראַמט אין די ברעגען מיט די באַשיידענע איריסען.

עס קומט אן מונטער גאלאָפּירענד ברוינהויטיגס זייער אינגעלע, וואָס פאר א לעבענספרייד עס קוקט ארויס פון זיינע אויגעלעך ! דער טאטע לעבט דורך א טיעפע אינערליכע פרייד ביים אנבליק פון זיין זוהנדעלע. ער ווערט שטאָלץ אויף זיין קרבן, וואָס ער האָט געבראַכט אפּזאָגענדיג זיך פון דער שטאָדט. דורך איהם וועלען זיינע אידעאלען נאָך פארשטארקט ווערען. די שטרעבונג זיינע צו זעהן וואָס מעהר אידען זיך ווידמענען צו ערד אַרבייט. נענוג פאראן אידען מיט א וואַקלענדע עקזיסטענץ, וואָס לעבען פון לופט, וואָס שטיקען זיך אָהן שום זין אין די גרויסע שטעדט וואו דאָס לעבען איז אזוי שווער און אָפט אומערטרעגליך, זאָל זיך בילדען א נייער טיפּ מיט מאַזאָליסטע הענט. אזעלכע מחשבות באהערשען איהם כסדר. איבעראל אין זיינע געשפּרעכען מיט שכנים און באקאנטע פארטיידיגט ער מיט ברען זיין שטאנדפּונקט. וואָס האָט איהם געבראַכט צו ווערען אקערבויער. אידען מוזען זיין בויערס, נישט שטענדיגע צוקוקער אָדער גאָר צושטערער. אידען מוזען ווייזען א ביישפּיעל, אז זיי זענען אויך פעהיג צו די שווערסטע פיזישע לייסטונגען".

זיינע ווערטער באַמיהט זיך ריווקין צו פארווירקליכען דורך מעשים. ער האַרטעוועט סיסטעמאַטיש אָפּ זיין אויסגעצערטעלטען קערפּער. אין דער שטיל באַקעמפט ער זיין אומגעשיקטקייט. ווייט אין מיטען פעלד לאָזט ער זיך אין דרייסטעסטען גאלאָפּ אויף אן אומגעצוימט פערד, גראבט גריבער פאר די איינצוימונגען באַרענדיג זיך אינגאנצען אין שוויים, איז אויף די פיס פון סאמע זונאויפגאנג ביז העט שפּעט אין פינסטערען אווענט אריין. די שטארקע אנשטרענגונגען לאָזען איבער שווערע שפּורען אויף זיין געזיכט, אויף די הענט, פויערשע שווערקייט באַהערשט זיין טריט.

מאן און פרוי שוויגען, קוקען זיך ביידע איין אין אפּשטארבענדען טאָג, און עפּעס אזא אנגענעהמער אומעט מיט א באדערפעניש זיך צו טוליען איינס צום אנדערען נעהמט זיי ארום. נאכט באַהערשט די פעלדער, שטוב ווערט אינגאנצען פארזונקען אין פינסטערניש. — גנה שלאָפען, הערשעלע, ווענדעט זיך מוטער דאָרט צום קינד, וואָס איז אנדערעמאָלט געוואָרען מיט'ן קעפּעלע ביי איהר אויף די קניה. — צווישען די גראָזען טרילערט א שלאנג, לויכט־ווערימלאך פינקלען אויף אין אומצאָהליגע וויבריערענדע שטערענדלאך. ערגעצוואו בילט הייזעריג א הונט, ווערענדיג באגלייט דורך א מחנה פון זיינע חברים, וואָס שרעקען זיך פאר דער אומצוטרוי דערוועקענדער נאכט. אין שטוב ליגען מאן און ווייב צערטליך פארשלונגען און שלאָפען א מידען געזונטען שלאָף.

.2

דער נייער קאָלאָניסט איז אריינגעקומען אין אן אומבאוואוינטער און כמעט איהם אומבאקאנטער סביבה: פון דער רוישיגער שטאָדט אין דעם איינטאניגען פעלד. מענשען אין שטאָדט זענען באַרערעווריג, פאראנען פון וואָס צו רעדען, מענשען אין קאמף זענען וואָרטקארג, אָפט שווייגזאם. די סביבה ברענגט עס מיט. דער פויער איז שטענדיג מיט זיך אליין. גאנצע טעג ביים אקערען, זייען, זיין ווארטשאַץ איז א באַגרענעצטער, דרעהט זיך נאָר ארום זיין אונמיטעלבארע אומגעבונג. פּראָזען ווי "דער ווייץ שטעהט גוט', מען דארף רעגען", "קיה מעלקען זיך גוט", קאָנען זיין דער געשפּרעך פאר א גאנצען אוועגט. א מענש פון אן אנדער קלאַס פיהלט זיך זעהר שלעכט און אומבאקוועהם אין אזא סביבה. די פאמיליע ריווקין איז דורך און דורך געווען שטאָדטיש לויט זייער ערציהונג און בילדונג, און דערפאר האָט זיך באוויזען אויף דעם קלאָהרען הימעל פון זייער אויסערליך גליק זעהר שווערע וואָלקענס, וואָס האָבען געדראָהט צו פארפינסטערען די אויסגעקעמפטע, אויסגעטרוימטע היים.

דאָס זיינען פרעמדע פייניגענדע מחשבות, וואָס גנבענען זיך אריין לאנגזאם און נאָגען און ענבערען, ביז זיי פארמירען זיך אויס אין קלאָהרע קאָנקרעטע געפיהלען, אין וועלכע דער אידעאליסט וויל זיך בשום אופן ניט מודה זיין. ער שעהמט זיך עס צו זאָגען הויך אויפ'ן קול. פאראן אזעלכע אומעטיגע הארבסטיגע רעגענטעג, הימלען הענגען נידריגע, גרויע, וואָגען ארום פארבאָלטיגטע. מען אָפּגעשלאָסען פון דער וועלט. א פייכטע קעלט נעהמט דורך די ביינער, אוועגט שלאָגט צו ראַפּטום, שטאָקפינסטערע נעכט. מאכט זיך אָפּט אזעלכע עטליכע רעגענטעג, קומט זיין אן די בענקעניש נאָך דעם געוועזענעם לעבען, נאָך דער שטאָדט; די שטאָדט ווינקט צו זיי פארפיהרעריש, דערמאָהנט מיט איהרע וואַכעדיגע נעכט, אָנגעזאָפּט מיט תאוה, מיט איהרע רוישיגע מענשענמאסען, מיט איהרע ימים ליכט. ניט דאָס וואוינען אין שטאָדט, פּראָוווען זיי זיך פארענטפערען, ציהט זיי צו. נאָר די קולטורעלע זייט, מיט וועלכע א שטאָדט צייכענט זיך אויס, קאָנצערטען, טעאטער, פאַרלעזונגען, בלויז דאָס. און דער אונבאוואוסטזיין, די אינערליכע שטימע זאָגט: "עס טוט אונז זעהר באנג אויף דעם פארגאנגענעם שריט, אזוי לייכטזיניג צו איבעררייסען מיט דעם עבר, מיר האָבען זיך אליין באַגראָבען לעבעדיגערהייט, מיר ווערען דאָ פארגראָבט, אָפּגעריסען פון קולטורעלען לעבען, פונ'ם לעבען בכלל". א רחמנות כאפּט זיי ארום צו זיך אליין. דאָס בענקעניש נאָך דער שטאָדט לאָזט זיי איבער אין א טיעפען יאוש וואָרום זיי ווייסען, אז זיי האָבען איבערגעריסען אלע פעדים מיט דעם פארגאנגענעם. טאקע ווי מען זאָגט "פארברענט די בריקען הינטער זיך". אָבער ווי פארטרייבט מען דעם אומעט פון א הערבסט טאָג ? דער ארום איז דאָך אזא פוסטער, אזא וואכעדיגער.

די נייע פויערים האָבען געמיינט צו געפינען ארום זיך אן אמת'ע דאָרפישע סביבה. די ריווקינס האָבען געמיינט צו קענען זיך צונויפלעבען מיט דער אין דאָרף אויפגעצויגענער יוגענד, וואָס האָט איינגעזאַפּט אין זיך דעם ריח פון פעלד פון וויג אויף. זיי איז דאָך דאָס דאָרף טייער ווי אן אייגענע מאמע. אָבער אויף טריט און שריט באגעגנען זיי די קאָלאָניסטישע יוגענד אן אַפּאַטישע, פריידלאָזע, א יוגענד אָהן מעלאַדיע, אָהן ליעד, אָהן לעבענס־אידעאל, פארבלאָזע און באַציהען זיך מיט דעם גרעסטען ביטול צום לאנדלעבען, און שעהמען זיך אָפּט מיט דעם ברויט פון זייערע עלטערן.

יאָהרען פארבראַכטע אויף דער פארם זענען לויט דער מיינונג פון דער יוגענד פארלוירענע און נוצלאָזע. דאָס ווייזט זיך ארויס אין זייערע באציהונגען צו דעם שטאָדטישען מענשען און לעבען. וואָס פאר א קנאה געפיהלען דערוועקט זיך ביי זיי צום שטאָדטישען קרוב, וואָס קומט צו זיי אראָפּ אמאָל זומער צייט צו גאַסט. וואָס פאר א הכנעה צו דעם פריינד, וועלכער האָט לויט זייער השגה, א תכלית פאר זיך אין שטאָדט. דאָרף איז ביי זיי א סינאָנים פון פינסטערען קבר, פון אומעטיגקייט, א נעסט פון וועלכען מען וואָלט זיך געמוזט ארויסרייסען מיט אלע כוחות, צו יענעם בעסערען און פיינערען לעבען. מען גלויבט באמונה שלימה, אז דאָרטען אין שטאָדט איז שטענדיג יום־טוב'דיג, כסדר פארברענגט מען, כסדר טאנצט מען דאָרט.

דער דאָזיגער אומרוה באַציל איז פון צייט צו צייט באפאלען דער נייער פאַמיליע, וועלכע האָט געוואָלט מיט געוואַלד זיך צופּאַסען צום דאָרפישען לעבען. און וויפיעל זיי האָבען זיך ניט באַמיהט צו באַקעמפען דעם געפיהל האָט זיי דאָך ווי א קראַנקהייט דאָס ניט צופרידענזיין מיט'ן בייט פארביטערט דאָס לעבען און צושטערט דאָס אנגעהויבענע תחית המתים'דיגע לעבען, צו וועלכען מען קאָן נאָר קומען דורך קרבנות.

.3

די לופט איז געשפּאנט נאָך עטליכע טעג פון שטיקענדער היץ. פון צפון טראָגט זיך אָן מיט א טויבען רוישען א ווינט, וואָס ווערט וואָס ווייטער אַלץ שטארקער. "עס וועט זיין א שטורם די נאכט", זאָגט ציטערדיג די פרוי. "מען דאַרף פעסט פארמאַכען טיהר און פענסטער". מאן און פרוי ציהען זיך צוריק שווייגענד אין שטוב. אין צימער וואַרפט דער לאָמפּ א שווארצען שאָטען אויף דער וואנט. שטעהט עמיץ אויף ציהט ער זיך אויס אין דער אומענדליכקייט. דרויסען פייפט כסדר דער ווינט מיט א בייזער עקשנות, יאָגט רוצחיש דורך די רינוועס, קאַליערט די אונצעהליגע שטויבעלעך, שטיינדעלעך אויף די דאכבלעכען, וואָס שפּיעלען עפּעס א אויסטערלישע געהיימניספולע מוזיק פון נישטדאָאיגע טענער. מאן און פרוי האָרכען זיך שטום איין, וואָס מעהר ווערט שטורם און זיין וואוט פארדאָפּעלט און ווירבעלט ארום דער שטוב. די עקאַליפּטוס בוימלעך קרעכצען און בויגען זיך. זיי נאָך יונגע וועלען זיי נאכגעהן און אויסהאַלטען. וועט ווייס צו די אלטע שוואכע ווערבע וועט פארטראָגען דעם אנגריף ? הוא, הוא, זזז, זז, זז ! ווילדעוועט דער שטורם און שפּיעלט זיך עפּעס דאָרט מיט א לויזען בלעך. "דער ווינד קאָן רייסען דעכער", זאָגט שרעקענדיג די פרוי מיט א ניט זיכער אנגסטליך קול באַרוהיגט זי דעם מאן.

דאָס קינד הערשעלע שלאָפט רוהיג אויף זיין געלעגערעל, א זיסע מידקייט ליגט אויסגעגאָסען אויף זיין פּנימ'ל. ס'אהנט ניט ס"שלאָפענדע אינגעלע פון די ווילדע ברויזענדע כחות וואָס האָבען זיך איצט צולאָזט. טאטע איז מקנא זיין קינד מיט זיין אומשולדיג שטילען שלאָף און מחשבות: דאָס איז א געזונטער פון גרונט אויף. דאָס יונגע עופה'לע וועט ניט אויפוואַקסען מיט די נאָגענדע ספקות. וואָס מאטערט טאטע מאמע. אט דאָס קינד וועט זיך פיהלען ביי דער מאמע ערד ווי אן איינגענער, א לאנג היימישער. ער וועט איינזויגען אין זיין פלייש און בלוט דאָס פויערישע לעבען. ביי איהם אין הארצען וועט זיין איינגעבאַקען די ליעבע צו יעטווערען בוימעלע, צו יעטוועדען היימישען פלאנצעלע, צו יעדען לאַשעקעל, צו יעדען קעלבעלע. מיר אידען מוזען ערשט לערנען ליעב האָבען די פלאנצען, די חיות אלץ וואָס אטעמט, לעבט און גרינט. ביי איהם ביי זיין זוהנדעל וועט די דאָזיגע נאַטירליכע פרייד צו דער ארבייט, צום שאפען, צום בויען, צום פלאנצען, ניט באגלייט פון דעם אומעט פון דעם איבערגאנגס־מענש פון שטאָדט, וועלכער זעהט אויס א מארטירער ביי דער פעלד־ארבייט.

ווען טאטע מאמע ווילען זיך באקלאָגען אויף זייער איינזאמקייט, שווייגען זיי שטיל, ווען זיי קוקען זיך איין אין דעם צופרידענעם פּנימ'ל פון זייער הערשעלען, וואו געזונט און האָפערדיגקייט שפּרודעלט ארויס פון יעטווידען שטריך. און ריווקין פאסט ביי זיך: אינ'ם קינד דער טרוים וועט פארווירקליכט ווערען זיינער, א חלום פאר וועלכען עס לוינט זיך צו ליידען.

הערשעלע ווערט ביי זיי דער סימבאָל פון דעם צוקונפטיגען אידען. עס וועלען מעהר ניט אויפוואַקסען אזעלכע בלוט אָרימע אידישע אינגלעך "גרינג ווי די פעדערלעך". דער נייער דור וועט איינזאפּען אין זיך דעם ריח פון דער מאמע ערד, וועט זיך פיהלען איינס מיט גאָטס ברייטע הערליכע וועלט, וועט ניט ווערען מעהר געפייניגט פון דעם בענקעניש נאָך די ענגע שטעדט, וואו זיי, די עלטערן, האָבען פארבראַכט א גרויסען טייל פון זייער לעבען און צוליעב וועלכען זיי ליידען, זיי, די נייע, וועלען ניט וויסען פון שטאָדטישע פוילקייט און גרינגע מלאכות, זיי וועלען ווערען דערצויגען פריידיגע, גאנצע מענשען.

ווען פריהמאָרגען שטעהט אויף אן אויסגעוואַשענער פון ביינאַכטיגען גוס רעגען, איז ריווקינס בליק געווען אזא אויסגעלייטערטער פונקט ווי דער טיעף־בלויער הימעל ריין אָהן שלעכטע געדאנקען.

ער שפּרייזט א גליקליכער צווישען דעם גרינענדען האַבער־פעלד, וואו אומצעהליגע פלאנצעלאך שפּראָצען ארויס מיט גבורה אקעגען דער קושענדיגער זון.

איהם דאכט זיך אז די נאָגענדע מחשבות וועלען קיינמאָהל ניט ווידערקעהרען.

צי מעג א סאוויעטישער לעהרער לייענען „אהבת ציון“

אין כארקאָוו האָט מען אין א סאָוויעטישער קינדער שול „אנטדעקט“ א אוצר פון אפּיקורסישע ביכלאך: בראשונים וועגען ציוניזם, העברעאישע ביכלאך אויך רוסישע ביכער, צווישען די ספרים—„אהבת ציון“ פון מאפּו.

די זאך איז געקומען פאר'ן פּעדאגאָגישען ראט פון דער שול, און די מיינונגען זענען געווען, אז עס איז ניט מסוכן: עס שמעקט ניט מיט קיין קאָנטר־רעוואָלוציע. א סאוויעטישער לעהרער מעג אויך לייענען א העברעאישען בוך.

די סאוויעטישע פרעסע איז אָבער מיט דעם אונצופרידען, און אין „שטערן“ איז דאָ וועגען דעם אן ארטיקעל, און דער פאל פון דער שול איז א פונקט פון דיסקוסיעס. איינצנע קאָמוניסטען פאָדערען מעהר אכטונג צו געבען אפילו אויף דעם לעהרער פערסאנאל, און נעהמען דעם ענין זעהר ערנסט.

די טענה אז די ביבליאָטעק אין דער שול איז ניט איצט איינגעשאַפט, נאָר פון פריהער, איז קיין תירוץ ניט.

אלע ביבליאָטעקען אין די שולען זאָלען גוט דורכרעווידירט ווערען — ווערט געפאָדערט.

רויבער קריגט דריי יאָר פּעניטענשערי

ארנאָט פּיטערס, 21 יאָר אלט, וועלכער האָט זיך באטייליגט אין דער רויבעריי אויף דער דאָמיניאָן באנק, לעבען דענפאָרט און לאגאן עוועניוס, דעם 4־טען פעברואר, האָט באקומען דריי יאָר אין פאָרטסמוט פּעניטענשערי, ווען ער איז דערשינען אין פאָליס־קאָורט, פאר מעדזשיסטרייט דזשאָנס.

פּאַבלאָ דאַלאַ, דזשיימס קארבעט

וואָס עס זעהט ביי אייך אויס צו זיין א קליין אינגעל אויף דעם אויבערשטען בילד איז פּאַבלאָ דאַנאַ, דער פאיטינג טשעמפּיאָן, וועלכער האָט לעצטענס באזיגט ניוס־באי בראון, קאָרפּאָראל איזי שוואַרץ און ווילי לאַ מארטע. דער גרויסער מאן אויפ'ן בילד איז עקס־טשעמפּיאָן, דזשיימס דזש. קאָרבעט, וועלכער גראַטולירט דאַנאַן פאר זיין פאיטינג פעהיגקייט.

א באָקסינג שאָו וועט פאָרקומען אין קאָליסעיאום דעם 24־טען פעברואר, פאר דעם בענעפיט פון די ארימע מלחמה וועטטעראנען, דאַנאַ וועט קעמפען מיט סטיוו ראָקאַ, דער גוט באקאַנטער קאַנאַדער טשעמפּיאָן.

„שול-קולט“ און זיינע אויפגאבען

מיר באקומען פון פארשיידענע געזעלשאפטליכע קרייזען און טוער באזונדערס פון אמעריקע, אנפראגען וועגען זיין כאראקטער, זיינע צילען און זיין ארבייט. מיר האלטען דעריבער פאר ניט איבעריג צו געבען דורך דער הילף פון דער אידישער פרעסע א אלגעמיינע אויפקלעהרונג וועגען אונזער פארבאנד.

דער פארבאנד „שול-קולט“ עקזיסטירט עטוואס מעהר ווי א יאהר צייט. די אומגעהויער שווערע באדינגונגען, ביי וועלכע עס קומט אויס די אידישע באַפעלקערונג אין פוילען צו באפרידיגען איהרע שול און קולטור נויטען, לייגען ארויף אויף דער אידישער ארגאניזירטער געזעלשאפט א גאר באזונדערע זארג און באזונדערע אויפגאבען. ניט זייענדיג פארזיכערט מיט די מינימאלסטע רעכט פאר די אידישע שולען, אהן וועלכער עס איז הילף מצד דער מדינה, האט די אידישע באפעלקערונג געמוזט נעהמען אויף זיך דעם גאנצען לאסט פון אויסהאלטען און ענטוויקלען דעם אידישען וועלטליכען שול וועזען.

אויב מ'זאל נעהמען אין באטראכט די אלגעמיינע עקאנאמישע רואינע, וואס ווערט איבערגעלעבט דורך דעם אידישען קבוץ אין פוילען, די אבסאלוטע אומזיכערקייט פון זיינע עקאנאמישע פאזיציעס — דאן ווערט קלאהר, אז דאס, וואס איז אויפגעטאן געווארען, אויפ'ן געביט פון דער אידישער ערציהונג אין משך פון דער צייט פון נאך דער וועלט מלחמה, מוז באטראכט ווערען פאר א גאר באדייטענדע דערגרייכונג. פארשטענדליך, אז די דאָזיגע פארהעלטניסמעסיג באפרידיגענדע רעזולטאטען, וואלטען בשום אופן ניט געקאנט דערגרייכט ווערען אהן דער הילף פון די אויסלענדישע פריינט פון דער אידישער וועלטליכער שול. די דאזיגע הילף האט אפטמאל געהאט א דעציזירענדע באדייטונג פאר דער עקזיסטענץ פון אידישען שול וועזען, און אין א סך קריטישע מאמענטען האט זי איהם פארהיטען פון א'פולשטענדיגען אונטערגאנג.

ס'וואלט אבער געווען פעהלערהאפט צו מיינען, אז דאס וואס איז אויפגעשטעלט געווארען קען אין א וועלכער עס איז מאס באטראכט ווערען פאר גענוגענד, און אז די קליינע און שוואכע נעץ פון אידישע וועלטליכע שולען — קען ווירקליך אנטקעגען געשטעלט ווערען דעם גוואלדיגען שטראם פון אסימילאציע, וואס שטארקט זיך ניט נאר צוליעב א רייע אביעקטיווע סבות, נאר אויך דורך דער אקטיווער אונטערשטיצונג פון א רייע פאקטארען און אויך דער שרעקליכער עם הארצות, וואס פארפלייצט בוכשטעבליך די אידישע גאס.

פון דער אידישער באפעלקערונג אין פוילען. נאר א דאנק דער קאלעקטיווער אנשטרענגונג און דער מסירת-נפש'דיגער טעטיגקייט אין אלע קרייזען, וואס האבען געהאט די נויטיגע פארשטענדניס פאר דער אידישער מאדערנער דערציהונג — איז געלונגען די עקזיסטירענדע צום היינטיגען טאג נעץ פון אידישע שולען. ביסביסלעכווייז זענען זיי פארוואנדעלט געווארען אין אן אביעקט פון ענג-פארטייאישער פאליטיק און פראפאגאנדע, און דאס האט אפגעשטויסען די אידישע מאסען פון אן אקטיווער ארבייט פאר דער אידישער וועלטליכער שול.

לויט זייער גייסט און פראגראם זענען די דאזיגע שולען פרעמד געווארען די הויפט אידעאלען פון אידישען פאלקסגייסט און זיין רענעסאנס. אלץ וואס איז פארבונדען מיט'ן אידישען עבר מיט זיין געשיכטע, מיט די אורקוואלען פון זיין קולטור, איז דערקלעהרט געווארען פאר פסול. דער גוואלדיגער דראנג פון דער גרעסטער מערהייט פון די אידישע פאלקס מאסען צו דער נאציאנאלער און סאציאלער באפרייאונג דורך דער לעבעדיגער פארבינדונג מיט'ן שעפערישען גייסט פון ארץ־ישראל'דיגען אויפבוי איז פארשריגען געווארען אלס רעאקציע. דער אידישער שול־וועזען אין זייערע הענט האט אויפגעהערט צו זיין א ציעל און אויפגאבע פאר זיך, נאר בלויז א מיטעל פון פארטייאישע פראפאגאנדע.

עס איז פארשטענדליך, אז אזא טאקטיק האט ניט געקענט פיהרען צו דער פארשטארקונג פון דער אידישער שול באוועגונג און צו דער אלגעמיינער קאנצענטרירונג פון דער אידישער באפעלקערונג ארום איהר שול, און דאן איז קלאהר געווארען די לעבענס נויטווענדיגקייט צו שאפען א נייע ארגאניזאציע פאר שול און קולטור ארבייט, וואס זאל באזירען אויף אלע שיכטען אויף דער אידישער גאס.

אויפשטעלען א ברייטע נעץ פון שולען, פארשיידענע דערציהונגס און קולטור אנשטאלטען מיט א מעהר הארמאנישען נאציאנאלען אינהאלט וואס זאל זיין פריי פון א וועלכער עס איז ארויפגעצוואונגענער פון אויבען דאקטרינע, געבען א מעגליכקייט אלע שעפערישע כחות אויף דער אידישער גאס, זיך אקטיוו צו באטייליגען און מיטווירקען אין דער אידישער שול און קולטור בויאונג, ארגאניזירען זיי און ערציהען אין גייסט פון פאראנטווארטליכקייט פאר דער אידישער וועלטליכער שול — דאס זענען די צילען וואס „שול-קולט“ האט געשטעלט פאר זיך.

דער סטאטוס פון „שול-קולט“ איז באשטעטיגט געווארען דורכ'ן ווארשעווער רעגירונגס-קאמיסאר דעם 9־טען יולי 1928 יאהר.

די אויפגאבען און צילען פון פארבאנד זענען אין סטאטוס פארמולירט געווארען אויפ'ן פאלגענדען אופן:

פאראגראף 1.

א) דער פארבאנד טראגט דעם נאמען: אידישער שול און קולטור פארבאנד, אפגעקירצט: „שול-קולט“.

ב) „שול-קולט“ האט דעם ציעל צו אנטוויקלען און שטיצען דאס אידישע נאציאנאלע וועלטליכע שול-וועזען, און פארשפרייטען בילדונג צווישען די ברייטע אידישע שיכטען.

ג) דער זיין ארט פון פארבאנד איז ווארשע. טעטיגקייט-געביט פון פארבאנד איז די פוילישע רעפובליק.

פאראגראף 2.

דער פארבאנד האט דאס רעכט, אפהיטענדיג די פארפליכטענדיגע געזעצליכע פארשריפטען:

א) צו גרינדען, אויסהאלטען און שטיצען בילדונגס און ערציהונגס אינסטיטוציעס, כמו: עלעמענטארע שולען, קינדערהיימען, פראבעל־קורסען, לערער סעמינארען, מיטעל שולען, קורסען פאר אנאלפאבעטען און פאלקס־אוניווערזיטעטען מיט דער ערלויבעניש פון דער נעהעריגער שול מאכט.

ב) איינצוארדנען פארלעזונגען, לעקציעס, קאנצערטען, פאלקס־פארוויילונגען און שמועסען.

ג) צו שאפען און שטיצען ספעציעלע אינסטיטוציעס מיט קונסט, קולטור און בילדונגס-צוועקען, ווי למשל: ביבליאטעקען, קינסטלערישע טעאטערן, פארלאגען, מוזעען פאר קונסט און וויסענשאפטען, מוסטער אינסטיטוציעס מיט בילדונגס צוועקען א. א. וו.

ד) ארויסצוגעבען און פארשפרייטען האנט־לערנביכער, וויסענשאפטליכע און פעדאגאגישע צייטשריפטען אויף אידיש, העברעאיש און פויליש.

ה) פארעפענטליכען קאנקורסען, וואס זענען נויטיג צו דערגרייכען די צילען פון פארבאנד.

ו) צו ארגאניזירען א ספעציעלען שול פאנד און קולטור פאנד.

לויט זייער גייסט און אינהאלט אונטערשיידען זיך די שולען פון „שול-קולט“ באדייטענד פון די שולען פון י. ש. א. צווישען די הומאניטארע למודים פארנעהמען די אידישע דעם צענטראלסטען ארט, אין דער צייט ווען אין די י. ש. א. שולען ווערט די אידישע געשיכטע געלערענט אויפ'ן באזיס פון דער אלגעמיינער, פארנעהמט די אידישע געשיכטע אין די שולען פון „שול-קולט“ א סך א גרעסערען ארט, און ווערט באטראכט אלס דער אויסגאנגס פונקט ביי דער אלגעמיינער באקענונג פון די שילער מיט דער געשיכטע פון דער מענשהייט.

העברעאיש ווערט געלערענט שוין אנגהויבענדיג פון ערשטען שול יאהר, און אין אזא מאס אז ענדיגענדיג די שולע זאלען די קינדער זיך קענען פריי באנוצען מיט דער דאזיגער שפראך, ווען ביי י. ש. א. ווערט העברעאיש געלערענט נאר אין א גאר קליינעם צאהל שולען ערשט אויפ'ן דריטען און פערטען שול יאהר, און אויך אין אזא מאס, אז די קינדער קענען ניט פאר קיין שום פאל באהערשען דעם געגענשטאנד, און ממילא איז נשטא די געהעריגע באציהונג צו איהם.

א באדייטענדער אונטערשייד עקזיסטירט אויך אינ'ם למוד פון אידיש און אידישע ליטעראטור. דער אויסוואהל פון מאטעריאל איז א מעהר פרייער, ווענינער טענדענציעז און מעהר פאלקסטימליך. ער שפיגעלט אויך אפ די פארבינדונג, וואס עקזיסטירט צווישען די אלטע קוואלען פון דער אידישער קולטור מיט דער מאדערנער אידישער שאפונג.

ארגאניזאציאנעל איז דער פארבאנד געבויט ניט לויט א וועלכען עס איז פארטייאישען שליסעל, נאר אויפ'ן יסוד פון א פרייער אינדיווידועלער מיטגלידערשאפט, וואס גיט א מעגליכקייט פון א פרייען אריינטריט פאר יעדען איינציגען, וואס וויל זיך אקטיוו באטייליגען אין דער אידישער שול באוועגונג.

אין משך פון ערשטען יאהר פון זיין עקזיסטענץ האט „שול-קולט“ באוויזען שוין א סך צו דערגרייכען. באדייטענדע טיילען פון דער אידישער אינטעליגענץ, ארבייטערשאפט, האנטווערקער און ארבייטס מענשען בכלל, האבען זיך ארגאניזירט ארום אונזער פארבאנד און נעמען אן אקטיווען אנטייל אין אונזער ארבייט. אונזערע פאקטישע דערגרייכונגען אין זין פון אויפשטעלען נייע שול פאזיציעס און קולטור אנשטאלטען קענען איללוסטרירט ווערען מיט די פאלגענדע אייניגע צאהלען: דער פארבאנד האט צום היינטיגען טאג אין זיין נעץ ביז 15 לערן־אנשטאלטען, פון זיי 5 פאלקס־שולען און 9 קינדערהיימען. אין פאלקס־שולען לערענט קרוב 1,400 קינדער. דעם פארבאנד געהערען העכער 60 ביבליאטעקען מיט א צאהל לעזער פון איבער 12,000.

יעדען וועמען עס איז נאר באקאנט, ווי טרויעריג עס איז די עקאנאמישע לאגע פון דער אידישער באפעלקערונג אין פוילען און ווי שווער עס קומט אן יעדע קאנסטרוקטיווע ארבייט, וועט פארשטעהן, ווי באדייטענד איז אין דער ווירקליכקייט, דאס, וואס „שול-קולט“ האט שוין באוויזען צו שאפען.

דער ארבייטס וועג פון „שול-קולט“ איז א ריין פאזיטיווער. איבערלאזענדיג פאר זיך דאס רעכט פון א פרייער געזעלשאפטליכער קריטיק פון דעם וואס מיר האלטען פאר שעדליך און ניט דערלאזבאר אין די ביז איצטיגע מעטאדען פון דער אידישער דערציהונג, באטראכטען מיר פאר אונזער איין און איינציגע אויפגאבע — דאס שטארקען פון דער אידישער שול באוועגונג, דאס אויסברייטערען פון איהר באזע, דאס פארגרעסערען פון דער צאהל פון אידישע שולען אין זייער פעדאגאגישע און דערציהערישע פארפולקאמונג. דערפאר מוזען מיר קאטעגאריש אפווענדען פון זיך די אלע אנפאלען וואס קומען פון באשטימטע (בונדישע) קרייזען. זיי זענען ווידער א בולטער באוויז פון דער אפוועזענהייט פון א וועלכען עס איז אחריות געפיהל פאר דער אידישער שול.

„שול-קולט“ שטעהט פאר אומגעהויער שווערע אויפגאבען:

פאליטיש — אויסקעמפען די עפענטליכע רעכט פאר דער אידיש וועלטליכער שול.

געזעלשאפטליך — ארגאניזירען די גאנצע אידישע באפעלקערונג פאר דער אידישער שול, צוגעבען דער איבער וועלטליכער שול באוועגונג מעהר זעלבסטשטענדיגקייט און שטאנדהאפטקייט אין קאמף פאר איהר עקזיסטענץ.

פראגמאטיש — דורכארבייטען די דערציהונגס וועגען פון דער אידישער פרייער שול.

אין קאמף פאר דער פארווירקליכונג פון זיינע אויפגאבען נויטיגט זיך „שול־קולט“ אין דער אלגעמיינער אונטערשטיצונג, מאראלישער און מאטעריעלער.

מיר האבען דעם טיפסטען גלויבען, אז אלע אויפריכטיגע פריינט פון דער אידיש וועלטליכע שולען און קולטור וועלען זיך ניט אפזאגען פון זייער אקטיווער מיטהילף אין אונזער ארבייט.

די צענטראל פארוואלטונג
פון "שול-קולט" אין פוילען.

...ן קאמף פאר'ן אידישען סטודענט פיליפ האלסמאן אין עסטרייך

פון מ. א. טענענבלאט

[illegible]

בען דעם מערדער און אויספארשען באציטענס די נעהענטערע אומשטאנדען, כל זמן די שפורען פון דעם אומגליק זענען געווען פריש און עס איז אפשר דאך פאראן געווען א מעגליכקייט דערגעהן כאטש א שטיקעל וועג צום אמת. עס איז לייכטער געווען ארויפווארפען תיכף דעם חשד אויף זיין אייגענעם זוהן, א יונגען, פלייסיגען און זעהר אינטעליגענטען סטודענט, איידער ארויסשיקען פאליציסטען, זשאנדארען און דעטעקטיווס זוכען דעם מערדער צווישען די ווילדע בערג, פון וועלכע עס האט שוין מעהר ווי איין זשאנדאר ניט דערלעבט צוריקצוקומען. האט מען טאקי תיכף געפאקט דעם אידישען סטודענט און איהם אזוי ענג און אזוי כיטרע איינגעקלעמט אין א געדריכטער נעץ פון אזוי געריפענע אינדיציום־באווייזען, אז דער נאאיווער ריגא'ר אידישער יונגערמאן, וועלכער האט אין אנפאנג געהאלטען דעם גאנצען חשד אויף איהם פאר א שלעכטען שפאס, איז פון דער געפעהרליכער נעץ נוט מעהר ארויס.

דער סך הכל איז באקאנט. דער פאטער איז א הרוג. דער זוהן פארמשפט אויף 4 יאהר שווערען קערקער אלס מערדער — פארדאן, ניט אלס מערדער, נאר אלס טויטשלעגער! — פון זיין אייגענעם פאטער. די מוטער און די שוועסטער קראנק און צובראכען פון אזא שרעקליכען אומגליק איבער זייער גאנצער פאמי־

[illegible]

יוסטיץ. אצינד דעם פראצעס פולקאם פארלוירען און דער זוהן אין קרימינאל דערוויל אביסעל אריינגעפאלען נאר אין אין טובערקולאזע פון דער לונג מיט זעהר טרויעריגע אויסזיכטען. די קראנקע און פאראורימטע מוטער און שוועסטער איבערגעלאזען די היים און אלסדינג אויף הפקר, וואוינענדיג אין שכנות פון זוה'ס קרימינאל, כדי קענען איהם זעהן כאטש אמאל אין עטליכע וואכען.

און דאס אלעס פארוואס? ווייל דער פראצעס איז צום־אומגליק געווארען א פאליטישע שפיעל. ניט זייענדיג שוין לכתחלה קיין געוועהנליכער קרימינעלער פאל. אלע זיינען היינט מודה, אז דאס אריינשלעפען פאליטיק אין דעם פראצעס האט זעהר געשאדט אי דעם באשולדיגטען פיליפ האלסמאן אין דעם נאמען פון עסטרייך. אידען און ליבעראלע קריסטען מיינען, אז די פאליטיק האט זיך אנגעהויבען שוין ביים חשד אויפ'ן זוהן און די ערשטע שריט פון דער אויספארשונג זיינען שוין געווען טיילס באוואוסט, טיילס אומבאוואוסט דיקטירט פון אנטיסעמיטישע געפיהלען און טענדענצען. דארום האט די אידישע וועלט און מיט איהר אויך א היבשע מאסע גערעכטע קריסטען תיכף אנגעכאפט זיך אן דעם אונרעכט און אויפגענומען דאנעגען דעם עפענטליכען מאראלישען קאמף. דארויף ענטפערען היינט די קאנסערוואטיווע מעהר קולטורעלע קריסטליכע קרייזען מיט האלבען אדער פיערטעל אנטיסעמיטיזם, דוקא דאס געשריי פון אידען און ליבעראלען האט אריינגעשלעפט דעם פראצעס אין א פאליטישער היץ. אהן דעם אידישען און פריימויערישען געשריי, וואלט עס געווען מעגליך קומען אפשר צו אן אנדערען סוף. ווען מען זאל ניט געווען האבען געווארפען אזוי פיעל שטיינער אויף טיראל און אויף איהר באפעלקערונג וואלט מען ראשית אין טיראל אליין געווען וועניגער געהיצט זיך און געקומען אפשר ביים צווייטען פראצעס צו רוהיגערע קלארערע רעזולטאטען. אדער מען וואלט געקאנט אריבערנעהמען דעם פראצעס גאר אין אנפאנג קיין ווין. ווען מען זאל ניט געווען געדראפט מוזען שיצען דעם כבוד פון טיראל געגען אלע אטאקעס פון דער "אנאנימער אידישער וועלטמאכט" דוקא אויף טיראל, וועלכעס לעבט פון טוריסטיק און קען דורך אזא קאמפאניע פארלירען די פונדאמענטען פון פרנסה.

נאך אלעמען זיינען אלזא אלע מודה אז דער פראצעס האט זיך אפגעשפיעלט אין א פאליטישער אטמאספערע און דארום איז קלאהר, אז דער סך הכל איז ניט קיין ריינע גערעכטיגקייט און ניט קיין געוויסענהאפטער אביעקטיווער אדיקאט. הייסט דאס אז אפילו דער אויבערשטער געריכטסהויף פון עסטרייך איז ניט געווען גאנץ פריי פון טיראלער לאקאל פאטריאטיזם? ווייל ער האט ביים בטול מאכען דעם ערשטען טיראלער משפט, ניט באשטימט אן אנדערע שטאדט אדער לאנד פארן צווייטען משפט, נאר ווידער אינסברוק, און ווידער טיראל. און דאס וועט בלייבען דער שווארצער פלעק אויף דער עסטרייכישער יוסטיץ.

און דאדורך וועט דער קאמף ארום אידישען סטודענט פיליפ האלסמאן ערשט רעכט ניט אויפהערען. עס שאפען זיך שוין קאמיטעטען און גרופען פון סתם גוטע מענשען און אפילו פון ערשטקלאסיגע יוריסטען כדי זוכען עפעס א נייעם פאקט, וואס אויף דעם סמך קען מען דעם גאנצען פראצעס אנהויבען פריש פון א שפאגעל נייער אויספארשונג צוריק אין דער אונטערשטער אינסטאנץ. באריהמטע קריסטליכע געלערנטע זענען אויך דערביי און מען וועט ניט רוהען, ביז מען וועט ווייזען דער עסטרייכישער יוסטיץ און דער עסטרייכישער פאליטיק, אז דאס איז ניט דער גערעכטער וועג, אויף וועלכען זי איז געגאנגען. אויב די עסטרייכישע יוסטיץ וויל ראטעווען איהר אלטען גוטען נאמען, דאס מוז זי אין א נייעם "פראצעס האלסמאן" געבען דער פארטיידיגונג אלע מעגליכקייטען צו געפינען דעם אמת, אדער די יוסטיץ דארף דערווייזען אויף קלאהר אז פיליפ איז דער מערדער פון זיין פאטער.

איינס פון די ביידע. א נייער פראצעס האלסמאן וועט און מוז באלד קומען. אפילו די האלב־אנטיסעמיטישע פרעסע פון ווין ווינשט זיך דאס, ווייל אויך ביי דעם גרעסטען רוב פון דער קריסטליכער באפעלקערונג איז געבליבען דאס געפיהל אז אן אומשולדיגער איז פאראורטיילט געווארען. ניט די עסטרייכישע יוסטיץ און ניט די פראקטיק פון אנדערע לענדער האבען נאך געהאט אזא פאל, אז דער באשולדיגטער און פאראורטיילטער זאל זיך האלטען אזוי גערעכט, אזוי מוטיג, אזוי קעמפעריש און אזוי שטאלץ ווי פיליפ האלסמאן.

(איטא)

וואס צו טאן פאר אייער קינדס קאלד

[illegible]

...יגט ניט וואכעדיג היינט אווענט —
שלאפט!

וואס פאר א ביטערע לאגע איז שלאפלאזיגקייט! מינוטען ציהען זיך ווי שטונדען — שטונדען זענען אהן א סוף. די אורזאך פון דעם זענען געוועהנליך נערוועז — אנגעשטרענגטקייט און אויסגעמאטערטקייט. נערווען וואס שמאכטען פאר נארונג צו צוריקברענגען זיי אין ארדנונג פון אויסשעפונג וואס איז פאראורזאכט דורך איבערארבייט, זארג, אדער קהל'שע ארבייט.

אויב איר ווערט געמאטערט מיט שלאפלאזיגקייט, שפייזט דאן אייערע נערווען מיט אוואלטין. איר וועט אויסגעפינען אז זיי וועלען באזיגען דעם אונפארדייאונגס אומרוה און איר וועט שלאפען פעסט און נאטירליך.

אוואלטין פאר'ן שלאפען איז דאס בעסטע נאכט־קאפע אין דער וועלט. מיליאנען מענשען האבען אויסגעפונען דעם אמת. די נאטירליכע נארהאפטיגקייט אין אוואלטין ברענגט צוריק גייסטיגע און פיזישע נארמאליטעט כמעט תיכף.

אוואלטין איז וויסענשאפטליך פארפערטיגט פון צייטיגען גערשטענעם מאלט, פרישע עגגס, און פעטע מילך. דער פיינסטער טאניק שפייז אין דער וועלט. עס ענטהאלט אלע נויטיגע וויטאמינס און אנדערע שפייז עלעמענטען אין א ריכטיגער פראפארציע. ניט בלויז מאכט עס מחיה'דיג און עס שפייזט די נערוועז, נאר עס בויט פולשטענדיג אויף די אויסגעמאטערטע קערפער־צעלען און געוועבען בעת איר שלאפט. איר כאפט זיך אויף וואונדערבאר דערפרישט.

פרובירט דעם בעסטען "נאכט־קאפ" טאניק אין דער וועלט.

ווערט פארקויפט אין אלע גוטע סטארס, אין 50ס., 75ס., $1.25 און ספעציעלע $4.50 פעמיליע סייז טינס; אויך סערווירט אין סאדא פאונטיינס.

אוואלטין צוויעבאק

זענען אויסגעצייכענט פאר די צייהן און יאסלעס און עס איז אויך א דערפרישענדער לייכטער שפייז. זיי ווערען געמאכט פון די פיינסטע קאנאדער ווייצענע מעל צו וועלכעס אוואלטיין ווערט צוגעגעבען, מאכענדיג זיי א סך לייכטער צו פארדייען, און א סך נארהאפטיגער ווי דער דורכשניטליכער ביסקיט אדער צוויעבאק. געשמאק ווען סערווירט מיט פוטער.

OVALTINE

טאניק שפייז געטראנק

פארזיכערט פעסטע, נאטירליכען שלאף

א. וואנדער לימיטעד, 455 קינג סט. וועסט, טאראנטא, אנט.

„פערמאנענטע פארטנערס פון דעם קאנטינענט"

פרעזידענט מאקאלעי מאכט שטארקע דעקלאראציע וועגען דער סאן לייף אינוועסטמענט פאליסי

דער וואונדערבארער רעפארט פאר דעם לעצטען יאר ווייזט דאס ארויס.

מאנטרעאל, פעברואר, 19.

א גענויע ערקלעהרונג ווי ווינציג די פלוקטאציעס אויף וואל סטריט האבען א ווירקונג אויף פירמעס וואס קויפען סעקיוריטיס, ניט פאר ווידער־פארקויף, נאר פאר אינוועסטמענט, איז געגעבען געווארען פון פרעזידענט ט. ב. מאקאלעי, אויף דער יערליכער פארזאמלונג פון די סאן לייף אשורענס קאמפאני אף קענעדע. ער האט רעדוצירט ביז צו די איינפאכסטע טערמינען דאס וואס איז ניט קלאר פאר פיעלע. ווען ער האט פארגליכען דעם סטאק עקסטשיינדזש צו אן אקשען רום, וואו די פרייזען הויבען זיך און פאלען לויט דעם גייסטיגען צושטאנד אדער באנק באלאנס פון די אנבאטער, און ניט לויט דעם אמת'ן ווערט פון דעם ארטיקעל וואס ווערט פארקויפט. מר. מאקאלעי האט אויסגעדריקט קאמפאראטיווע־גלייכגילטיגקייט צו די דאזיגע זאכען, זיין פירמע זייענדיג פאר אלעס און הויפטזעכליך פאראנטווארטליך אנצוהאלטען און פארגרעסערען די דיווידענדס פון די ראיעלע סעקיוריטיס וואס ווערען געהאלטען פון דער פירמע.

גרויסע נאציאנאלע צוקונפט געטיילט פון דער קאמפאניע

און אורטיילענדיג לויט דער דאזיגער פראבע, זעהט דער פירער פון די סאן לייף קאמפאני אן אמת'ע בארעכטיגונג פאר זיין אינוועסטמענט פאליסי אין דעם רעפארט וואס ער האט צוגעשטעלט צו אן איבערגעפאקטער פארזאמלונג פון ענטוזיאסטישע פאליסיהאלדערס. ניט נאר האט ער געקענט באריכטען פון נייגעשריבענע אינשורענס אין פארלויף פון דעם יאר פאר א סומע פון איבער $650,000,000, — וואס מאכט אז די פירמע זאל האבען נאהענט צו דריי ביליאן דאלאר פארזיכערונג אין קראפט — נאר ער האט אויך געקענט ווייזען, אז די פארדינסטען זענען געשטיגען ביז נאהענט צו דער סומע פון $43,000,000, און טראץ אלע קראכען אויף דעם סטאק מארקעט זענען די דיווידענדען וואס ווערען געצאלט פאר סאן לייף סטאק מיט $3,374,000 מעהר פיעל עס איז געצאלט געווארען אויף די שערס ווען די שערס זענען געקויפט געווארען, בעת די רעכט און סטאק פריווילעגיעס זענען ווערט געווען ארום $17,000,000.

איינדרוקספולע בארעכטיגונג פון דער אינוועסטמענט פאליסי

„דורך אונזער גרויסען סטאק באזיץ", האט ער געזאגט, „זענען מיר געווארען פערמאנענטע פארטנערס אין די גרויסע יוטיליטי און אנדערע קארפאריישאנס וואס גיבען אזא נויטווענדיגע לייסטונג, מאכענדיג זיי א טייל פון אונזער נאציאנאלען לעבען.

„מיר גלויבען אין דער צוקונפט פון ביידע פעלקער — פון קאנאדע און די פאראייניגטע שטאטען. וואס וועט זיין זייער שיקזאל מיט פופציג יאר שפעטער. קען אירגענד ווער צווייפלען אין זייער צוקונפט?

„מיר האבען פארקניפט אונזער גורל מיט דעם גורל פון דעם קאנטינענט", האט מר. מאקאלעי ערקלערט — און הויפטזעכליך מיט דעם שיקזאל פון די גרויסע שטעדט, און פונקט אזוי ווי זיי האלטען אין וואקסען און בליהען, פונקט אזוי וועלען אונזערע אינוועסטמענטס וואקסען און בליהען".

דעם פרעזידענט'ס רעדע

מר. מעקאלעי האט צווישען אנדערעס געזאגט:

„איך האב באזונדערע פארגעניגען פארצושלאגען די גוטהייסונג פון דעם 59־טען יערליכען רעפארט פון דער פירמע. מיר האבען זיך שוין צוגעוואוינט צו גרויסע און שטייגענדע פראספעריטי, אבער די דערגרייכונגען פון דעם לעצטען יאר איבערשטייגען אלע פריערדיגע אויפטואונגען אין אונזער געשיכטע.

„די נייע איינגעצאלטע פארזיכערונג האט דערגרייכט דעם ריזיגען ציפער פון $654,000,000 נאך מער באמערקונגס־ווערט איז דער פאקט וואס דאס שטעלט מיט זיך פאר א וואוקס פון איבער 48 פראצענט לגבי דעם פריערדיגען יאר.

„די פארזיכערונג אין קראפט באטרעפט איצט איבער $2,400,000,000, א העכערונג פון איבער א האלבען מיליאן. ערשט מיט עטליכע יאר צוריק האבען מיר זיך געפרייט וואס מיר האבען דערגרייכט דעם ערשטען ביליאן; איצט האבען מיר שוין איבער צוויי ביליאן און זיינען אויפ'ן וועג צום דריטען.

„דער איינקונפט האט דערגרייכט — $172,000,000 און די אסעטס זיינען איצט $568,000,000.

„נאך וויכטיגער איז דאס, וואס די פראפיט פארדינסטען פון דעם יאר האבען דערגרייכט דעם ציפער פון נאהענט צו $43,000,000, ווי געוויינליך האבען מיר א באדייטענדען טייל פון די פארדינסטען גענוצט צו פארשטארקען די פאזיציע פון דער פירמע.

„נאך $10,000,000 זיינען ארונטערגעשריבען געווארען פון די מארק ווערטען באוויזען אין דעם רעפארט פארגרעסערנדיג די סומע ביז $30,000,000; $1,000,000 זיינען ארונטערגעשריבען געווארען פון דער פירמע'ס געביידעס, בעת איבער $2,000,000 זיינען צוגעגעבען געווארען צו אונזערע פארשידענע ספעציעלע רעזערווען.

„די סומע פון $22,600,000, איז פארטיילט געווארען אלס פראפיטען צו אונזערע פאליסי האלדערס אויסער דער סומע פון נאהענט צו $6,000,000 וואס איז צוגעשריבען געווארען צום חשבון וואס באטרעפט איצט איבער 60 מיליאן דאלאר.

„דער ראזיגער וואונדערבארער אויפטו איז ווי אימער, באזירט אויף דער אפשאצונג פון אונזערע סעקיוריטיס פאר א פיעל נידעריגען פרייז ווי די סטאק מארקעט ווערטען, אזוי אז די אמת'ע שטארקייט פון דער פירמע ווערט נאך טיילווייז באוויזען.

סטאק עקסטשיינדזש ניט מער ווי אן אקשען פלאץ

„עס קען קלינגען מאדנע וואס אזעלכע רעזולטאטען זיינען דערגרייכט געווארען אין דער צייט פון א סטאק מארקעט פאניק. ס'איז אבער ניט איבערראשענד, ווייל מיר זיינען גענייגט צו איבערטרייבען די וויכטיגקייט פון דעם קריזיס, טראצדעם וואס עס איז געווען גאנץ ערנסט. וואס איז דער סטאק עקסטשיינדזש? ס'איז ניט מער ווי א פלאץ וואו עס קומען פאר עפענטליכע ליציטאציעס (אקשענס). דער אונטערשייד איז בלויז דאס וואס אן אנדער מין ארטיקעל ווערט פארקויפט. און אין דעם פארנעם פון די טראנסאקציעס, די פרייזען וואס ווערען אבער אנגעבאטען אנטשפרעכען קיינמאל ניט דעם ווערט פון דעם ארטיקעל. פרייזען שטייגען און פאלען מיט דעם אפטימיזם און פעסימיזם פון די אנבאטער. מערסטענטייל זיינען זיי ניט מער ווי אן אנזאג פון דעם מצב רוח אדער באנק אקאונט פון דעם אנבאטער ווי פון דעם ווערט פון דעם סטאק וואס ווערט געקויפט אדער פארקויפט.

ביזנעס ווי געוויינליך

„דאס וואס האט פאסירט בעת דעם לעצטען סטאק מארקעט קראך איז געווען ניט מער ווי א פאניק. ס'האט גאר ניט געהאט צו טאן מיט דעם אלגעמיינעם געשעפט צושטאנד. מיר האבען ניט געזעהן ווי פאבריקען ווערען געשלאסען, ווי מאסען ארבייטער ווערען ארויסגעווארפען פון דער ארבייט און אנדערע סמנים פון נעדריקטקייט אין עקאנאמישען לעבען. אויסער די רייען פון אומגליקליכע שפעקולאנטען האט זיך ניט געלאזט מערקען, אז עפעס ערנסטעס האט פאסירט אין די וואל סטריט אקשען רומס. אין די ווילדסטע טעג פון רעאקציע זיינען די געשעפטען פון לאנג אנגעגאנגען ווי געוויינליך. מענער האבען פארטגעזעצט זייער ארבייט, קינדער זיינען געבוירען געווארען, די באפעלקערונג האט געהאלטען אין וואקסען, די גרויסע עלעקטריציטעט פירמעס האבען פארגרעסערט זייער געשעפט, די גרויסע סטאק פירמעס, וועמעס סטאק מיר באזיצען, האבען זיך אויסגעברייטערט און פארדינט גרעסערע דיווידענטען, פונקט ווי עס וואלט ניט פארגעקומען קיין האנדעל מיט זייערע שערס. וואס האט פאסירט איז פאלגענדעס: לעצטען יוני, האבען שפעקולאנטען ארויפגעשרויפט די פרייזען איבער א נארמאלען הויך, וואס האט פראדוצירט א כוואליע פון פארקויפען, צום אנהויב מיט פראפיטען, אבער צום סוף מיט א פאניק. די פרייזען לעצטען נאוועמבער זיינען געווען פיעל נידעריגער ווי אין מיטען סעפטעמבער בעת דער קראך האט ניט מער ווי ארונטערגענומען די ארויפגעשרויפטע ציפערען פון די פריערדיגע יארען. דער גענויער ווערט פון די שערס איז באמת ניט געריהרט געווארען, טראצדעם וואס די שפעקולאנטען האבען געהאט אויסגעליידיגט זייערע קעשענעס און האבען באדארפט פארקלענערען זייערע אנבאטען.

דיווידענדס אויף סעקיוריטיס פיעל פארגרעסערט

„דער אינוועסטאר וואס קויפט צו האלטען שטענדיג זיין סטאק האט זעהר ווינציג צו זארגען איבער די פרייזען וואס ווערען אנגעבאטען פאר זיינע סטאקס ביי די וואס באזוכען די סטאק עקסטשענדזשעס. וואס אינטערעסירט איהם יא, איז צו וויסען דאס זיינע דיווידענדס ווערען ניט נאר רעגעלמעסיג אויסגעצאלט, נאר וועלען צוביסלאך זיך פארגרעסערען אין די דורכלויפענדע יאהרען. איך וועל באנוצען דיזען ביישפיעל מיט אונזערע איינענע סטאק אייגענטום. צו דער יעצטיגער צייט באטרעפען די דיווידענדס וואס ווערען אויסגעצאלט אויף אונזערע סטאקס $3,374,000 מער ווי די דיווידענדס וואס זיינען אויסגעצאלט געווארען ווען מיר האבען צום ערשטען מאל געקויפט דיזע סטאקס. דאס איז גלייך צו איינס און א פערטעל פראצענט פער יאר אויף די ביכער ווערטה פון אונזער סטאק אייגענטום. מיר האבען אויך באקומען רעכטע און סטאק פריווילעגיעס ווערטה ארום 17 מיליאן דאלאר. און דאס איז נאך ניט דער סוף. אפילו זייט דער ברוך האט זיך אנגעפאנגען, לאמיר זאגען, דעם ערשטען אקטאבער, האבען זיך די דיווידענדס צאהלבאר אויף אונזערע סטאקס פארגרעסערט מיט ארום $1,500,000 און מיר האבען באקומען רעכטע מיט א ווערטה אפילו אין דיזע שלעכטע מארקעטס פון $1,100,000.

קיינע פארלוסטען ביי אינוועסטארס אויף שטענדיג

„זיך פארצושטעלען דאס א פארלוסט איז געליטען געווארען ביי סיי וועלכען פערזאן א חוץ די וואס האבען געקויפט אויף „מארדזשין", ווייל פרייזען אין 1929 האבען מארשירט ארויף א בארג און דאן צוריק ארונטער מארשירט, דערמאנט מיך אין מיינעם אן אלטען פריינד, וועלכער האט מיר געזאגט מיט א טרויעריגער מינע, מיט עטליכע יאהר צוריק, דאס ער האט פארלוירען א מיליאן דאלאר אין די פאריגע צוועלף מאנאטען. ווען איך האב איהם געטרייסט, האט ער צוגעגעבען מיט דער זעלבער טרויעריגקייט: „יעס, איך האב פארלוירען מעהר פון א מיליאן דאלאר דורך ניט קויפען סטאקס מיט א יאהר צוריק ווען זיי זענען געווען נידעריג אין פרייז". די פארלוסטען וואס מען שטעלט זיך פאר עס האבען געליטען די אינוועסטארס אויף שטענדיג, אזוי ווי די סאן לייף, זיינען די זעלבע ווי מיין הומאריסטישער פריינד — זיי זיינען גארניט קיין פארלוסטען — נאר בלויז פראפיטען וואס מיר וואלטען געמאכט ווען מיר וואלטען געוואוסט פונקט ווען די סטאקס זיינען געשטאנען אם העכסטען און מיר וואלטען געענדיגט אונזער פראקטיק און אויספארקויפט אין יענער צייט.

פאלגט נאך דעם קאנינענט'ס „שטערן"

„ווען מיר אינוועסטען אונזערע געלדער קוקען מיר אימער אין דער ווייטער צוקונפט אריין, — צעהן, צוואנציג, דרייסיג יאהר שפעטער. דורך אונזערע גרויסע סטאק באזיצערס זיינען מיר געווארען שטענדיגע שותפים אין די גרויסע יוטיליטי און אנדערע קארפאראציעס וועלכע שטעלען צו אזעלכע נויטיגע סערוויס וואס מען קען זאגען אז זיי זיינען א טייל פון אונזער נאציאנאלען לעבען. מיר גלויבען אין דער צוקונפט פון מאנטרעאל, פון ניו־יארק, פון שיקאגא און פון אלע אונזערע גרויסע באפעלקערונגס צענטערען. מיר גלויבען נאך מעהר אין דער צוקונפט פון אונזערע גאנצע נאציעס — קאנעדע און די פאראייניגטע שטאטען. וואס וועלען זיי זיין אין 50 יאהר ארום? קען אימיצער צווייפלען וועגען זייער צוקונפט? מיר האבען צוגעשטעפט אונזער אינוועסטמענט פאליסי צו דעם שטערן פון דיזען קאנטינענט און איבערהויפט צו אונזערע גרויסע שטעדט. און פונקט אזוי זיכער ווי זיי וועלען אנהאלטען צו וואקסען אזוי זיכער וועלען אונזערע אינוועסטמענטס וואקסען און זיין ערפאלגרייך. וואס ארט עס אונז פאר די געמיטער און פאקעט בוקס פון דעם "אריין־און־ארויס" ספעקולאנט. ווארום זאלען מיר ענדערען אונזער פאליסי און ארויסווארפען אויפ'ן מארק אונזערע אונגעהייער גרויסע סטאק אייגענטום צוליעב א מעגליכען ציטווייליגען געווינס? וואלטען מיר דען געקענט זיכער זיין דאס מיר וועלען צוריקקריגען אונזערע שערס. מיר ציהען פאר צו בלייבען שטענדיגע שותפים.

„סאן" (די זון) אומבאזיגבאר אין טונקעלסטען טאג

„מיר מוזען, פארשטעהט זיך, זיך רעכענען מיט מארקעט פרייזען, ווען מיר פרעזענטירען אונזער יעהרליכען באריכט. אבער אונזער פאליסי איז אזוי צו אונטערשאצען אונזער סטאק אייגענטום, דאס עס קען זיין אן אונגעהייער ירידה אין פרייזען אהן אפילו צו דערגרייכען די ציפערען צו וועלכע אונזערע סעקיוריטיס זיינען פארשריבען אין אונזערע ביכער. פאר־א־יאהרען האבען מיר אנאנסירט דאס מיר האבען א באלאנס פון $100,000,000 צו באזארגען געגען פונקט אזא מארקעט קריזיס ווי מיר האבען דורכגעמאכט. מיר האבען ערווארטעט א רעאקציע — אבער איך מוז צוגעבען דאס מיר האבען ניט ערווארטעט אזא מעכטיגע רעאקציע. אונזערע אסעטס זיינען יעצט אויספרובירט געווארען ביי איינע פון די ערגסטע פינאנציעלע רעאקציעס אין דער געשיכטע, און עס וועט אייך אינטערעסירען צו וויסען דאס, וואס מיר האבען פאראויסגעזעהן פאר אזא פאל. אזא פאל איז געווען מער ווי גענוג, דען אפילו אויף דעם שווארצסטען פון די שווארצע טעג, האבען מיר נאך אלס געהאט $35,000,000 פון דיזער סומע אונבאריהרט צו קענען באשיצען אונזער סורפלוס. איך קען יעצט זאגען דאס אפילו נאך צוטיילען די גרויסע פראפיטען וואס מיר האבען אנאנסירט, נאך מאכען די ווייטערע רעזערוואס צו פארשטארקען אונזער לאגע, און נאך צורעכענען $6,000,000 צו אונזער ערקלערטען סורפלוס, האבען מיר היינט דעם גאנצען מאס פון $100,000,000 אונבאשעדיגט. דער קלאפ איז געפאלען, דער ברוך איז געקומען, די ווערטהען זיינען נידעריגער, און מיר זיינען אין א שטארקערער לאגע ווי ווען פריהער אין אונזער געשיכטע.

„דיזע געוואהנהייט פון אונטערצושאצען אונזערע סעקיוריטיס איז יעצט א שטענדיגע פיטשור פון אונזער אינוועסטמענט פאליסי. איך קוק פארווערטס צו דער צייט, נאר אין גיכען, ווען מיר וועלען האבען א ניט אונגעהייער גרויס, דאס אפילו דער יעצטיגער גרויסער ציפער וועט אויסזעהן פארהעלטניסמעסיג קליין. עס איז אונזער אמביציע דאס די ווערטהען ארויפגעלעגט אויף אונזערע סעקיוריטיס וועלען אונטערשטיצט ווערען ביי פארזיכערונג אזוי גרויס, דאס דער פאל פון מארקעט וועט אונז אנריהרען ניט מעהר ווי די ווינטען וואס פייפען ארום אונזער געביידע.

סעקיוריטיס פארגליכען

„איך וואלט ניט געוואלט, אז איהר זאלט גלויבען דאס איך בין בלינד צו די גוטסקייטען אויך פון גוט אויסגעקליבענע באנדס און מארטגיידזשעס אלס אינוועסטמענטס. מען קען פיעל זאגען פאר זיי. זייער ווערטהען, פארהעלטניסמעסיג, וואקלען זיך ניט זעהר פיעל. זיי זיינען איבערהויפט צוציהענד ווען סטאק פרייזען ציינען אויס צו זיין אויסערגעוועהנליך הויך, אזוי ווי אין לעצטען טייל פון פאר־א־יאהרען. איך פערזענליך, ציה פאר סעקיוריטיס וואס לעבען און פראגרעסירען, וואס האלטען טריט מיט נאציאנאלען וואוקס און דעוועלאפירונג — סעקיוריטיס מיט א צוקונפט. בעסער ווי סעקיוריטיס, וועלכע אפילו ווען באשיצט געגען פארלוסט (ניט אלע מאל ערפאלגרייך) מיט גאלדענע קאסטענס, קענען אין בעסטען פאל, בלייבען שטעהן אויף איין ארט, און ניט געענדערט ביים זייט שאסיי, וועהרענד די ארמיי פון פראגרעס מארשירט פארביי. עס איז אבער דא א גוטער מיטעלוועג. איך דענק דאס אונזער קאמפאני דארף אימער האבען א גרויסע סומע אינוועסטעד אין גוטע באנדס, אבער איך דענק אויך דאס אין די בעסטע אינטערעסען פון אונזערע פאליסי האלטער דארף די גרעסטע פראפארציע פון אונזערע אסעטס אימער זיין אינוועסטעד אין הויכע גראד פראגרעסיווע קאמאן סטאקס.

א צוקונפט אן א פארגלייך

„עס איז א וואונדערבארער באריכט וואס מיר פרעזענטירען, אבער איך דענק אימער פון דער געגענווארט אלס בלויז א פונקט פון וועלכער צו באקומען אן אימער ווייטער וויזיע אין דער צוקונפט פאר וועלכער מיר מוזען פלאנעווען. וואס דארף זיין אונזער צוקונפט? די אמת'קייטען פון דער געגענווארט זיינען פיעל אין פאראויס פון וואס מען האט זיך געקענט פארשטעלען מעגליך מיט בלויז עטליכע יאהרען צוריק און דער אויסזיכט יעצט איז קלאהר, ווי ווען עס איז פריהער. איך וואג קוים צו זיין א נביא. אויב אימיצער פון אייך וויל אויסרעכענען וואס איהר לאגע וועט זיין אויב מיר קענען אנהאלטען כמעט די זעלבע פראפארציע פון אונזער יעצטיגען וואוקס פאר אפילו די קומענדע עטליכע יאהר, וועלען די רעזולטאטען אייך איבערראשען. מיר האלטען שוין יעצט אין א וואונדערבארער פאזיציע. מיר האבען א כאראקטער און אינדיווידואליטעט בלויז אונזער אייגענע. מיר האבען אן ענטוזיאסטישע ארמיי פון פאליסי האלטערס, און מיר באזיצען דעם צוטרויען פון פאלק, אויף א זעהר אויסערגעוועהנליכען מאסשטאב. מיר קענען, דענק איך, פאראויסזעהן א צוקונפט אזוי גלארהייד, דאס אפילו די אויפטועכצען פון דער געגענווארט וועלען דאן אויסזעהן קליין. אין לאמיר ניט פארגעסען, דאס יעדע פארגרעסערונג פון אונזערע געשעפטען איז א פארגרעסערונג פון דיענסט לייסטונג און בענשונג צו דער מענשהייט".

באקאנטמאכונג פון דער

פעדעראל טאבעקא קא. לימיטעד

אויב איר ווילט רויכערען א גוטען טערקישען טאבאק, או אייער הויז זאל זיין פול מיט א גוטען ארמאט, דאן פאדערט ביי אייער סטארקיפער נאר א פעקעל פ ע ד ע ר א ל, ניט קיין נאכגעמאכטע.

פ ע ד ע ר א ל

איז געבלענדעט פון ריינעם טערקישען טאבאק.

פעדעראל ווערט פארקויפט אין יעדער סטאר פאר 15 סענט א פעקעל.

פעדעראל טאבעקא קאמפאני לימיטעד, מאנטרעאל

2017 סט. לארענס מעין סט.

קויפט אייערע קוילען פאר'ן ווינטער ביי דער גוט־באקאנטער קוילען - פירמע

יאנאווער קאהל קאמפאניע

מיר פארקויפען ריטייל און האלסייל אלע סארטען קוילען, ווי אויך הארטע קוילען פאר בלאוערס, וועלש קוילען פאר פורניים און בלאוערס.

איר קענט ביי אונז קויפען די בעסטע ריידיאס אויף לייכטע טערמס.

אפיס טעלעפאן עדעלייד 8766.

רעז. טעל.: טריניטי 8781.

268½ קווינסטר. וו.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

בענעפיט פארשטעלונג אין סטענדערד טעאטער פאר'ן האספיטאל וועט זיין א דערפאלג

א דערפאלגרייכע פארזאמלונג פון דער עקזעקוטיווע פון דער לײדיס עקזילערי פון מאונט סיני האספיטאל, איז פארגעקומען מיטוואך אוונט אין מינצ'ס רעסטאראן, אויף ספעדיינע עוועניו. ביי דער פארזאמלונג איז פארהאנדעלט געווארען וועגען דער טעאטער אונטערנעהמונג, וועלכע איז ארגאניזירט פאר'ן בענעפיט פון האספיטאל דעם 11־טען מערץ אין סטענדערד טעאטער.

ווי עס איז בארירכטעט געווארען, האט מרס. ה. קאמארנער אליין שוין איינגעבראכט פאר בילעטען און דער פראגראם 1,000 דאלאר.

מרס. קאמארנער איז פאר דער טעטיגער ארבייט פרעזענטירט געווארען מיט א ברעס סמאקינג סטענד אלס אנערקענונג.

מרס. סיליע גאלדשטיין מיט נאך פרויען האט איינגעבראכט 600 דאלאר פאר דער אונטערנעהמונג און זי איז פערזענטירט געווארען מיט א לעדערנעם פאקעט בוק.

ווי עס איז באריכטעט געווארען, איז זיכער, אז די אונטערנעהמונג פאר'ן האספיטאל אין סטענדערד טעאטער וועט זיין א גרויסער דערפאלג.

וויקטאר כענקין וועט דא זיין דעם פערטען מערץ

א טעלעגראמע צו מר. איזידאר עקסלער, מענעדזשער פון סטענדערד טעאטער, לאזט וויסען די היגע אידען, אז וויקטאר כענקין, דער וועלט בארימטער באלאדיסט, וועט דא אויפטרעטען אין א פראגראם פון אינטערנאציאנאלע לידער דעם 4־טען מערץ.

די נייעס האט ביי אלע מוזיקאלישע מענשען ארויסגערופען גרויס צופרידענהייט.

אינגיכען וועט מען אנהויבען אויסברייטערען קאלעדזש סטריט

אדרעסירענדיג א רעגולערען מיטינג פון דער טאראנטא ריעל עסטייט באארד, ראיאל יארק האטעל, האט מעיאר וועמפ, געמאכט א וויכטיגע באקאנטמאכונג אין פארבינדונג מיט דעם פלאן צו אויסברייטערען און פארשענערען די שטאדטישע גאסען. דער מעיאר האט דערקלערט אז דער ערשטער פראקטישער שריט צו פארשענערען די שטאדט וועט געמאכט ווערען אין א מאנאט אדער זעקס וואכען ארום, ווען קאלעדזש סטריט, וועט אנהויבען אויסגעברייטערט ווערען.

די אויסברייטערונג וועט זיך אנהויבען פון ספעדיינע עוועניו ביז יאנג סט. די אנדערע גאסען וואס וועלען אויך אויסגעברייטערט ווערען וועלען זיין יוניווערסיטי עוועניו, שערבארן סטריט, עווענינ ראוד, דייווענפארט ראוד און אנדערע.

ריידענדיג וועגען די דאזיגע פלענער, האט דער מעיאר דערקלערט, אז דער סיטי קאנסיל פון 1930 האט אין זינען צו אויפטאן ארבייט.

איינגאמע פון באקסינג שאו וועט געהן פאר ארימע וועטעראנען

נעקסטען מאנטאג וועט אין קאליסעאום פארקומען א "באקסינג שאו", און די גאנצע איינגאמע וועט געהן פאר די ארימע און נויטבאדערפטיגע מלחמה וועטעראנען. דאס גאנצע געלט וועט איבערגעגעבען ווערען צו טשיעף אף פאליס, דרייפער, וועלכער וועט עס צוטיילען.

לויט אלע פארזיכערונגען וועט די באקסינג שאו זיין גאנץ אינטערעסאנט. מעטשמייקער פלעיפעיר בראון האט זיך געגעבען יעדע מיה צו מאכען עס אזוי אימפאזאנט ווי מעגליך. דער פראגראם

באקאנטמאכונג פון די האמילטאנער רבנים און ועד הכשרות

דער ועד הכשרות פון האמילטאן, קאנאדע, איז מזהיר ומודיע אז אזוי ווי עס איז דא שוחטים וועלכע מאכען ניט קיין לעבען, זאל קיין שוחט זיך ניט וואגען אריינצוקומען קיין האמילטאן אויף דער איינלאדונג פון א בוטשער.

ווייל ער וועט זיין פון די הצועקים ואינם נענים, און ער וועט געסר'ט ווערען פון אלע רבנים.

די קאמיטע פון ועד הכשרות דהאמילטאן

סער ראבערט בארדן
פרעזידענט פון די
קראון לייף אינשורענס קאמפאניע
חזן מ. קאפלאן
ספעשעל רעפרעזענטאטיוו
M. KAPLAN & SON
General Insurance
Kaplan Customs Brokers
55-57 YONGE STREET
Elgin 8156-8157
וואוינונג 47 ראוז פארק דר.
טעלעפאן הי־לאנד 1960.

סאלאדא ארענדזש פעקא באשטעטיגט איר גוטסקייט מיט'ן ערשטען זופ

"SALADA"
ORANGE PEKOE BLEND
TEA
"פריש פון די גערטנער"

שליסט אין אזעלכע טשעמפיאנס ווי סטיוו ראקא, פאבלא דאנא, פרענטשי בעלאנדזשער קיד לענאק, דזשעקי דזשאנסאן, ס. ווינראב פון טאראנטא, און א צאל אנדערע.

יונגערמאן ווערט דורך א נס געראטעוועט פון דערטרונקען ווערען

ווי אזוי דער יונגער וויקטאר סאליס, 22 יאר אלט, האט זיך געראטעוועט פון די קאלטע וואסערען פון דעם האמבער ריווער, איז א געשיכטע וואס איז מער א פאנטאזיע איידער א ווירקליכקייט. דער דאזיגער יונגערמאן איז געפארען מיט זיין קליינעם פארד־אויטאמאביל, און האט געראפט פארבייפארען דעם האמבער. אזוי ווי אבער דאס אייז איז נאך איינגאנצען ניט געווען צולאזען, האט ער געמיינט, אז ער וועט קאנען אריבערפארען איבער'ן אייז. ער האט אבער געמאכט א מיאוס'ן טעות.

ביי זיין ערשטען אריינפארען האט ער זיך באגעגנט מיט א קאליוזשע, און זיין קליינער אויטאמאביל איז דארטען געבליבען שטעקען. דערווייל איז פון ערגעץ צוגעקומען א שווימענדע שטיק אייז און האט זיך אנגעשטויסען אן זיין קאר.

פון וואס זי איז פארשוואומען אין דער סאמע טיפעניש. סאליס האט דאריבער באשלאסען צו ארויסדראפען זיך פון קאר און אנהויבען שווימען. די שטיקער אייז, האבען אים אבער געשטערט. ער האט אזוי לאנג געשוואומען ביז ער איז צוגעקומען צו א בוים. דאס איז געווען דער איינציגער בוים אין'ם גאנצען ארום, און ער האט זיך ארויפגעדראפעט אויף אים.

דארטען איז ער געזעסען אזוי לאנג ביז מענשען זענען אנגעקומען און זיי האבען געלאזט וויסען די לאיף־סייווערס. עס איז אנגעקומען מיט די גרעסטע שוועריגקייטען צו צוקומען צו אים מיט א שיף מיט דער הילף פון שטריק.

ווערט פארהאלטען אויף קלאגע פאר האלטען א „בעטינג" הויז

ווען די פאליציי איז נעכטען אריינגעקומען אין אן אפארטמענט, אויף 1990 בלור סטריט וועסט, האט זי געטראפען הערי דוסבוררי, זיצענדיג לעבען א דעסק, און ענטפערענדיג טעלעפאן קאלס. לעבען אים זענען געלעגען עטליכע קינדערשע בלעק־באארדס (טאבליצעס), און זיי זענען געווען פארשריבען מיט "בעטס" אויף פערדלאר.

אזוי שנעל ווי הערי האט דערזעהן די אומגעבעטענע געסט, האט ער גלייך געכאפט א נאסע שמאטע און האט אנגעהויבען אפווישען דאס אנגעשריבענע. אבער איין פאליסמאן, האט אים געכאפט ביים האנט, און האט אים ניט געלאזען אפווישען אלעס. ער איז פארהאלטען געווארען אונטער 5 טויזענט דאלאר בעיל.

עס איז כדאי צו געדענקען, אז מיט א פאר מאנאטען צוריק, איז דער זעלבער דוסבורי אויך ארעסטירט געווארען אויף א קלאגע פאר האלטען א געמבלינג הויז אין א שטאל, לעבען האמבער.

פאליס פאנד לײדעט פון גרויסען דעפיציט

א באריכט וואס איז ארויסגעגעבען געווארען פון פינאנץ קאמישאנער ווילסאן, לויטעט, אז אין פארלויף פון'ם פארגאנגענעם יאר האט דער פאליס בענעפיט פאנד געליטען א דעפיציט פון — $2,509,226.

מר. ווילסאן שלאגט פאר, אז כדי דער גרויסער דעפיציט זאל קענען געדעקט ווערען, וועט די שטאדט דארפען איבערנעמען אויף זיך 50 פראצענט, וועלכעס זאל אויסגעצאלט ווערען אין א משך פון 30 יאר, און א חוץ דעם, זאל 15 טויזענט דאלאר בייגעשטייערט ווערען יעדער יאר. אויסער דעם זאלען נייע אראנזשמענטס געמאכט ווערען פאר דער צוקונפט.

בראוקער ארעסטירט אויף קלאגע פון גנבה

וו. א. גרין, סטאק־בראוקער, וועלכער האט געהאט זיין אפיס אין'ם מעטראפאליטען בילדינג, איז ארעסטירט געווארען פאר באגנב'ענען ג. וו. טשורטשווארב פון 88 קאלבעק עוועניו, אויף $350. ער איז באלד ארויסגעלאזען געווארען אונטער צעהן טויזענט דאלאר בעיל.

עראפלאן קראכט ארונטער אבער פליער איז ניט באשעדיגט

ווען מענספעלד ברוקס, אן 21־יעריגער לופט פליער, האט צוליעב געוויסע טעכנישע אורזאכען פארלוירען דעם קאנטראל פון דעם עראפלאן, אין וועלכען ער איז געפלויגען, האט דער עראפלאן ארונטערגעקראכט צו דער ערד און איז כמעט צושמעטערט געווארען. אבער גליקליכערווייזע האט זיך ארויסגעוויזען, אז פון דער צושמעטערטער חורבה, איז ברוקס ארויסגעקראכען איינגאנצען אונבאשעדיגט.

מאן באגעהט זעלבסטמארד ארונטערשפרינגענדיג פון בריק

ארונטערשפרינגענדיג פון דעם שערבארן סטריט בריק, נעכטען בייטאג, איז וויליאם ע. בוירני, 57 יאר אלט, פון 1174 דאווערקאורט ראוד, געבליבען ליגען טויט אויפ'ן פלאץ. א מאטאריסט וואס איז פונקט פארביגעפארען האט צוגעזעהן די טראגעדיע, און ער האט אינפארמירט דער פאליציי.

לויט ווי עס איז איבערגעגעבען געווארען, איז בוירני געווען נערוועז די לעצטע צייטען און ער האט אויך געליטען פון א גייסטיגען צוזאמענברוך.

נעדערעם און בלאדער צרות פאר יארען. איצט קיינמאל ניט קראנק

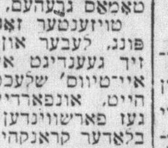

"כ'בין 60 און זיך געדאקטארט פאר יארען פון צרות פון בלאדער און די נעדערים. געמוזט אפט זיצען מאנאטען אין דער היים פון ארבייט ביז איך האב גענומען "פרוט־אייטיוום". זינט דאן בין איך ניט קראנק ביז היינט" — טאמאס גבעהעם, אשאווא, אנט.

טויזענטער זאגען כראנישע פארשטאפונג, לעבער און נעדערים צרות האבען זיך געענדיגט איבערנאכט מיט "פרוט־אייטיווס" שלעכטער מאגען, גאל־קראנקהייט, אונפארדייאונג, הארץ־ברענעניש, נעז פארשווינדען ווי א בליץ. קידני און בלאדער קראנקהייטען, שמערצען אין רוקען, פעסטער שלאף שנעל. רומאטיזם, ניוראלדזשיא, ניורייטיס, קאפ־ווייטאג ווערען שנעל נעלם. קאמפלעקציע ווערט קלאר.

צעהן פון דער נאטורס גרעסטע הײלמיטלען פאראייניגט אין א באקוועמען קליינעם טעבלעט. וואונדערבארע ענטדעקונג פון בארימטען קאנאדער דאקטאר. שנעלע רעזולטאטען.

קויפט "פרוט־איי־טיווס" היינט פון דראגיסט. ווערט א נייער מענש איבערנאכט.

דאס יאהר 1930 א קריטישער יאהר פאר דעם אידישען האנדווערקער אין פוילען, זאגט דר. לעאן בראמסאן

ניו יארק, —

מאנטאג דעם 17־טען פעברואר איז דער פרעזידענט פון דעם אלוועלטליכען "ארט", דר. לעאן בראמסאן ארויסגעטראטען אין האטעל אסטאר מיט א פארטראג וועגען דער אידישער לאגע אין מזרח אייראפע. עס זענען ביי געווען צעהנדליגער פארטרעטער פון לאנדסמאנשאפטען אין ניו יארק, די פיהרער פונ'ם אמעריקאנער "ארט" און אנגעזעהענע טוער.

דער פארטראג פונ'ם דר. ל. בראמסאן האט געמאכט א קאלאסאלען איינדרוק. ער האט גערערט הויפטזעכליך וועגען דער אידישער לאגע אין רוסלאנד און פוילען.

אכציג פראצענט פון דער אידישער יוגענט אין רוסלאנד און פוילען האט ניט קיין אויסזיכט צו קומען צו א תכלית. פערציג פראצענט פון די דערוואקסענע זיינען אבסאלוט רעכטלאז אין אלע הינזיכטען, ד. ה. "לישענצעס". אין איין ווייס־רוסלאנד דערגרייכט די צאהל פון די "לישענצעס" ביז 66 פראצענט. זיי צו הילף מוזען קומען די לאנדסמאנשאפטען אין אמעריקע. מען מוז בויען ארטעלען, קאאפעראטיוון, שיקען צו די קרובים מאשינעס. אויף יעדען דאלאר וואס א לאנדסמאנשאפט וועט געבען פאר זייערע לאנדסלייט אויף יענער זייט ים וועט דער "ארט" אנטקעגען קומען מיט א צווייטען דאלאר.

ווי שווער עס זאל ניט זיין אין רוסלאנד, דאך קאן מען פיעל אויפטאן פאר די דעקלאסירטע אידען. דער "ארט" האט אן אפמאך מיט דער סאוויעט רעגירונג וואס דערלויבט צו באזארגען די אידישע ארטעלען. און פון דער דערפאהרונג ביז איצט ווייסען מיר, אז די סאוויעט רעגירונג האלט זיך ביי איהרע אפמאכען מיט די גרויסע אידישע פילאנטראפישע געזעלשאפטען, ווי "ארט" דזשאינט, איקא.

זאלען די לאנדסמאנשאפטען נאר ארבייטען און זייערע ברידער אויף יענער זייט ים וועלען פיעל געהאלפען ווערען דורך זייער מיה.

זעהר ביטער איז אויך די עקאנאמישע לאגע פון די אידען אין פוילען.

— דער ברייטער עולם — דערקלעהרט דר. ל. בראמסאן, ווייסט ניט א פנים געגוי וואס עס דערוואַרט די אידען אין פוילען אין דער נאהענטער צייט. ביים סוף פון היינטיגען יאהר, וועט יעדער האנדווערקער אין פוילען מוזען אויסהאלטען אן עקזאמען ביי רעגירונגס עקספערטען. פארשטעהט זיך, אז די אידען וועלען האבען ספעציעלע שוועריגקייטען אלס אידען. ווער עס וועט דעם עקזאמען ניט אויסהאלטען, יענער וועט ניט האבען קיין רעכט צו באשעפטיגען זיך עפענטליך מיט זיין פאך. כדי צו ראטעווען די אידישע מלאכה מוז מען שאפען פיעל פאך שולען פון די יוגענדליכע און לערען־פאבריקען פאר די דערוואקסענע. דער אידישער בעל מלאכה אין פוילען מוז זיין פעהיג צו קאנקורירען מיט דעם ניט־אידישען האנטווערקער. יעדע פוילישע לאנדסמאנשאפט דא אין אמעריקע קאן אויך מיט דער הילף פונ'ם ארט שאפען אינדוסטריעלע מעגליכקייטען פאר דאס היימישע שטעדטעל.

עס האבען אויך גערעדט דזשאזש פענקין, דר. מאסקאוויטש, דר. דובאווסקי, מר. ג. זיבערט און די פארשטעהער פון די לאנדסמאנשאפטען גופא.

אלע האבען באשטעטיגט דעם פאקט, אז די לאנדסמאנשאפטען באוועגונג צו העלפען אויף א קאנסטרוקטיוון אופן די אידען אויף יענער זייט ים האלט אין איין שטייגען. און די פארטרעטער פון די לאנדסמאנשאפטען האבען באשלאסען צו פארגרעסערען זייער טעטיגקייט אויף דעם דאזיגען געביט און ארבייטען צוזאמען מיט דעם "ארט" וואס פיהרט אן שוין 50 יאהר מיט דער פראדוקטיוויזירונג פון די אידישע מאסען.

נאטירליכע הילף פאר די פארשפרייטסטע קראנקהייטען

מיליאנען מענשען עסען טעגליך קעללאגג'ס אלל־ברען צו פארמיידען פארשטאפונג און בלוט־ארימקייט.

פארשטאפונג ווערט מיט רעכט אנגערופען די קללה פון מאדערנעם לעבען. איהרע גיפטען פארשאפען אונצעהליגע קראנקהייטען — קאפשמערצען, גלייכגילטיגקייט, אונפערדייאונג — זעהר אפט ערנסטע קראנקהייטען.

דאך קען מען פטור ווערען פון דעם און דאס אויסמיידען אויף א לייכטען, אנגענעהמען, נאטירליכען אופן. ווען מען עסט קעללאגג'ס אלל־ברען טעגליך, איז מען זיכער פטור צו ווערען פון צייטווייליגע און פון צוריקקערענדע פארשטאפונג. עס גיט אייער דייעט די נויטיגע שארסטקע עלעמענטען וואס רייניגט אפ די סיסטעם פון אלע אונגוטיגע שטאפען און פארזיכערט רעגעלמעסיגע אבפיהרונג.

דיעזער געשמאקער גרייט־צום־עסען סיריעל העלפט אויך צו פארמיידען און פארלייכטערען בלוט־ארימקייט. וויסענשאפטליכע אונטערזוכונג האט באוויזען אז עס באזיצט פיעל אייזען — וואס ווערט אריינגענומען אין אייער סיסטעם, און פראדוצירט רויטע בלוט און מאכט אייך אויסזעהן און פיהלען געזונט.

איז עס ניט פיעל קליגער פטור צו ווערען פון פארשטאפונג דורך דיעזען געזונטען סיריעל ווי צו נעהמען פילען און דראגס וואס העלפען אייך בלויז צייטווייליג און זיינען אפט געפעהרליך?

מיט יעדען רעדוצירענדען דייעט מוזט איהר געברויכען קעללאגג'ס אלל־ברען. דאקטוירים רעקאמענדירען עס.

אויב איהר ווילט פטור ווערען פון פארשטאפונג און אנדערע פיזישע טראבעלס, פאנגט אן עסען קעללאגג'ס אלל־ברען. ביי אלע גראסערס אין דעם רויטען און גרינעם פעקעדזש. עס ווערט איבעראל סערווירט — אין רעסטאראנטס און האטעלס. מיט קריעם אדער מילך איז עס זעהר א פאפולערע שפייז. ווען מען שפרענקעלט עס אויף סיריעלס און סופס אדער אין געקאכטע שפייזען גיט עס צו געשמאק. ווייקט עס אין פרוכט דזשוס. עס איז ווירקזאם אין וואס פאר א פארמע איהר זאלט עס ניט עסען. געמאכט ביי קעללאגג אין לאנדאן, אנטעריא.

קעללאגג'ס אלל־ברען איז אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון טאראנטא.

Kellogg's ALL-BRAN

ארויסנעמען דאס געלט צו יעדער צייט.

דאס איז דער אמת'ער פארגעניגען פון א פראווינשעל סייווינגס אקאונט — אייער געלט איז זיכער אינוועסטירט, דאך קאנט איר עס באקומען צו יעדער צייט. ווען עס ווערט דא דעפאזיט, וואקסט אויף דעם עקסטרא געלט פאר אייך פאר א גוטען אינטערעסט רעיט. דער מאמענט וואס איר דארפט עס, א טשעק דעליווערט אייך דעם גאנצען באלאנס אדער יעדער טייל, אהן נאטיס.

דאס בעסטע פון אלץ — יעדער דעפאזיט אין דער פראווינץ אף אנטעריא סייווינגס אפיס איז גאראנטירט פון דער אנטעריא רעגירונג. עס איז פאראן א ברענטש לעבען אייער היים אדער ביזנעס־פלאץ און יעדער מיטגליעד פון סטעף איז קאמפעטענט צו ראטען אייך וועגען סייווינגס אדער אינוועסטמענט פראבלעמען.

נייע אקאונטס פון $1 און העכער זענען העפליך איינגעלאדען.

טאראנטאר ברענטשעס:
קאר. בעי און ערלייד סטס.; דענפארט און פענוויק עוו.; 2048 דענפארט עוו.; קאר. יוניווערסיטי און דאנדעס סט.

אנדערע ברענטשעס אין:
מילמער, ברענטפארד, האמילטאן, ניומארקעט, אטאווא, פעמברוק, אוועןסאונד, סימפארט, סט. קעטערינס, סט. מערי'ס, וואקערטאן, וואודסטאק.

פון פרי ביז שפעט
אלע טאראנטאר ברענטשעס זענען אפען פון 9.30 פרי ביז 5 נ. מ. טעגליך. שבת, זענען אלע ברענטשעס אפען פון 9.30 פרי, ביז 1 נ. מ. די ברענטשעס אין דענפארט און פענוויק און אין 2048 דענפארט עוו. זענען אויך אפען שבת אוונט פון 7 ביז 9. ברענטשעס אויסער טאראנטא זענען אפען אין אוונט.

PROVINCE OF ONTARIO SAVINGS OFFICE
EVERY DEPOSIT GUARANTEED BY ONTARIO GOVERNMENT
HEAD OFFICE — PARLIAMENT BUILDINGS

$10,000.00 אין טאראנטא'ס קוואטא צום געווערקשאפטען קאמפיין

פאר די אידישע ארבייטער אין ארץ ישראל

דער קעמפיין ווערט דערעפענט

מארגען, שבת

9 אזייגער אוונט מיט א

באנקעט

אין בראנזוויק תלמוד תורה האל

און ביי וועלכען די עהרען־געסט וועלען זיין:

דר. ש. יורים

מיטגליד פון דער ארץ ישראל ארבייטער דעלעגאציע.

דר. שמריה לעווין

וועלט בארימטער ציוניסטישער אראטאר און שריפט־שטעלער.

ביידע געסט וועלען אויך אדרעסירען א גרויסע

פאלקספארזאמלונג, זונטאג 23־טען פעברואר

8 אוונט אין סטענדערד טעאטער

טאראנטאר געווערקשאפטען־קאמיטעט.

לאיער הערי מ. שערמאן

באריסטער, סאליסיטאר, נאטארי פאבליק

901 סענטראל בילינג, 45 ריטשמאנד סט. וועסט

אפיס טעלעפאן וועיווערלי 8261. הויז טעלעפאן טריניטי 5898

נעלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארטגיידזשעס.

לאיער ניומאן

אפיס: 4 ריטשמאנד סטריט איסט ELGIN 1305

רעזידענס — 874 עווענױ ראוד טעל. האדסאן J 9921

לאיערס דזש. דזש. גלעס און אי. פי. דיסלער

— פון —

גלעס, דיקלער און קא.

רום 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.

אפיס טעלעפאן עלגין 5512.

אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק.

נעלט נעליען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

דער נייער אדרעס פון

לאיער סאול אייזען ב. א.

SOL EISEN

904־5 סענטראל בילדינג, אפיס טעלעפאן, עדלייד 3083.

45 ריטשמאנד סט. וועסט

רעזידענס 349 פאלמערסטאן בולווארד. טעל. טריניטי W 1078.

F.M. Catzman B. A. Office telephone

H. I. Rotenberg Adelaide 3083

ביזנעס טעלעפאנען: ראנטאון, עדלייד 2544 / אפטאון, טריניטי 1652

בראון און סמיט

לאיערס

394 בעי סטריט

514 ראנדעס סט. וועסט, קאר. ספאדיינא עוועניו

אונזער נייער אפטאון אפיס אויף 514 ראנדעס סטריט וועסט. קארנער ספאדיינא עוועניו, איז איצט אפען. דיזער אפיס וועט זיין אפען אין די אווענטס.

נעלט געליען אויף מארטגיידזשעס אויף 6 פראצענט.

רעזידענט טעלעפאנען: א. ת. בראון, הילקרעסט F 6146 / ס. א. סמיט, עדלייד 7674.

ראזענבערג און ראטענבערג

לאיערס

702 פעדעראל בילדינג. 85 ריטשמאנד סטריט וועסט.

טעלעפאנס: עדלייד 1887 — 1386. האדסאן 4491. הילקרעסט 5228

נעלט צו לייען קיינע קאמישאן.

לאיער דזש. ראזענפעלד

באריסטאר, סאליסיטאר

169 יאנג סטריט

אנטאריא בילדינג, רום 301. טעלעפאן וועיווערלי 1959.

נעלט צו לייען.

אפיס: 347 בעי סטריט / 611 נײשאנאל בילדינג

אפיס טעלעפאן: וועיווערלי 2211 / הויז טעלעפאן טריניטי 7461.

לאיער ב. ווינבערג ב.א.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק

נעלט צו לייען אויף מארגיידזשעס

מארגיידזשעס נעקויפט.

לאיער דזשיי. ל. קאהן

J. L. COHEN

רום 1004 סענטראל בילדינג

45 ריטשמאנד סט. וועסט

טעלעפאן עלגין 3379.

וואוינונג מידוועי 1948.

SHEA'S HIPPODROME

בעי סטריט (סיטי האל סקווער)

מאטינע 30 און 50 סענט.

אווענטען 60 און 75 סענט.

די גאנצע היינטיגע וואך.

דער הירטס פלעי גראונד

אויפ'ן סטיידזש:

5 וואדעוויל אקטען, אויך אנדערע אטרעקשאנס און א ריידענדיגע קאמעדיע.

PANTAGES NOW PLAYING

די גאנצע היינטיגע וואך.

בעל בייקער

די בארימטע אידישע אקטריסע, אין

„געזאנג פון ליעבע"

קומענדע וואך

וועט איהר קיינען פון געלעבטער ווען דער

„קיבעצער"

וועט אייך דערצעהלען וועגען גאלף, ברידזש, דעם סטאק מארקעט, און וואס ניט מיט

הערי גרין

5 גרויסע וואדעוויל אקטען.

VICTORIA THEATRE

טעלעפאן עלגין 6479.

באזוכט דעם

וויקטאריא טעאטער

וואו קעפטען פלאנקעט פרעזענטירט א גרויסען היוויו מיט א קעסט פון 75. רעזערווירטע פלעצער: — 47 ס. 70 ס. 95 ס. טעקס עקסטרא. פאפולערע מאטינעס, מיטוואך און שבת.

פולשטענדיגע ענדערונג פון פראגראם וועכענטליך.

LOEWS

די גאנצע היינטיגע וואך.

קינג ווידאר'ס נעגער דראמע

„הללויה"

אויך

5 — וואדעוויל אקטען — 5

King Theatre

COLLEGE & MANNING

היינט אווענט, שבת בייטאג און אווענט

דייוויו לי

— און —

„סאני באי"

DUCHESS THEATRE

דאנדעס און מארקהאם סטריט.

טעלעפאן טריניטי 8900.

היינט אווענט

שבת בייטאג און אווענט

די הונדערט פראצענטיגע דראמע

„די גרויסע צייט"

מיט „לי טרעסי" אין דער הויפט ראלע.

א פראגראם פון זינגען און טאנצען.

LIBERTY THEATRE

(דאנדעס און ספאדיינא עוועניו)

דאס שעהנסטע אידישע טעאטער אין אידישען געגענד.

היינט אווענט

שבת בייטאג און אווענט

דער וועלט בארימטער מואווי און ביהנע קינסטלער

אל דזשאלסאן

— אין —

„זאג עס מיט געזאנג"

צוזאמען מיט דייוויו לי.

25.000 דאל. קאמפיין

פאר דער

תלמוד תורה עץ חיים

מיר מאכען באקאנט צו אלע אידען, אז דורך די פינאנציעל גדריקטע אומשטענדען אין וועלכע די תלמוד תורה געפינט זיך, בפרט אין דעם איצטיגען קריזיס וגען פיעל ארימע קינדער־ווארטען נאך אריינגענומען צו ווערען, און מיר זענען ניט אומשטאנד נאכצוקומען, האבען מיר באשלאסען ארויסצוגעהן פאר א קאמפיין וועלכער וועט זיך אנפאנגען מיט א

באנקעט

וועלכער ווערט ארגאנזירט פאר

זונטאג, דעם 23־טען פעברואר

6 א זייגער נאכמיטאג

דער בארימטער רעדנער

הרב ר' שאול

סילווער

דער גרינדער און פרעזידענט פון דער שיקאגאר ישיבה, קומט ספעציעל צום באנקעט, ביי וועלכען ער וועט זיין דער הויפט רעדנער.

דער גוט באקאנטער חזן

עקיבא בערנשטיין

חזן פון אנשי ענגלאנד שוהל, וועט מיט די שעהנסטע פאסענדסטע געזאנג די שמחה באשעהנען.

דער קינסטלער מוזיקער מר. לוסטיג

וועט מיט זיין וואונדערבארער קאמפאני די פארזאמעלטע אמוזירען.

די בעסטע סערווירונג איז פאר דעם אווענט פארגעברייטעט.

טאראנטאר אידען! די תלמוד תורה עץ חיים אפעלירט צו אייך אין נאמען פון די הונדערטער קינדער, וועלכע באקומען שטענדיג אן עכט אידישע ערציהונג, קומט און העלפט פארזעצען די הייליגע און אידעאלע ארבייט צו פארגרעסערען די אנטוויקלונג פון דעם הייליגען און נאבעלען אנשטאלט.

יעדער וואס איז וויליג מיטצוהעלפען צום ערפאלג פון קאמפיין איז העפליך איינגעלאדען.

מיר פארזיכערען די בעסטע צופרידענהייט צו יעדען וואס וועט דעם באנקעט בייוואוינען.

1905־יובילעום יאר־1930

ווערט א מיטגליד אין דער גרעסטער און שטארקסטער אידישער סאסייטי אין קאנאדע, דאס איז די

פרייד און איזראעל סיק בענעפיט סאסייטי

געגרינדעט אין 1905 פון עטליכע אימיגראנטען, היינט צו טאג די גרעסטע סאסייטי אין קאנאדע.

צוליעב דער 25־יעהריגער יובילעאום פייערונג ווערט געגעבען א געלעגענהייט אלע טאראנטאר אידען זיך אנצושליסען אין אונזער סאסייטי

איינטריט פריי!

ספעציעלע געלעגענהייט צו אלע טאראנטאר אידען וועלכע זענען עלטער פון 40 יאהר, אריינצוקומען אין אונזער פאראיין אלס עהרען־מיטגלידער מיט א קליינער איינצאלונג.

ב. סאנשיין
פרעזידענט
יובילעאום קאמיטעט

טעלעפאן קינגסדייל 6421

צוליעב פאלגענדע צעהן אורזאכען דארפט איהר באלאנגען צו דער
פרייד און איזראעל סיק בענעפיט סאסייטי

וואס איז די גרויסקייט פון דער פרייד און איזראעל?

1) דאס איבערגעבענהייט און געגענזייטיגער הילף צו די וועלכע זענען אין נויט.

2) מיר צאהלען 9 דאלאר א וואך קראנקען בענעפיט, 16 וואכען האספיטאל, $250 אינשורענס.

3) ווען א מעמבער ווערט ערקלעהרט אונפעהיג צו ארבייטען, קריגט ער 100 דאלאר יעהרליך ביי זיין לעבען אויב ער וויל פארלאזען די סאסייטי, קריגט ער $500.

4) די סאסייטי'ס פארמעגען איז $35.000.00.

5) די מעמבערשיפ איז איבער 500.

6) צוליעב דער גרויסער צאל מיטגלידער צאלט מען די קלענסטע דיוס ווי אין אנדערע סאסייטיס.

7) אונזער 25 יעהריגער עקזיסטענץ, און גרויסע רעזערוו פאנדען זענען א גאראנטיע פאר אונזער זיכערקייט.

8) די פרייד און איזראעל לאון סינדיקייט, לייען אויס זייערע מיטגלידער דורכ'ן יאהר מעהר ווי הונדערט טויזענט דאלאר, אויף לייכטע אפצאלונגען.

9) פאר דער צייט פון אונזער עקזיסטענץ האבען מיר געשטיצט מיט אפענע הענט אלע נויטיגע און נוצליכע אינסטיטוציעס.

10) אונזער גרויסע רעליף פאנד, גיט אונז די מעגליכקייט צו העלפען אונזערע מיטגלידער אין צייט פון נויט, אום ניט אנצוקומען צו שטאדטישע אינסטיטוציעס.

יהודא ראם פרעזידענט. א. שווירסקי, סעקרעטאר

624 מענינג עוו. טעלעפאן טריניטי J 4388.

היינט און מארגען אווענט

מעסי מוזיק האל

סינסינעטי

סימפאני ארקעסטער

מענדעלסאן כאר

טיקעטס ווערען איצט פארקויפט.

הרב המטיף והדרשן המפורסים

יהודה ליב לאזאראוו

איז געלאדען אויף שבת פ' יתרו צו האלטען א דרשה 3 אזייגער אין קאנג. בני ישראל המזרחי שוהל אין בערקלעי סט. אויך זונטאג 4.30 נאכמיטאג אין דער זעלבער שוהל וועט ער האלטען א דרשה פאר יונג און אלט. קומט הערען דעם בערעסטען דרשן ומטיף פון דעם דור.

מאנטאג וועט ער ריידען אין האל פון דער לאנדאנער שוהל 7.30 אווענט. פאסט אויף די לעצטע דרשות פון דעם דרשן.

ער נעהמט ניט אן קיינע לעקטשורס נו האלטען נאר ביז מיטוואך ביי נאכט, וייל מיטוואך פאהרט ער אפ.

זיין אדרעס איז 589 דאנדעס וועסט ביי קריווי דעם שוחט.

איינלאדונג

די אידען פון שטאדט, ספעציעל די מיטגלידער פון שוהל, אגודת אחים זענען איינגעלאדען צו קומען

היינט אווענט און מארגען פריה

דאווענען און זעהן דעם פראכטפולען שעהנעם בית המדרש אין

383 מארקהאם סטריט

וועלכע איז איבערגעארבייט, און זעהט אויס ווי א מקדש מעט

זונטאג 2 נאכמיטאג

וועט פארקומען אן אפיציעלע חנוכת הבית צו וועלכען א שעהנער פראגראם איז צוגעגרייט געווארען.

קומט געניסען אן אמת גייסטיגען פארגעניגען.

פרעזידענט און קאמיטע.

דער בעסטער פלאץ צו שיקען אייערע קרובים געלט אין אלע וועלט טיילען, איז

חפץ'ס שיפס קאנטאר

חפצ'ס שיפס קאנטאר איבערוויזט געלדער איבעראל זעהר שנעל. אמעריקאנער דאלארען אויסגעצאהלט פינקטליך אין יעדער שטעדטעלע און אן אונטערשריפט ווערט גענקראגען פאר יעדער סענט. אונזערע פרייזען זענען מעסיג. געלדער אפגעשיקט צוויי מאל טעגליך.

טעלעפאנירט אייערע ארדערס, אויב איהר קענט ניט קומען אליין

חפץ'ס שיפס קאנטאר

DOMINION TICKET OFFICE

143 QUEEN STREET W.

(לעבען יארק סטריט).

Phone Adelaide 5971

חפץ'ס נאמען איז געבויט אויף 3 פעסט זיילען (1) 12 יאהר פון עהרליכע האנדלונג (2) אויסערגעוועהנליכע גערשפטס געניטקייט (3) פינאנציעלע שטארקייט און אבסאלוטע זיכערהייט.

קויהלען פון דער בעסטער קוואליטעט

(35

איז דער סארט וואס מיר פארקויפען. אויב איר האט גענוצט שלעכטע קויהלען, וועלען אייער פויערנייס זיכער אפלעבען פון אונזערע גוטע קויהלען. די קויהלען וואס מיר אפפערען היינט ענטהאלט די העכסטע מאס פון היץ־געבענדע איינגעשאפטען, עס ברענט לענגער און האלט אויף א גלייכע היץ.

THE EATON·COAL·CO.
HEAD OFFICE, 352 QUEEN ST. W.
PHONE ADELAIDE 2696

מצבות

די אידישע אנטאריא מאנומענטאל קאמפ.

יעקב טשאפליק און מר. דאגלאס

לאזט וויסען די אידישע איינוואוינער אז דיזען יאהר וועלען אונזערע ארדערס געמאכט ווערען מיט די לעצטע און נייע מאדערנע מאשינערי, וועלכע וועט אונז געבען א מעגליכקייט מאכען שעהנער און בילינער ווי איבעראל.

אונזער אדרעס איז:

631 דאנדעס סטריט וועסט

(קארנער דעניסאן) טעלעפאן טריניטי 3921

טעלעפאנירט אונז און מיר וועלען אייך באזוכען

עסטימייטס פריי.